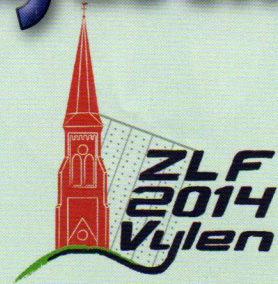

Nummer 104 - September 2014

26e jaargang
Verschijnt 4 x per jaar

Limburgs Schutterstijdschrift

OLS
6 juli 2014

Schutterij Eendracht
Papenhoven - Groenbicht

"Geer treft 't in Beeg!"

WAPENMAKERIJ HENDRIX

Op bestelling leverbaar: De nieuwste ontwikkelde schutterijbuks die voorzien kan worden van een modifier, vervaardigd door Michel Hendrix.

Tevens verkrijgbaar: **Kruit:** TP 103 en Vectan BA10.
Slaghoedjes: Flocchi en Cheddite.
Hulzen: Kaliber 12, met een hoge kwaliteit

Voor alle onderhoudsbeurten en reparaties aan de buksen bent U bij ons aan het juiste adres.

Het nieuwe schietseizoen kan beginnen, bij Hendrix is de nieuwe voorraad binnen!

Voor meer advies kunt U altijd contact met ons opnemen.

Onze openingstijden: Maandag en dinsdag: GESLOTEN
Woensdag en donderdag: 12.30 tot 19.00 uur
Vrijdag: 12.30 tot 20.00 uur
Zaterdag: 9.00 tot 16.00 uur

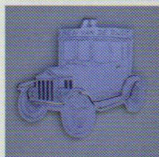
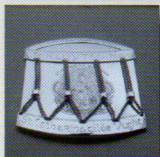
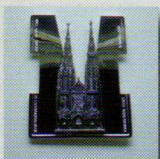
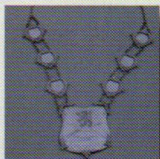
Zandterweg 6, 5973 RC Lottum – Tel. 077-366 24 29 – Fax 077-366 34 00

www.wapenmakerij.nl

Goud- Zilver Atelier
Andriessen

voor al uw
Schutters en Gilde zilver

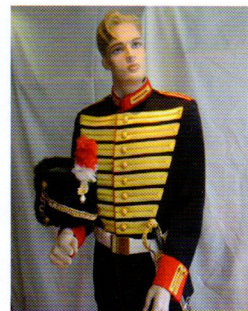
Dorpsstraat 18
5708 GH Helmond
Tel. 0492-550792
www.andriessen-helmond.nl

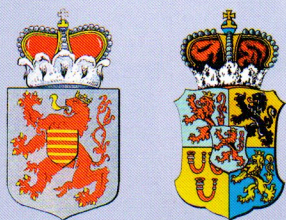
JANFRÉ
Uniformen

Brusselsestraat 124
6211 PH Maastricht

Tel.: 043-3217712
e-mail: info@janfre.nl
www.janfre.nl

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutters-tijdschrift wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Stichting Limburgs Schutterstijdschrift te Thorn.

Abonnementen:

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar. Abonnementprijs € 15,00 per jaar.

Losse nummers € 3,50, incl. verzendkosten € 5,50

Bankrelaties:

Nederland:

Rabobank Centraal Plateau Rekeningnr.

IBAN: NL21 RABO 0154 8431 05

België:
ING bank Maasmechelen:

363.0986582.35
IBAN: BE57.363.0986582.35
BIC: BBRUBEBB

Voorbehoud

© Copyright Limburgs Schutterstijdschrift

Website:

www.schutterstijdschrift.com

Op de website vindt u aanvullende informatie en actualiteit.

Bovendien worden hierop artikelen geplaatst, die te omvangrijk zijn voor publicatie in het tijdschrift.

Wilt u een artikel aanleveren?

Dit kan via de redactieleden of correspondenten van uw schuttersbond of direct via de eindredacteur.

Voor adresgegevens, zie de laatste pagina.

Advertenties

St. Limburgs Schutterstijdschrift
Henk Smeets

Tel. 046-4422790

E-mail:
henksmeets_85@msn.com

ISSN: 1382-0893

Een XXL OLS

In Zuid-Limburg marcheren ze beter dan ze schieten, wordt wel gezegd. Als dat klopt, zou dat zomaar één van de redenen kunnen zijn voor de mate waarin schutterij Eendracht in juni/juli jl. heeft uitgekapt. Het laatste OLS in deze contreien werd in 1995 te Voerendaal georganiseerd. De vreugde en het enthousiasme waarmee men nu niet alleen in Grevenbicht-Papenhoven een jaar lang in de weer is geweest, spatte er wellicht mede daardoor feitelijk vanaf. We hebben aldus met elkaar kunnen genieten van een XXL OLS. Niet minder dan 22 tenten stonden op het immense feestterrein, waaronder een 'Biergarten'. Het Kinder-OLS, het grote OLS en het uitschieten trok onder fraaie weersomstandigheden grote massa's. En toen het op zondagnamiddag 6 juli klaterde, kwam ook dat goed uit voor de organisator: de tenten bleven vol en het schieten werd al zeer vroeg verdaagd. Dat lang niet elke schutterij daar blij mee was, mocht de pret in de feesttenten niet drukken. Het overige zal wel in een of andere commissie of vergadering aan de orde komen.

Mogen we daarmee het OLS 2014 als zeer geslaagd beschouwen? Als bezoeker van de schutterseventen neig ik zeer zeker tot die conclusie. Daarmee hou ik een slag om de arm. Want zover ik me kan herinneren, mochten we nog geen OLS meemaken waaromheen zo'n groot bijprogramma is georganiseerd. In feite was het in Grevenbicht-Papenhoven drie weken lang onafgebroken feest. Het is zeer interessant te weten of men ook daarmee uit de kosten is gekomen. Dus of deze megaaanpak voor herhaling vatbaar is. Wat men volgens mij er in elk geval in zou moeten houden, is die 'Biergarten' en het feit dat de bonnen gedurende alle events geldig bleven. Beiden wekte naar mijn gevoel een grote mate van Bourgondische ruimhartigheid op en versterkte daarmee de feeststemming.

U leest elders in dit blad, zoals te doen gebruikelijk, een uitvoerige rapportage over het feest. En ook voor het overige staan er weer zeer gevarieerde bijdragen in. Artikelen van de hand van onze redactie én vanuit de schutterijen. Vooral dat laatste stellen we zeer op prijs. Want hoewel ik het al meermaals heb uitgelegd, kreeg ik ook nu weer van meerdere kanten de vraag waarom hun schutterij er nou nooit eens in staat. Ons antwoord blijft even simpel als direct: alle bijdragen die door schutters, schutterijen en fans worden ingediend, plaatsen we in principe. En als u wel goede onderwerpen weet, maar zelf niemand met een vlotte pen kent, neem dan contact op met de correspondent van uw bond of Luc Wolters als eindredacteur. Hun contactgegevens staan standaard achterin dit blad vermeld. We helpen graag een handje. Vooral in de aanstaande wintermaanden hebben we daarvoor door de bank genomen voldoende ruimte.

Voor het overige wens ik u weer een groot leesgenot,
Jos Gerits, hoofdredacteur.

Bij de voorpagina:

De Limburgse schutters namen deel aan de 750 jaar geleden in Luik gestarte Sacramentsprocessie. Bij het verlaten van de St.-Martinuskerk loopt bisschop Delville van Luik over de schuttersvaandels, onder meer van Manestraat en Rotem (zie pag. 6-7).

Standaardruiter Gijs Gerris werd gehuldigd omdat hij vijftig jaar in functie is. Hij ontving de eerste Waarderingsonderscheiding van de OLS-Federatie (zie pag. 2). Foto Fred Vliegen.

Op de derde schietdag wist het zestal van St.-Urbanus Maasniel het OLS te winnen (zie pag. 8 en 22-27). Foto Fred Vliegen.

Voor alle administratieve zaken, zoals aan- en afmelden van abonnees, adreswijzigingen etc. en voor advertenties en betalingen kunt u contact opnemen met de secretaris-penningmeester van de Stichting Limburgs Schutterstijdschrift, Henk Smeets, Zwarte Graaf 10, 6439 BB Doenrade, tel.: 06-23932132 of 046-4422790. E-mail:

henksmeets_85@msn.com
Het abonnement op het Limburgs Schutterstijdschrift loopt gedurende het kalenderjaar. Opzeggingen a.u.b. één maand voor het einde van het jaar aan bovenstaand adres.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in december verschijnen. Kopij kan tot 1 november ingeleverd worden bij de redactie, t.a.v. Luc Wolters, Dr. Schweitzerstraat 4, 6369 XL Simpelveld, E-mail: luc_wolters@yahoo.com

Ontwerp:

TMdesign

Grafisch Vormgever TMdesign
Irmstraat 7
6369 VL Simpelveld
Nederland
E-mail: info@tmdesign.nl

Gijs Gerris: vijftig jaar OLS-standaardruiter

door Joost Schers

HELDEN – Gijs Gerris van Kon. St.-Lambertus Helden heeft op het OLS in Grevenbicht na vijftig jaar zijn laatste OLS-optocht gereden als standaardruiter van de Federatie. Gijs wil stoppen op zijn hoogtepunt, waarbij zijn dochter Petra Peulen-Gerris deze eervolle taak van hem over zal nemen. Reden genoeg om bij zo'n uniek jubileum de kijker te richten op de man die vijf decennia lang iedere OLS-optocht twee keer meemaakte en de familie die hem daarin altijd steunde.

De OLS-stoet te Eys wordt in 1973 geopend door de standaardruiter. Diacollectie Limburgs Schutterij Museum

Standaardruiter Gijs Gerris, OLS 1975 Oirsbeek. Fotocollectie Limburgs Schutterij Museum

De familie Gerris en haar paarden

Gijs Gerris is een geboren en getogen Heldenaar en groeide op als de zoon van landbouwer en paardenhandelaar Piet Gerris. Het paardrijden en de omgang met de paarden werd hem met de paplepel ingegoten en dus is het niet wonderlijk dat hij in 1964 de opvolger werd van Giel van Lier, de oude standaardruiter van het Heldense gilde. Gijs heeft de eerste tien jaar met een Gelderse merrie de schuttersfeesten bezocht, toen het vervoer nog met een vrachtwagen geschiedde in plaats van per trailer. In 1971 werd Nico gekocht en getraind, die vervolgens 22 jaar lang als standaardruiterpaard diende. Vanwege zijn ouderdom en blindheid moest op zoek gegaan worden naar een ander paard. Uiteindelijk werd uit drie veulens van dezelfde moeder het paard Mannes gekozen. Mannes is het paard waar de hele familie Gerris zonder twiifel de meest emotionele band mee heeft opgebouwd en wellicht wel als een kleine legende omschreven kan worden. Het afscheid nemen van dit bijzondere paard was dan ook zeer moeilijk, net als de zoektocht naar een paard dat in de 'hoefsporen' van Mannes moest gaan stappen. Via een bekende werd Artiest gevonden en gekocht door de familie, waarvan gelukkig bleek dat het paard zich op zijn

gemak voelde tijdens de schuttersoptochten. De nadruk op de familie Gerris in dit artikel is een bewuste keuze en iedereen die St.-Lambertus Helden kent weet ook waarom. Gijs en zijn paard worden namelijk altijd trouw vergezeld door zijn vrouw Door en zijn dochter Petra die beiden de bewegingen van het paard in de optocht strak in de gaten houden; veiligheid staat immers voorop. Daarom

De overname

Gijs werd voor zijn verdiensten op zondag 6 juli tijdens de opening van het OLS 2014 gehuldigd door de federatiepresident Ger Koopmans (die overigens de pijnlijke fout maakte door steeds Gijs 'Gerritsen' te zeggen), waarbij hij de allereerste OLS-waarderingsmedaille in ontvangst mocht nemen. De beslissing om te stoppen is een zware geweest, maar omdat Gijs wist dat dit jubileum een mooi moment was om het te doen en omdat de standaardruiter zijn taak aan vertrouwde handen kon overdragen, kon hij toch de stap maken. Zeker in het begin zal Gijs samen met Door nog zijn paard en zijn dochter begeleiden in de optocht. Gijs Gerris kan samen met zijn familie en zijn schutterij terugkijken op een prachtige vijftig jaar lange carrière als standaardruiter, maar hij zal met dezelfde devotie de komende jaren nog te zien zijn in de optocht, alleen vanaf nu dan te voet.

Gijs Gerris ontvangt na vijftig jaar trouwe dienst als standaardruiter de eerste waarderingsmedaille van de OLS-Federatie.

Foto: Fred Vliegen

Geen OZB voor kogelvangsters

ROERMOND – De Hoge Raad der Nederlanden heeft op 11 juli 2014 arrest gewezen op het beroep in cassatie van schutterij St.-Urbanus Maasniel. In tegenstelling tot het gerechtshof in Den Bosch beschouwt de Hoge Raad kogelvangsters wel als werktuigen en komen ze op grond daarvan in aanmerking voor Onroerend Zaak Belasting-vrijstelling. Dankzij schutterij St.-Urbanus, in het bijzonder door de niet aflatende inzet van haar erevoorzitter Thei Zegers, kon veel geld worden bespaard en kunnen ook andere schutterijen hun voordeel doen met deze uitspraak van de Hoge Raad.

Thei Zegers: "In het jaar 2011 ontving schutterij St.-Urbanus een OZB-aanslag van de gemeente Roermond over de jaren 2009, 2010 en 2011. De aanslag (ongeveer € 1000) was gebaseerd op de waarde van de acht kogelvangsters, zijnde € 170.118. We waren natuurlijk onaangenaam verrast en ik nam, namens mijn schutterij, contact op met de behandeld gemeenteambtenaar en later ook met de heffingsambtenaar. Dit leverde geen bevredigende antwoorden op.

O.L.S. digit

Het OLS-feest was ruim een maand achter de rug. Details zakken na zo'n tijd weg in het geheugen en wat overblijft zijn herinneringen. Tijd dus voor de vraag in de facebook-groep O.L.S. digit: Het OLS in Grevenbicht is alweer enige weken achter de rug. Wat is u bijgebleven?

Soms goed, soms slecht, zo blijkt uit de reacties die voor organisator-in-spe Maasniel aandachtspunten kunnen worden.

Zestien personen reageerden dat het opstelsterrein van de optocht en de terreinen van de nevenwedstrijden erg ver weg lagen. Een zestal personen vond daarnaast ook dat het Kinjer-OLS beter georganiseerd had mogen worden. Een meerderheid vond het echter een goed en erg gezellig feest.

Wim Jame van Sint-Dionysius Opoeteren besluit dat elk OLS zijn eigenheid heeft en dus alle respect verdient. Erwin Linssen, Bart Schattorie en Josien Dieterich-Delissen van Sint-Urbanus Maasniel kunnen zich het laatste schot van hun laatste man nog levendig voor de geest halen. Daarnaast beamen ze dat er altijd wel iets gezegd kan worden over een schuttersfeest. "Ok, het had een compacter terrein mogen zijn, maar wij kwamen niets tekort en gezelligheid maak je nog altijd zelf samen met anderen".

Sonja Creemers

Steun van Roermondse politici werd ook ingeroepen, maar leverde niets op."

Thei Zegers: "Omdat ons probleem ook speelde bij meerdere schutterijen, stuurden wij op 27 december 2011 een brief naar de OLS-Federatie met het verzoek om ons te ondersteunen in deze zaak. Een schriftelijk antwoord op onze brief hebben wij nooit ontvangen van de federatie. Later deelde de secretaris van de OLS-Federatie ons telefonisch mede dat zij het probleem bij de Provincie Limburg ter sprake hadden gebracht. Vreemd, want de Provincie is in dezen geen partij.

Rentmeester Van Mierlo uit Susteren bekeek ons probleem en adviseerde ons om een proces te starten omdat soortgelijke problemen ook bij schutterijen in het zuiden van onze provincie speelden."

"We riepen daarop de hulp in van jurist Meerts om ons in deze zaak te steunen. Het proces diende bij het gerechtshof in Den Bosch. Dit gerechtshof stelde dat kogelvangsters niet beschouwd moeten worden als 'werktuig'. We waren het uiteraard niet eens met deze uitspraak. Vandaar dat wij de zaak voorlegden aan de Hoge Raad der Nederlanden. Omdat ik rotsvast geloofde in een positieve uitslag, kon ik mijn schutterij er weer van overtuigen geld te steken in een gang naar de Hoge Raad."

Arrest

In artikel 2.4.3 van het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden staat letterlijk: "De kogelvangsters komen voor toepassing van de werktuigenvrijstelling in aanmerking indien zij als werktuigen zijn aan te merken, zij van de onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan de kogelvangsters wordt toegebracht en zij voorts niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken."

In het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden staat ook aangegeven dat alle reeds gemaakte kosten voor onder meer griffierechten, rechtsbijstand etc. voor rekening van de Gemeente Roermond komen.

Thei Zegers, Maasniel, bewerkstelligde het ongedaan maken van de ozb-belasting voor de kogelvangsters. / Foto: Fred Vliegen

Thei Zegers: "Een procedure starten kost niet alleen veel geld, maar er komt ook veel tijd en emotie bij kijken. Het gaat immers over geld van jouw vereniging. Zowel schutterijen als gemeenten waren benieuwd naar de afloop van onze zaak. Voor de schutterijen zou een positieve uitslag geen ozb-belasting betalen betekenen, indien zou blijken dat kogelvangsters als 'werktuig' beschouwd zouden worden. Indien kogelvangsters niet als 'werktuig' beschouwd zouden worden, zou dit een welkome inkomstenbron worden voor de gemeenten."

Thei Zegers: "Opmerkelijk is het dat de OLS-Federatie geen enkele reactie heeft gegeven naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden. Felicitaties en dankbetuigingen waren er wel van veel schutterijen.

Thei kan zich voorstellen dat de OLS-Federatie niets zal ondernemen wanneer een probleem één schutterij betreft. In deze zaak waren er meerdere schutterijen die voor hetzelfde probleem stonden of zouden kunnen komen te staan. Gelet op de statuten van de OLS-Federatie hadden we dus mogen verwachten dat de OLS-Federatie op zou komen voor de belangen van de aangesloten schutterijen."

Afsluitend

Thei Zegers heeft goed werk verricht. Niet alleen voor zijn eigen schutterij, maar ook voor de rest van het Limburgse schutterswezen.

Ongetwijfeld zullen er schutterijen zijn die de ozb-aanslag al betaald hebben. Verwijzend naar het arrest van Hoge Raad der Nederlanden adviseer ik om de reeds betaalde aanslag terug te vorderen.

Wim Pijpers

Een super Kinder-OLS

door Jos Gerits

Liefst 26 scholen, waarvan ook veel uit het Belgische, toonden zich tijdens het Kinder-OLS met grote ernst en discipline van hun beste kant. Dat ze daarvoor een lange route moesten afmarcheren, namen ze op de koop toe. Want het applaus van de talrijke pappa's, mamma's, opa's, oma's, tantes, nonkels en andere belangstellenden vergoedde veel. Het fraaie weer deed de rest.

Mochten er nog kritische geesten binnen het Limburgse schutterswezen rondlopen die het organiseren van een aanvullende feestdag voor de teenagers teveel van het goede, of zelfs overbodig vinden, dan heeft het zeer geslaagde event in Grevenbicht-Papenhoven die definitief de mond gesnoerd. Het enthousiasme onder de kleine deelnemers en hun begeleiders, de creativiteit die in hun fraaie outfits werd gestoken en de geconcentreerde energie waarmee ze opmarcheerden, was hartverwarmend. En ook onder de buks deden ze hun uiterste best, hoewel er nogal wat missers moesten worden opgetekend. Je kunt niet alles in een keer goed hebben. Maar de ware schuttersgeest was er. Dat werd ook door de media opgepikt.

Hun berichtgeving, live op L1-radio en 's anderen daags in de kranten, vormde de beste reclame die het grote OLS zich kon wensen. Dus alleen daarom al loont de moeite. Was er dan helemaal niets op aan te merken? Jawel, want ook ik ben een 'Hollander'. Doordat de jonge schutters vol verve hun 'yell' aan de genodigden op de tribune ten gehore brachten, waren de gaten in de optocht groot. Dat is op zich niet zo erg, maar als je die 26 keer moet overbruggen, duurt het allemaal wel lang. Ik denk dat dit in elk geval een overweging moet zijn bij het vaststellen van de optochtroute van de jongelingen. Of vervolgens wordt overwogen of er niet een limiet aan het aantal deelnemers dient te worden gesteld om te voorkomen dat het nog jonge Kinder-OLS ten onder gaat aan

Provincie steunt Kinjer OLS

MAASTRICHT – Het Kinjer OLS, dat op 26 juni plaatsvond in Papenhoven-Grevenbicht, heeft een subsidie van € 10.000,- van de Provincie Limburg ontvangen. Dat hebben Gedeputeerde Staten besloten.

De geldelijke bijdrage is met name bestemd om het busvervoer van de deelnemende schoolklassen uit heel Limburg te bekostigen. Er doen dit jaar honderden schoolkinderen van 26 verschillende basisscholen mee aan het Kinjer OLS, dat reeds jaren altijd voorafgaand aan het traditionele Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS) in het eerste weekeinde van juli plaatsvindt. "Het Kinjer OLS is een vaste waarde geworden van het Oud Limburgs Schuttersfeest en staat garant voor een geweldig kinderfeest", zegt gedeputeerde Peter van Dijk, die het schutterswezen in zijn portefeuille heeft.

het eigen succes, is volgens mij een vraag die de Federatie in het achterhoofd zou moeten houden. Zij wordt mede ingegeven door het feit dat de organisatie moeite had om het geheel op tijd te laten beginnen en af te ronden.

Foto's: Fred Vliegen

Doorzetters

Toen Peter Kortens, als voorzitter van de Commissie 750 jaar Sacramentsprocessie, voorstelde om naar Luik te gaan heb ik gereserveerd gereageerd met de woorden "wordt dat geen schoolreisje?"

De prachtige T.V. beelden bij de KRO/RKK van de processie met meer dan duizend deelnemers hebben mijn ongelijk aangetoond.

Een fantastische uiting van de kracht van de Limburgse Schutterswereld, mogelijk gemaakt door de doorzettingskracht van de ingestelde commissie. Chapeau!

Nieuwe ideeën en initiatieven verdienen het om ruimte te krijgen. De schutterijen en gilden, die vaak al eeuwen lang bestaan, zijn opgebouwd door doorzetters.

De OLS federatie zoekt voor talloze functies nog doorzetters. Wij hebben nog vacatures voor leden van de commissie automatisering, aanvraag

Unesco-werelderfgoed en de werkgroepen 'Leskist' en 'Jeugd-EST'.

Het OLS bestuur wil allesbehalve een gesloten bastion zijn. Daarom een oproep aan alle schutters, schutterijen en bonden om doorzetters aan te leveren. Specifiek vraag ik nog aandacht voor ons korps van juryleden. Dat behoeft uitbreiding!

Tot slot, Papenhoven-Grevenbicht was een geweldig schuttersfeest. D'n Um staat nu in Maasniel. Ik wens alle doorzetters in Maasniel veel succes bij de voorbereidingen van het OLS feest in 2015!

Ger Koopmans, President

Uit het OLS-bestuur

Nieuwe Circulaire Wapens en Munitie

Naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State van 20 november 2013 heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de Regeling wapens en munitie (RWM) en de Circulaire wapens en munitie (CWM) aangepast. De minister is van mening dat krachtens deze uitspraak moet worden aangenomen dat op grond van de huidige wet- en regelgeving, aan schietsportverenigingen niet langer de eis kan worden gesteld dat zij bij de KNSA zijn aangesloten. In verband daarmee zijn wijzigingen in de CWM 2014 doorgevoerd. De minister is wel van mening dat schietsportverenigingen en hun leden, die niet bij de KNSA zijn aangesloten, aantoonbaar aan dezelfde eisen moeten voldoen als een bij de KNSA aangesloten vereniging en dus door de KNSA moeten worden gecertificeerd. De nieuwe CWM kunt u downloaden via de website www.olsfederatie.com.

Wist U dat?

- De medewerking van de Provincie Limburg is gevraagd om de Limburgse

volkscultuur te komen tonen in Den Haag tijdens het Prinsjesfestival op vrijdag 12 september 2014 (zie www.prinsjesfestival.nl). Schutterij Sint-Joris Wessems, vergezeld van de vendelgroep van de Bussen Schutten Neer en een afvaardiging van het Federatiebestuur zullen deze dag naar Den Haag trekken om het aloude cultureel erfgoed te tonen in Den Haag.

- Het adres van de OLS-normencommissie is gewijzigd. Jack Duckers heeft te kennen gegeven zijn functie als secretaris van de normencommissie te willen beëindigen en dit wordt overgenomen door mevrouw Marijke Poolen, Molenveldweg 1, 6123 BZ te Holtum, tel. (046)-4854501 en mail: jurycmissie.ols@gmail.com. Wij danken Jack Duckers voor zijn geweldige inzet in de afgelopen jaren.
- Zaterdag 4 oktober 2014 zal de algemene najaarsvergadering van de OLS-Federatie plaatsvinden in het Baexheimerhof te Baexem. Noteer deze datum vast in uw agenda.

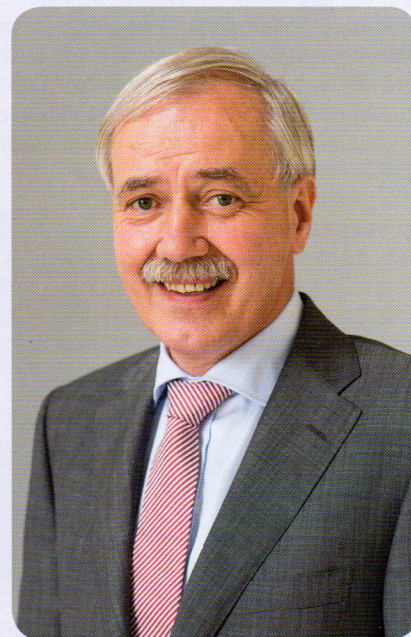
Bernie van Lierop

Schutterijen in portefeuille gedeputeerde Peter van Dijk

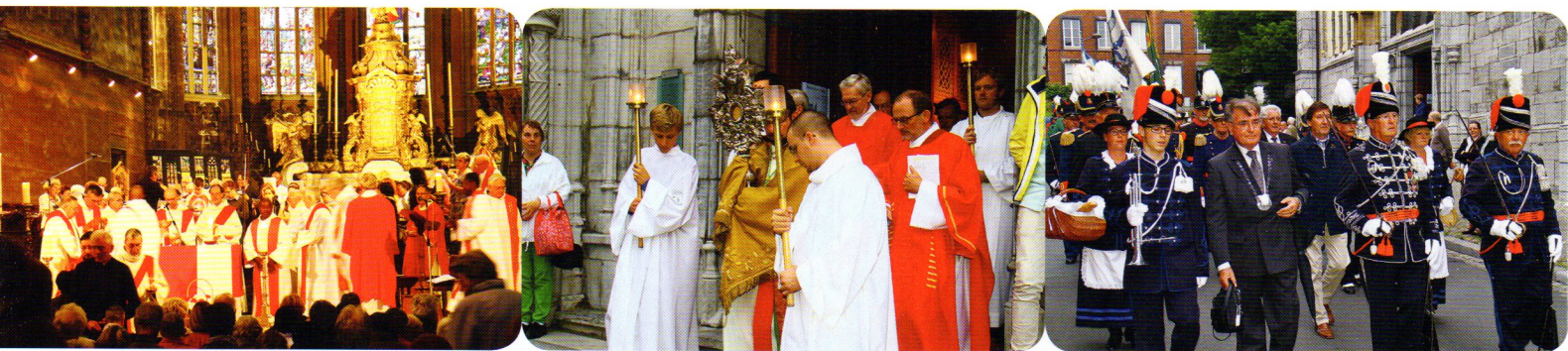
MAASTRICHT - Limburgs PvdA-gedeputeerde Peter van Dijk krijgt het schutterswezen in zijn portefeuille. Dat is door Gedeputeerde Staten besloten naar aanleiding van de benoeming van Ger Koopmans begin juni tot gedeputeerde.

Koopmans is president van het OLS-Federatie. Om belangenversterving te voorkomen, worden de provinciale taakonderdelen op het gebied van schutterswezen van de portefeuille van Koopmans afgescheiden en bij de portefeuille van Van Dijk gevoegd. Met uitzondering van het Limburgs Schutterij Museum. Dit museum staat onder leiding van een onafhankelijk bestuur en blijft onderdeel uitmaken van de portefeuille van Koopmans.

Dat betekent dat Van Dijk alle kwesties rond schutterijen voortaan zal beoordelen. Van Dijk zal eveneens bij gelegenheid de provincie representeren bij schuttersevenementen zoals het OLS dit jaar in Papenhoven-Grevenbicht. Gedeputeerde Van Dijk is niet helemaal onbekend met het schutterswezen. Hij heeft het OLS reeds meerdere keren bezocht en heeft al eens met een schuttersbuks geschoten.

Gedeputeerde Peter van Dijk van Zorg en Welzijn heeft voortaan ook het Limburgs schutterswezen in zijn portefeuille.

De jubilerende sacramentsprocessie, opgeluisterd door schutters

door Luc Wolters

LUIK – Met het bezoek aan Luik en de deelname aan de 750 jaar oude Sacramentsprocessie in die stad waren de schutters aan het ‘herbronnen’, zoals dat zo fraai genoemd wordt. Op tal van plaatsen in het Limburgse worden Sacramentsprocessies gehouden. Maar om dit een keer te beleven in de stad waar het allemaal begonnen is in de dertiende eeuw, dat brengt extra verdieping en geestelijke inspiratie.

Honderden aanmeldingen

Het belooft een memorabele dag te worden: Sacramentsdag, donderdag 19 juni 2014. Werkgroepvoorzitter Marc Vranken had van honderden schutters aanmeldingen gekregen en met organisator Peter Kortten werden bussen geregeld en een goed gevuld dagprogramma samengesteld. Alle groepen – op één na met een strontewijze touringcarchauffeur die moeite had met de weg en vooral met de hoogte van zijn bus – arriveerden op tijd en ontvingen gelijk een lunchpakket. In de dekenale kerk Saint-Jacques sprak de Luikse bisschop J.P. Delville in het inspirerende openingswoord de deelnemers in het Nederlands toe (!). Hem werd dank gezegd door historicus Guus Janssen, die hem de reproductie van een hervonden Sacramentsprent in het voorzichtige stelde.

Op verkenning in de bisschopsstad

In samengestelde groepen gingen de schutters en andere geïnteresseerden op weg om Luik te verkennen. Bij het bisschoppelijk paleis in een oud norbertijnenklooster was er tekst en uitleg,

evenals in de fraaie Saint-Jacques met bijzondere glasvensters (over de gilden en de graven van Horne) en uniek versierd houten plafond, vervolgens ook nog in de drie verdiepingen tellende schatkamer van de kathedrale kerk Saint-Paul. Hierna troffen de schutters in de volksbuurt een gezellig café, waar het glas werd geheven. Het tempo werd bepaald door de waard die niet van zijn stuk werd gebracht door een bomvol café met terras en stuk voor stuk zijn glazen nam uit een kartonnen doosje, ze spoelde en vulde met een dun straaltje bier.

Radio, televisie en krant

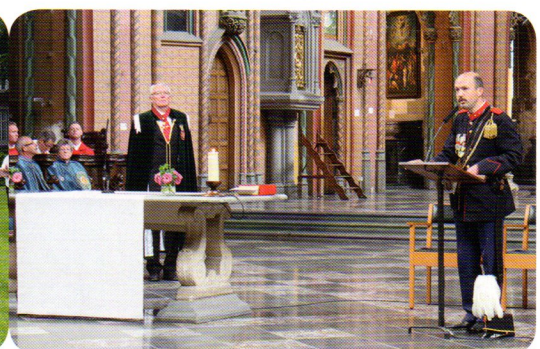
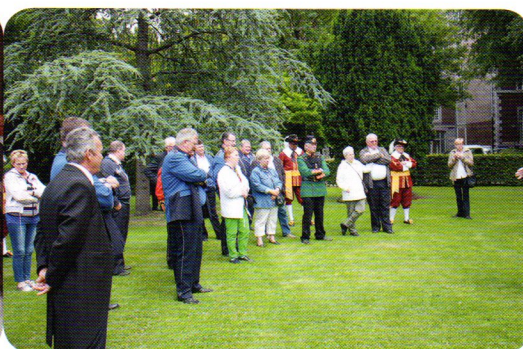
Over media-aandacht was niet te klagen. De regionale krant besteedde een pagina aan het voorgenomen bezoek en zond een fotograaf mee op pad. L1 maakte met coryfee Tom Doesborg een fraaie sfeerreportage en documentaire vanuit het oogpunt van de Limburgse schutters. Maar ook de landelijke media was vertegenwoordigd, uiteraard vanuit de kerkelijke hoek. De RKK maakte een verslag voor televisie en de KRO voor de radio.

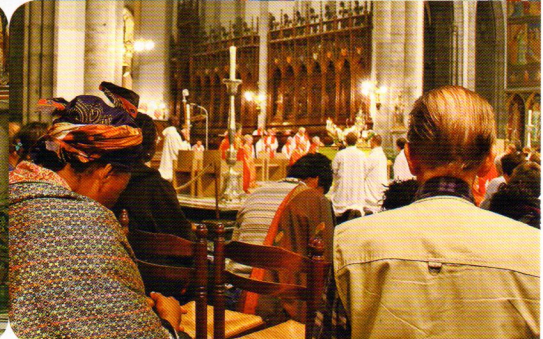
Schuttersmis

Om vijf uur die dag hadden de schutters hun eigen Nederlandstalige mis. Ze vierden die plechtig met een intocht in vol ornaat in de Saint-Jacques, die welwillend door deken De Beukelaer beschikbaar was gesteld. De Venerabele Broederschap O.L.V. uit Weert en het gilde Sacrament van Niervaert waren vertegenwoordigd evenals het kapittel van onze Orde van de Rode Leeuw, hoewel in de persoon van Louis Litjens slechts met één man. Na een inleiding op het Sacramentsfeest, het belang van Luik daarin en de betrokkenheid van de schutters daarbij door auteur dezes, startte de muzikaal opgeluisterde drieherenmis, onder meer gecelebreerd door OLS-moderator Heemels. Hiermee werden de schutters geestelijk voldoende geoutilleerd op de processie die om organisatorische redenen pas tamelijk laat in de avond zou trekken.

De pontificale mis

Aan de processie ging een veelherenmis in de stampvolle Sint-Martinuskerk vooraf. Deze hooggelegen kerk mag als bakermat van de verering voor het Allerheiligst Sacrament gezien worden, vandaar dat

de Frans-Latijnse mis daar plaatsvond. Maar liefst acht bisschoppen, onder wie bisschop Fr. Wiertz van Roermond, waren present en vierden de pontificale Hoogmis mee. Veel andere geestelijken namen deel en de opluistering geschiedde door een omvangrijk domkoor. Bisschop Delville had de schutters in zijn openingswoord al gewaarschuwd: 'Luik is een Latijnse stad'. Ze heeft een zuidelijke inslag waardoor niet alles precies loopt als gepland of getimed, maar het loopt. Het werd dus wat later dan gedacht.

Over de vaandels

Zo kon het gebeuren dat na een afwezigheid van decennia na afloop van de mis de overvolle Sint-Martinuskerk leegstroomde en de processiestoet vormde. Bij buitenkomst stapte de Luikse bisschop – met monstrans – over de vaandels van de Limburgse schutterijen. Schutterij Sint-Brigida Noorbeek opende de processiestoet, gevolgd door het Allerheiligste,

de bisschoppen, priesters, broederschappen en het talrijke kerkvolk. Aan het leegstromen van de Saint-Martin leek geen einde te komen: een imponerende menigte. Hierop sloten de schutters aan, die een fraaie stoet hadden gevormd met keizers- en koningsparen, vaandel-dragers, officieren, muzikanten en manschappen. Op het einde liep schutterij Sint-Sebastianus Mheer en de imposante Kon. Harmonie St.-Cecilia van Mheer, die muzikaal van zich deed spreken.

Verwonderde Luikenaren

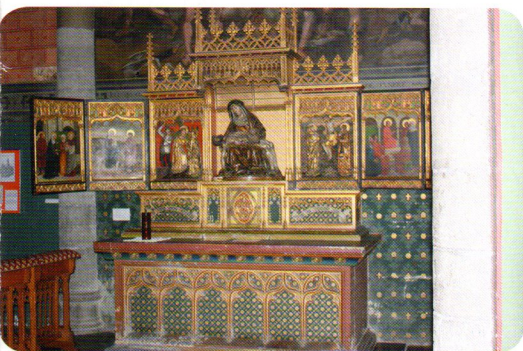
Deze lange processiestoet trok door de straten van Luik. Versterkers op wieltjes gingen mee om de gebeden en gezangen aan alle deelnemers te laten horen. Enkele keren werd halt gehouden voor de zegen met het A.H. Sacrament. Verwonderde bewoners van de multiculturele stad keken soms met enige verbazing en legden het uitzonderlijke tafereel vast met hun mobiele telefoon. Bergafwaarts met

een tussenstop met zegening bij de Opera Wallonie toog de stoet naar de kathedrale kerk. Hier vormden de schutters een erehaag. Binnen vond een afsluitende plechtigheid plaats en werden de deelnemers in de kruisgang onthaald op een drankje.

Via de busmicrofoon

Vlak voordat de bussen koers richting Limburg zouden zetten, meldde onze eigen bisschop Frans Wiertz zich via de busmicrofoon en sprak woorden van dank en inspiratie. Moe maar voldaan keerden de deelnemers 's nachts huiswaarts. Dankbaar om mede de aanleiding te zijn geweest om de stad Luik na vijftig jaar afwezigheid opnieuw de Sacramentsprocessie te hebben laten beleven. Uniek in vele opzichten.

Foto's van diverse personen o.w. Jan in de Braekt en Wiel Allertz, ontvangen via Bernie van Lierop. Waarvoor dank!

Moeilijke keuze voor het OLS-2015

MAASNIEL – Schutterij St.-Urbanus Maasniel wordt al jaren getipt als potentiële winnaar van het OLS. Dit jaar werd de droom waarheid. Na de overwinning werden de winnaars in Maasniel onthaald door het massaal toegestroomde publiek. Gezeten in een dubbeldeksbus toonden de winnaars trots de Um. Reeds bij de overwinning stelden velen zich de vraag: “Waar moet het OLS georganiseerd worden en waar de optocht?” Twee vragen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en in toenemende mate zorgen oproepen bij de organisator van een OLS. Dat geldt ook voor het OLS-2015 in Maasniel.

De buit is binnen: het OLS komt naar Maasniel. Maar hoe en waar is de volgende vraag. Foto's: Fred Vliegen

Gemeente Maasniel

Maasniel was een zelfstandige gemeente waarvan Leeuwen, Asenray, Straat, Maalbroek, Broekhin, Donderberg en het Gebroek deel uitmaakten. In 1959 werd Maasniel bij Roermond gevoegd.

Autoweg A73

Als gevolg van de aanleg van de A73 moest schutterij St.-Urbanus haar vertrouwde schietlocatie verruilen voor een nieuwe locatie aan Maalbroek 102. Met de acht kogelvangers kon de schutterij daar haar activiteiten goed organiseren. Zelfs de bondsschuttersfeesten werden daar gehouden. Toch zorgden deze bondsschuttersfeesten voor een nieuw probleem. Als gevolg van de aanleg van de A73 ligt Maalbroek 102 nu maar liefst twee km verwijderd van Maasniel. De oplossing werd gevonden door de optocht eerst in Maasniel te houden om daarna de

deelnemers per bus te vervoeren naar het terrein van het bondsschuttersfeest. Schutterij St.-Urbanus constateerde dat veel deelnemers aan de optocht erna onmiddellijk huiswaarts gingen en het aantal bezoekers terugliep. Een voorstel om de OLS-optocht in Maasniel te houden om vervolgens de deelnemers van de circa 150 schutterijen per bus naar het feestterrein te brengen, werd daarom op voorhand afgewezen.

Mogelijkheden/onmogelijkheden

De optocht van een OLS begint en eindigt op het OLS-terrein en mag maximaal 2000 meter lang zijn. En daar zit het probleem van schutterij St.-Urbanus voor het OLS-2015. Het houden van de optocht door Maasniel blijft uitgangspunt. Tal van mogelijkheden werden bekeken. Geen enkele bood de ideale oplossing.

150 schutterijen terug naar het feestterrein te brengen. Het laten passeren van twee schutterijen over één weg of brug is immers niet wenselijk. Ook bij deze optie zou de lengte van de optochtroute ruim twee km bedragen. Bijkomende vraag is of het door de gemeente Roermond geplande evenemententerrein (gelegen achter Maalbroek 102) op tijd ingericht is.

De optocht en het OLS organiseren in Leeuwen, Asenray, Swalmen of Roermond werden ook als mogelijkheden genoemd. Een beter geschikte locatie voor het OLS-feestterrein is een gebied tussen Straat en Asenray. Dit gebied ligt circa drie km verwijderd van Maasniel. De optocht zal in dat geval door Asenray trekken.

Een gebied nabij de Duitse grens biedt voldoende mogelijkheden om een OLS te organiseren. Deze optie is minder aantrekkelijk omdat de afstand van de optocht vanaf het feestterrein door Asenray te lang wordt.

Het tijdelijk afsluiten van een deel van de A73 werd ook als mogelijkheid genoemd. Deze optie werd onmiddellijk verlaten

Het inrichten van het feestterrein rond Maalbroek 102 levert slechts een gedeeltelijke oplossing. Het leggen van een Baileybrug (met een overspanning van ruim 35 meter over de A73 naar de Elmpertweg) verkort de afstand naar Maasniel. Een tweede Baileybrug is nodig om de circa

omdat dan het verkeer op de A73 te lang wordt gehinderd en grote omwegen moet maken.

De landerijen rond boerderij Kloosterhof bieden goede mogelijkheden voor een feestterrein. De optocht zou ook in dit geval te lang worden.

Een mogelijkheid die ook werd geopperd, is om het OLS te laten schieten op kogelvangers op het voormalige Philipsterrein. In deze optie zou de optocht wel door Maasniel kunnen trekken en goed aansluiten bij het feestterrein. Het inrichten van een feestterrein met 48 kogelvangers in een drukke woonwijk wordt echter als onwenselijk gezien. De schutters komen naar een OLS om te schieten op de oude, vertrouwde manier: op een schiethark

met de natuur als achtergrond.

Het idee om het OLS te splitsen over twee dagen werd niet alleen om organisatorische redenen afgewezen, maar zal ook niet de goedkeuring krijgen van de deelnemende schutterijen. Welke schutterij gaat twee keer een bus etc. inhuren voor één OLS?

Stichting OLS-2015

Marc Breugelmans (wethouder Roermond) heeft zich bereid verklaard om als voorzitter van het OLS-2015 op te treden.

Afsluitend

Het zoeken naar oplossingen voor de optocht in relatie met het feestterrein zal nog heel wat kopzorgen met zich meebrengen. Ik ben benieuwd welke oplos-

sing voor het OLS-2015 wordt aangereikt. De deelnemers aan het OLS zal het niet veel uitmaken of de optochtroute door Maasniel gaat of door Asenray. De inwoners van Maasniel zien natuurlijk het liefst dat de optocht én het feestterrein voor het OLS-2015 in Maasniel gerealiseerd worden. Immers Neel blijft Neel.

Wim Pijpers

Uitspraak:

“Je kunt geen lid worden van een schutterij. Je moet schutter zijn”.

Frans Parren (1905-1968), schutter van St.-Ansfried Thorn en na zijn huwelijk van St.-Joseph Stein.

Jeugdbeleid RKZLSB

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. De R.K. Zuid-Limburgse Schuttersbond (RKZLSB) is begin dit jaar begonnen met het opzetten van een jeugdwerkgroep. Zowel vanuit de jeugd als vanuit de OLS-federatie werd dit toegejuicht. Allereerst was er een vergadering van jeugdige leden van de RKZLSB, waaruit en waardoor er later een echte jeugdwerkgroep is ontstaan. Tijdens de oprichtingsvergadering kwam er al meteen een idee om het saamhorigheidsgevoel te vergroten: tijdens de opening zou er op elk bondsfeest van de RKZLSB door alle schutterijen samen de ‘Ésprit’ gespeeld worden. Dit plan kon afgelopen schuttersseizoen met succes ten uitvoer gebracht worden!

De jeugdprijs tijdens het bondsfeest van Sint-Sebastianus te Eys ging naar schutterij Sint-Mauritius Strucht. De vertegenwoordiger van Strucht toont temidden van de Eysjer jeugd de gewonnen prijs.
Foto: Fred Vliegen

Voor het bondsfeest in Eys nam schutterij St.-Sebastianus zelf het initiatief om enkele activiteiten voor de jeugd te organiseren. De jeugdige leden mochten vriendjes en vriendinnetjes meenemen

om hen kennis te laten maken met de schutterswereld. Door tientallen kinderen werd er een jeugdjury gevormd, die de schutters tijdens de presentatie en de optocht mochten beoordelen. De schut-

terij met de meeste punten van de jeugdjury, St.-Mauritius Strucht, kreeg een extra prijs. Er waren ook genoeg kinderen die aan de kleurwedstrijd deelnamen. Voor de kunstenaars die de kleurplaat van het koningspaar het mooist hadden gekleurd was er een presentje. Tijdens het laatste bondsfeest van de RKZLSB te Margraten wordt er voor de jeugd t/m 15 jaar een schietwedstrijd met de windbuks georganiseerd. Zo kunnen ze eens ervaren wat het is om een ‘echte sjöt’ te zijn.

De jeugdwerkgroep, bestaande uit Alex Ritzen - RKZLSB, Mike Eijkenboom (Eys), Lieke Sprokel (Ubachsberg), Loe Senden (Mheer), Peter Rosenboom - RKZLSB, Rob Smeets - RKZLSB, Jeroen Kockelkoren (Wijlre) en Peter Jeukens (Eys), wil ontzettend graag dat de jeugdige schutters zich gewaardeerd voelen voor hun inzet. De telcommissie van de RKZLSB zal er voor zorgen dat de prijzen voor onder anderen de bordjesdragers en solisten zo vroeg mogelijk bekend gemaakt kunnen worden. Daarna mag de jeugd persoonlijk de prijs bij de kiosk komen afhalen op het schuttersfeest, omstreeks 19.00 uur. De prijzen voor de extra nevenactiviteiten voor de jeugd tijdens de schuttersfeesten zullen door de RKZLSB beschikbaar worden gesteld. Ook wil de jeugdwerkgroep de jeugd persoonlijk gaan uitnodigen voor aanvang van het nieuwe schuttersseizoen op een infoavond ter onderlinge kennismaking.

Het jeugdplan is nog ‘slechts’ in zijn beginfase, maar kende dus zeker een goede start. Door ook met jeugdwerkgroepen uit de andere bonden ideeën uit te wisselen kan het plan verder uitgebouwd worden.

Nicky Vonken

Aantrekkelijk magazine als bindende factor en inspiratiebron

Gelderse schuttersfederatie presenteert 'HUUB'

De Gelderse schuttersfederatie St.-Hubertus heeft sinds kort haar eigen magazine. Met ingang van 2015 verschijnt het relatieblad HUUB van de cultuurorganisatie drie keer per jaar. Op dit moment is het eerste (proef)nummer in omloop. Wij hopen van harte dat ook uw vereniging ons initiatief ondersteunt en het professionele magazine van harte aanbeveelt bij julli leden om een abonnement te overwegen.

De vertegenwoordiging van de Gelderse Federatie Sint-Hubertus, die het OLS bezocht.

Foto: Fred Vliegen

"De Gelderse schutterswereld is groot in omvang en betekenis. Ruim zestig verenigingen in de Achterhoek, het Montferland, de Liemers, en het Rijk van Nijmegen en de Betuwe, vertegenwoordigen meer dan 16.000 actieve schutters- en gildeleden. HUUB wordt voor hen een bindende factor. Schutterijen en gilden lopen vaak tegen dezelfde zaken aan. Met HUUB willen we hen inspireren en aanmoedigen om van elkaar te leren", zegt Wim Sanders, voorzitter van schuttersfederatie St.-Hubertus.

Levend fenomeen

HUUB moet volgens Sanders tevens de Gelderse schutterswereld bij niet-ingewijden op de kaart zetten. "De eeuwenoude schutterstraditie heeft een belangrijke sociale functie en is cultureel erfgoed. Dat willen we koste wat het kost behouden voor de toekomst. De schutterij is bovendien een levend fenomeen, de traditie wordt nog steeds van vader op zoon overgedragen. Om te laten zien dat we van deze tijd zijn, hebben we bij het magazine gekozen voor de naam HUUB, een moderne verwijzing naar St.-Hubertus, de patroonheilige van de jacht."

Inhoud proefnummer

HUUB zal terugkerende rubrieken bevatten, sommige met een serieuze insteek, andere luchtiger van aard. In het proefnummer laat de rubriek 'Jeugdijg elan' zien hoe een Achterhoekse denktank ideeën ontwikkelt om jongeren aan de schutterij te binden. In 'Bondgenoot' een portret van impresario Leo Lukassen, getiteld '50 jaar muziek in de tent'. In het interview met een 'bekende schutter' toont Feyenoord-keeper Erwin Mulder uit Pannerden zijn schuttershart. En natuurlijk wordt in HUUB ook vooruitgeblikt naar komende Gelderse schuttersevenementen.

Kroniek van de Gelderse schuttersfederatie St. Hubertus

Abonnement

Natuurlijk lees je er zo nu dan ook over uw eigen omgeving, want ook de banden met de andere federaties in Nederland en op Europees niveau komen aan bod. Geïnteresseerden in HUUB kunnen het proefnummer digitaal bekijken. Een jaarabonnement op HUUB (vanaf 1 januari 2015) kost 15 euro per jaar en kan nu al worden afgesloten (e-mail naar huub@schuttersnet.nl of via www.schuttersnet.nl of stuur een ondertekende akkoordverklaring voor 't automatisch afboeken van €15,- o.v.v. IBAN-/BIC-banknummer, naam, adres, woonplaats naar: Administratie Huub, Van der Veldeweg 21, 6562 WD Groesbeek). Mensen die een abonnement afsluiten worden op de hoogte gehouden van de verdere voortgang.

Over trouwe fans gesproken...

Het regende hard, die weken in de zomer van 1987, waarin het echtpaar Ytske en Johannes de Kroon uit Ermelo vakantie vierden in de Zuid-Limburgse heuvels. Op zoek naar vertier, werden ze met hun auto in de straten van Vijlen tegengehouden: of ze konden parkeren en het bondsfeest bezoeken, of ze moesten omrijden. Nieuwsgierig als ze zijn, stapten ze uit en troffen even later iemand die met passie en vuur uitlegde wat dat was, zo'n schuttersfeest. Ze genoten. En toen die persoon meldde dat het echte hoogtepunt van het schuttersjaar het OLS was, dat één week later te Kinrooi werd gevierd, togen

ze ook daar heen. Ze keken hun ogen uit en genoten verder. En dat doen ze al meer dan 25 jaar. Want Ytske en Johannes vieren sindsdien in elk geval een deel van hun vakantie in Limburg en bezoeken dan steevast het OLS en later ook het Kinder-OLS. Slechts een enkele keer moesten ze verstek laten gaan. En telkens komen ze even trouw naar het standje van het schutterstijdschrift, om te zien of er weer iets nieuws is uitgegeven. Want het zijn ware verzamelaars geworden. Of tijdens het komende OLS in Maasniel weer een standje van het tijdschrift staat, is nog ongewis. Maar dat het echtpaar De Kroon

Grote fans van het Limburgse schutterswezen, Ytske en Johannes de Kroon. / Foto: Fred Vliegen

er is, staat, behoudens onverhoopte omstandigheden, nu al vast.

Jos Gerits

Geslaagd ZLF

VIJLEN – Op zondag 20 juli verzamelden zich de schutters van de drie Zuid-Limburgse bonden in Vijlen voor een warm en zonnig ZLF. Het feestweekend begon al op vrijdag met optredens in de tent. Dj Billy the Kit was een van de artiesten. 's Zondags mocht de band Anderkovver het feest afsluiten. St.-Hubertus Ubachsberg ging er met de dagprijs vandoor.

Dreigende wolken

Voor de optocht begon was er al genoeg te beleven op het feestterrein. De muziek van de drumbands en de mooie feestweide met op de achtergrond het Limburgse landschap nodigden zeker uit om eens een kijkje te nemen. De dreigende wolken leken roet in eten te gaan gooien, maar ook die wilden het feest niet verstoren. Op enkele druppels regen na bleef het droog.

Compact en overzichtelijk

Tijdens de opening werd er een minuut stilgestaan bij de slachtoffers van de vliegtuigramp-MH17. Vervolgens trokken

de 55 schutterijen in vol ornaat door de straten van Vijlen. Na de optocht, toen het zonnetje weer scheen, kwamen de toeschouwers ook naar het feestterrein toe. De sfeer was knus en gezellig. Dat de feestweide redelijk compact en goed te overzien was, heeft daar vast aan bijgedragen. Geleidelijk aan verzamelden zich de meesten rond de schietbomen. St.-Sebastianus Margraten en HH. Petrus & Paulus uit Susteren deelden bij het schietonderdeel de eerste plaats.

Dagbeker

St.-Hubertus Ubachsberg bleek uiteindelijk de grote winnaar van het ZLF. Op de algemene onderdelen haalden ze bij elkaar 298,4 punten. Eerste prijzen werden gehaald voor onder andere beste defilé en mooiste geheel. Zoals het hoort, werd de winst uitgebreid met elkaar gevierd. Trots ging de hele St.-Hubertus crew op de foto, met de dagbeker natuurlijk!

Hoogstgelegen

Schutterij St.-Joseph kan terugkijken op een geslaagd Zuid-Limburgs Federatiefeest. Een hoogtepunt was het sowieso: Vijlen is het hoogstgelegen dorp van Nederland, dus ook de hoogstgelegen plek waar een schuttersfeest gehouden wordt. Wat ik zelf extra leuk vond is dat er ook een klasgenote was komen kijken naar de optocht. Het is fijn om te horen dat zij, net als ik, onder de indruk was van het hele schuttersgebeuren: "Het is net alsof je even teruggaat in de tijd, echt bijzonder!"

Op naar Montfort

Volgend jaar is het aan St.-Urbanus uit Montfort om een mooi ZLF op touw te zetten. Die schutterij neemt de organisatie over van schutterij Eendracht uit Grevendicht, omdat deze de eer kreeg dit jaar het OLS te organiseren.

Nicky Vonken

Foto's: Lieske Leunissen en Fred Vliegen

De redactie bewaart de fotoreportage voor het decembernummer.

Luther op vakantie

“Als ik het goed begrijp dan komt de handelwijze en het beleid van de schutterij, grotendeels, op mij over als de handelwijze van een ondernemer”, was de stelling van een Lutherse Dominee die ik op vakantie sprak. “Ze willen zo weinig mogelijk bemoeienis bij hun handelen maar als er problemen zijn willen ze ineens steun”. De volgende stelling van deze schriftgeleerde was al even opzienbarend: “Of lijken schutterijen misschien wel het meeste op kerkgemeenschappen?” “God/goden met hun leer, worden binnen de mogelijkheid van de cultuur gemaakt. Jouw God is de waarheid. Een nieuwe cultuur maakt een nieuwe God of maakt zelfs Goden die voorheen niet denkbaar konden zijn.

De keuze voor een God, Goden of heiligen, de keuze voor Godsdienst en de Kerk is een product van een machtsstrijd. De nieuwe machthebber bepaalt het nieuwe geloof. De koning van Engeland werd hoofd van een nieuwe Kerk in plaats van de Paus. De Kelten ruilden hun Goden via het slagveld in voor één God, de soldaten van ISIS bepalen wat je moet geloven en ga zo maar door.”

De dominee reageerde op mijn verhaal

over de schutterij en de actuele worsteling in de verjonging en dus het voortbestaan hiervan. Ik citeer verder: “Leun in je visie over de toekomst van de schutterij niet op anderen maar geloof in je zelf, was zijn volgende stelling, geloof in het eeuwenoude bestaansrecht van de schutterij als voorvechter en hoeder van sociale banden in een echte gemeenschap. Met daarin het respect voor ieders motieven en afwegingen. Als deze drijfveer authentiek is overleeft het alle stormen. Maar, let op, loop niet de financiers, de ethici of de moralisten achterna die zeggen dat ze het zo goed bedoelen. Wees jezelf.”

De dominee helpt de schutterijen in perspectief te plaatsen.

Kerkhervormer Martin Luther zorgde voor een godsdienstrevolutie.

Ik stond perplex. En dat uit de mond van een predikant.

Ik kreeg stof genoeg om over na te denken. Met name over de toekomst van de schutterij die al honderden jaren overleeft meer als wat dan ook. De regeringen noch de kerken hebben dit al gepresteerd. Met: “Doe dat maar eens na”, besloot hij ons gesprek. Er kwamen meer bezoekers in zijn kerk.

Leon Franssen

Koning Sander Herberichs huwt

EYS/VIJLEN – Schutterij St.-Sebastianus Eys heeft het werkveld ten dele naar

Gedicht

‘Maasniel heeft Um’

De kruiddampen boven
Grevendicht zijn opgetrokken,
menige schutter heeft zich
bij 't missen geschrokken,
maar dat is in een schuttersleven
heel normaal en duurt maar even.
Voor anderen is het feest,
de winnaar verheugt zich het meest,
de ‘Um’ is binnen,
het grote werk kan beginnen.
Eerst even Urbanus Maasniel eren
en van harte feliciteren.
Wij wensen schutterij en dorp Maasniel
veel wijsheid, sterkte en succes toe
en hopen in 2015 op een OLS-feest
zoals het in Grevendicht is geweest.

Frans Stollman

Vijlen verlegd. Op 14 juni was het een bijzondere dag. Sander Herberichs en Tessa Heinen traden in het huwelijk. Sander had zich een maand eerder tot koning van de Eyscher schutterij geschoten, overigens tot enige radeloosheid van de familie. Want er moest in allerijl nog het nodige geregeld worden, voor het koningschap, het bondsfeest op 1 juni en de beschikbaarheid van koning en eega in verband met vrijgezellenfeesten en wat dies meer zij. Hoe dan ook, de kerkelijke trouwerij in Vijlen werd uiteraard opgeluisterd door de schutterij, die een erehaag vormde en het bruidspaar naar de ietwat afgelegen feestlocatie bracht. Aan zijn voorvaderlijke hoge hoed droeg Sander enig koningszilver dat naar zijn vorstelijke functie verwees. Half juli heette het konings-

Een erehaag wachtte het bruidspaar annex koningspaar op.

paar de schutterij van Eys in zijn woonplaats Vijlen bij het ZLF welkom middels een groot spandoek met een tekst voor intimi. Het paar was uiteraard present toen de schutterij van Eys nogmaals naar Vijlen trok, ditmaal voor haar lid Michel Ernes, die de trotse leeftijd van negentig jaar bereikte. Ook hem viel een erehaag, escorte en serenade ten deel.

Luc Wolters

Daar komen de dekens ...

KAULILLE – Schutterij Sint-Joris Kaulille heeft geen koningin. Dat is al zo sinds haar ontstaan in 1554 en het ziet er niet naar uit dat daar verandering in zal komen. Toch marcheert de koning niet alleen, wanneer de Gilde optrekt. Hij wordt namelijk geflankeerd door twee schutters die gewapend zijn met een sabel: de dekens. Dat riep bij de L1-commentatoren enkele vragen op tijdens de verslaggeving van de optocht op het laatste OLS. Daarom volgende toelichting.

Zo was het vroeger

In het reglement uit 1754 is herhaaldelijk sprake van de dekens. Uit een aantal artikelen blijkt dat ze binnen de schutterij een belangrijke functie bekleedden. Hun ambtsperiode ging in op de dag van de vogelschieting en duurde een jaar. Zodra de nieuwe koning gekend was, werd de aftredende koning eerste deken. Hij koos dan onder de Gildebroeders een tweede deken "tot zijn bij hulp" (art. 9). Samen stonden ze dan een jaar lang ten dienste van de schutterij. Aan hun ambt waren heel wat verplichtingen verbonden. Zo waren ze verantwoordelijk voor de organisatie van de teerfeesten. Ze moesten het bier aankopen en de plaats kiezen waar de schutterij zal teren. Daarbij mochten ze uitsluitend aan het voordeel van de Gilde denken. Om elke vorm van eigenbelang of vriendendienst uit te sluiten, moesten ze hun voorstel ter goedkeuring voorleggen aan de Kapitein (art. 2 en 25).

De dekens gaven aan de schutters het bevel om samen te komen in het lokaal, wanneer dat om een of andere reden noodzakelijk was. Dat kon zijn zowel om mee op te stappen in de processie als om iemand te gaan "panden" (art. 8). Het panden van een schutter en van trouwers die weigerden om aan de schutterij een halve ton bier te betalen, was hun taak. Maar ze konden daarbij rekenen op de hulp van alle schutters (art. 11 en 23). Wanneer de Gildebroeders in het lokaal verzameld waren, vorderden de dekens

het gelag op (art. 10). Ze moesten er ook op toezien dat de schutters zich behoorlijk gedroegen. Als iemand dat niet deed, gaven ze hem een vermaning. Weigerde de overtreder te luisteren, dan bestraften ze hem met een geldboete. Bij zware overtredingen konden ze de betrokkene zelfs uitwijzen (art. 20, 21 en 28). Op kermisdag indeden de dekens alle boetes die ze in het voorbije jaar hadden gegeven en die niet binnen een vastgelegde tijd betaald moesten worden.

Wanneer een lid van de schutterij stierf, moesten de dekens de uitvaart regelen. Ze zamelden eerst het geld in dat de Gildebroeders volgens het reglement verschuldigd waren. Daarmee betaalden ze de pastoor voor het opdragen van de uitvaartmis. Wanneer de pastoor niet akkoord ging met het bedrag, moesten de dekens met hem tot een vergelijk komen (art. 14). Want de overleden schutter had recht op een passende begrafenis.

Een andere zeer belangrijke taak van de dekens was het bewaren van de kaart (het reglement) en het koningszilver. Als dat verloren ging, moesten zij op eigen kosten voor een ander zorgen (art. 19). Ten slotte waren de dekens ook verantwoordelijk voor de Gildekas. Tekorten die het gevolg waren van hun eigen nalatigheid, moesten ze zelf bijpassen. Ze moesten ook een kasverslag opstellen en dat jaarlijks ter goedkeuring voorleggen op de algemene vergadering. Uit al deze verplichtingen blijkt dus duidelijk het belang van hun functie.

Maar aan hun taak was ook een aantal voorrechten verbonden. Wanneer ze het bier voor het teerfeest kochten, mochten de dekens twee potten bier drinken (art. 2). Voor het bewaren van de kaart en het koningszilver kregen ze een vergoeding (art. 19). Na zonsondergang moesten ze niet meer helpen tappen (art. 22). Wanneer een lid van de schutterij trouwde, mochten de dekens hem beschinken. De dekens zorgden ook voor het uitgeven van de Gildevlag. Ze zagen erop toe dat alles volgens het reglement verliep. Ook het verpachten van het kapiteinschap kwam hen toe.

Zo is het nu

Naast het reglement uit 1754 beschikt de Sint-Jorisgilde nog over twee kopieën van reglementen. Die zijn respectievelijk gedateerd op 20 juni 1778 en op 2 september 1900. Uiteraard zijn de bepalingen daarin niet meer van toepassing, al hebben bepaalde gebruiken de veranderende tijd toch getrotseerd. Zo gebeurt de aanduiding van de dekens nog altijd op dezelfde manier. Maar de huidige dekens hebben veel minder verplichtingen dan vroeger. Op de dag van de vogelschieting vorderen ze van iedere schutter het lidgeld. Nadat op de najaarsvergadering het kasverslag ter goedkeuring is voorgelegd, tekenen ze samen met de Kapitein en de Koning het kasboek ter ontlasting van de secretaris-penningmeester. Sinds een aantal jaren is ook het beschinken van trouwers en huwelijksjubilarissen weer gebruikelijk. En als leden van het bestuur (dat zijn ze ambtshalve) hebben de dekens uiteraard hun inbreng bij het beleid van de schutterij. Ook al heeft hun taak dus een andere invulling gekregen, toch blijven de dekens belangrijke figuren binnen de schutterij. Daarom stappen ze tijdens de optochten dan ook naast de Koning op.

*Piet Vanbussel
Sint-Joris Kaulille*

De koning van Kaulille wordt al eeuwenlang geflankeerd door twee dekens.

De schutterskoning met zijn dekens, St.-Joris Kaulille. / Foto: Fred Vliegen

Jeugdbeleid Schutterij 't Zandakker Gilde Sint-Jan Venray

VENRAY – 't Zandakker Gilde St.-Jan uit Venray heeft vijf jaar geleden een bewuste keuze gemaakt om de jeugd zeer actief te betrekken binnen de schutterij. Toen waren twee enthousiaste jeugdleden actief; dit is natuurlijk geen basis om op voort te bouwen naar een stabiele toekomst. De jeugd werd aan het woord gelaten en na vijf jaar is het resultaat zeer goed te noemen: op dit moment bestaat de jeugdgroep uit 19 jeugdleden en is de basis gelegd voor een langdurig lidmaatschap van deze leden. Opvallend is ook het feit dat deze jeugdleden niet alleen afkomstig zijn uit de schuttersfamilies maar er werden ook 'buitenstaanders' ingewilligd.

De Venrayse schuttersjeugdgroep gaat duiken.
Foto's: Fred Vliegen

Het succes van dit jeugdbeleid is niet gelegen bij het bestuur. Het bestuur, onder leiding van voorzitter Bernie van Lierop en secretaris Huub Stevens, was van mening dat niemand beter dan de jeugd zelf kon vertellen wat zij wilde. Een avond werd belegd, waarin de jeugd het woord mocht voeren en vertellen wat zij anders zouden willen. Inmiddels is duidelijk dat dit zijn vruchten heeft afgeworpen. Natuurlijk blijven de schuttersactiviteiten het belangrijkste, maar er werd ook verder gekeken naar andere zaken en mogelijkheden, zoals:

- Het creëren van een eigen ruimte voor de jeugd in het schuttersgebouw, waar deze de gelegenheid heeft om iets te ondernemen, zoals spelletjes spelen terwijl de ouders aan het oefenen zijn.
- De aanleg van een speeltuin op de schuttersweide.
- Deelname aan de jeugdcarnavalsopocht.
- Het organiseren van leuke activiteiten, zoals een dagje weg.
- Het houden van bioscoopavonden voor de jeugd met wellicht een overnachting op de schuttersweide.
- Het houden van een jaarlijks kamp met een vriendjes- en vriendinnenmiddag.
- Het organiseren van een persoonlijk voorjaars- en kampioenschap.
- Het organiseren van het koningsvogel-

schieten voor de jeugd.

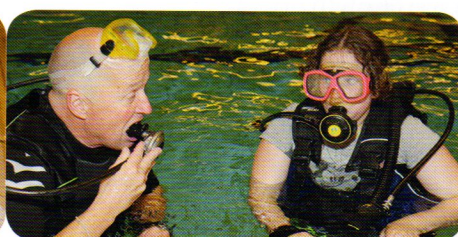
- Het bezoeken van andere verenigingen, zoals bijvoorbeeld de duikgroep
- Bij schuttersbond Juliana werd het jeugdwindbuksschieten geïntroduceerd. Door een eigen trainingsprogramma werd de Venrayse schuttersjeugd begeleid en werd wekelijks geoefend.
- Omdat schutterij Ons Genoegen Siebengewald relatief weinig jeugdleden had, werd er een samenwerking gezocht met deze schutterij. Inmiddels heeft dat in Siebengewald ook geleid tot een aanwas van jeugdleden.

En zo gebeurde het weer dat maandag 14 april 2014 de jeugdgroep (onder begeleiding van enkele volwassenen) naar Horst trok om daar een gezellige avond te gaan duiken. Fred Vliegen, die door het jeugdvirus van deze schutterij is besmet, trok mee naar Horst om dit allemaal vast te leggen op de gevoelige plaat. Door middel van deze avonden kun je een teamgevoel creëren en toon je aan dat niet alles te maken heeft met de schutterij, wat overigens wel de basis moet blijven.

Maar de jeugd denkt ook mee over de toekomst en inmiddels heeft de jeugd een nieuw project in de armen gesloten en dat is de realisatie van een schutterspad. Er hebben al presentaties plaatsgevonden door de jeugd zelf over dit project

naar de Gemeente Venray, het Historisch Platform Venray, het Limburgs Schutterij Museum, het Rooyse Gidsen Gilde om het project toe te lichten. Het schutterspad wordt een wandeltocht door de bossen rondom de schuttersweide, waarbij de mensen op een route van 5 km worden meegenomen in een virtuele wandeling met twee jeugdleden, die in de vorm van een stripverhaal het schutters- en gildewezen gaan toelichten. Doel van deze opzet is om aan de gemeenschap meer bekendheid te geven over de schutterij. Hierbij is contact gezocht met het Rooyse Gidsen Gilde, dat rondleidingen verzorgt in het centrum. Een samenwerking met de basisscholen en het Raaylandcollege Venray (Middelbaar onderwijs) ligt in het verschiet. Dit moet ertoe leiden dat op zaterdag 16 mei 2015, aan de vooravond van het bondsschuttersfeest in Venray, dit schutterspad officieel in gebruik zal worden genomen. Ook zal deze dag in Venray een schutsboom worden geplaatst, waarbij deze na lange tijd weer in ere hersteld zal worden.

Al met al moet dit de basis zijn voor een lang voortbestaan van de Venrayse schutterij en symbolisch kun je dan ook zeggen: 'Neem een duik in de wereld die het schutters- en gildenwezen heet'.

Tradities in beweging in Vlaanderen en Zuid-Nederland

door Joost Schers

Recent is het boek *Tradities in beweging* van professor emeritus Stefaan Top (red.) uitgegeven door de werkgroep Volkscultuur van het Algemeen-Nederlands Verbond (ANV), waarvan Top de voorzitter is. Deze publicatie heeft als doel om de lezer dieper na te laten denken over de waarde en de toekomst van immaterieel erfgoed, in het bijzonder de Vlaamse en Brabantse schuttersgilden. Veel aandacht wordt besteed aan een uitgebreide enquête die in 2011 gestart is onder deze verenigingen, waarin niet alleen werd gekeken naar welke tradities er in de gildes leven, maar ook de manier waarop tradities beleefd en gewaardeerd worden.

Definiëring van traditie

De term beleving staat centraal als we stil staan bij de uitleg van de definiëring van het woord 'traditie', waarmee gestart wordt in het eerste hoofdstuk. Top stelt dat iedere traditie voorkomt als een gebruik of gewoonte, maar dat niet ieder gebruik of gewoonte een traditie hoeft te zijn. Een traditie is een uitvoering van een ritueel (ritueel = geformaliseerde handelingen, vaak met een plechtige en/of religieuze betekenis), die alleen binnen een specifieke context een bepaalde betekenis krijgt. Neem bijvoorbeeld het drinken van een glas wijn: de betekenis is anders als een persoon dit drinkt op een zomers terras ten opzichte van het drinken van wijn door de pastoor tijdens de Mis. Een traditie moet worden overgeleverd, mondeling of op schrift, wil een traditie blijven bestaan. Die overlevering betekent dat er een zender en een ontvanger in het spel zijn, alleen is de vraag of de ontvanger dezelfde beleving (of interpretatie) zal hebben bij die traditie als de zender en er dezelfde waarde aan hecht. Als een groep mensen op eenzelfde manier een traditie ervaart, creëer je onderlinge verbondenheid, maar als de beleving voor een traditie onder de ontvangers verandert en het animo ervoor vermindert, dan wordt een traditie onhoudbaar tenzij de traditie zich aanpast aan de tijdgeest van de (meestal jongere) ontvangers. Top concludeert dus dat tradities niet onveranderlijk hoeven te zijn en vaak juist zeer dynamisch kunnen zijn om toch te blijven bestaan. Een goed voorbeeld hiervan zijn de uiterlijke aanpassingen van Zwarte Piet binnen de traditie van het Sinterklaasfeest.

Enquêteresultaten

Na deze wetenschappelijke insteek over tradities volgen hoofdstukken met zeer uitgebreide beschrijvingen van alle func-

ties en gebruiken die in de enquête onder de Vlaamse en Brabantse gildes geïnventariseerd zijn. Verder krijgt de lezer via staaftogrammen inzicht in de mening van de respondenten over stellingen zoals 'jonge gildebreders en -zusters (-35) hebben weinig interesse in de tradities van het gilde'. Men kon 'helemaal akkoord', 'akkoord', 'geen mening', 'niet akkoord' of 'helemaal niet akkoord' als antwoord geven. Het probleem is echter dat deze enquête, gezien het relatief weinig aantal respondenten (hoogstens enkele tientallen), niet als representatief kan worden beschouwd voor de hele Vlaamse en Brabantse schutterswereld en dus kunnen hier geen harde conclusies uit worden getrokken. De auteurs gaan overigens ook zeer bescheiden met deze gegevens om en de eindconclusie is dat de gebruiken en tradities binnen de gildes bestempeld kunnen worden als immaterieel erfgoed dat moet worden bewaard voor de toekomst, zowel door overlevering als door bijvoorbeeld documentatie.

Eindconclusie

Het boek had als doel om de lezer dieper na te laten denken over de waardering en de toekomst van de tradities van de schuttersgilden als immaterieel erfgoed. Geconcludeerd moet worden dat de auteurs hier redelijk goed in zijn geslaagd. De definiëring van het woord traditie is zeer verhelderend en geeft een goed handvat om de gebruiken en rituelen van de gildes (vaak als traditie zijnde) verder te analyseren. De inventarisering van zoveel mogelijk gebruiken en rituelen die bestaan binnen de Vlaamse en Brabantse gildes geven een mooi beeld van de veelzijdigheid van het gildewezen in deze streken. Echter het geringe aantal respondenten dat antwoord heeft gegeven op vragen met betrekking tot

gildetradities maakt het zeer moeilijk om conclusies te trekken over de obstakels die de gildes misschien in de toekomst zullen krijgen om tradities over te leveren aan een nieuwe generatie. Wel is er een redelijke consensus aangetroffen binnen de gildes over de stellingname dat over het algemeen tradities toch in enige mate moeten worden aangepast om voort te blijven bestaan in een maatschappij met een andere tijdgeest.

Gedicht

'Schuttersvreugde'

Men moet vaak ver reizen
voor het behalen van enkele prijzen,
maar erbij zijn is alles waard
door de verdedigers van
dorp - stad - huis en haard.
De hoofdzaak is samen genieten
bij alle wedstrijden inclusief schieten,
marcheren tijdens de optocht en defilé
presenteren met trots stemt tevree.
Muziek - modelste - mooiste en beste
alles volgens vastgestelde normen,
zo zullen de schutters een feest
samen beleven en vormen.
Gezonde concurrentie en strijd
bewaakt door een goed beleid,
deed dit erfgoed voor ons bewaren
door het door te geven al vele jaren.
'Schutters - vreugde' dat is te zien
bij hen die een uniform dragen,
en gelukkig hebben de schutterijen over
het aantal jeugdige leden niet te klagen.
Op deze wijze hopen wij het verder te
geven
zodat 'generaties' na ons ook
nog 'Schutters - vreugde' mogen beleven.

Frans Stollman

Het beeld van Maria met kind

Krantenknipsel

Uit Blitterswijck bereikte de redactie een briefje van Harrie Gooren met het volgende verzoek: "Op zoek naar ouder krantenknipsels over gilde en dorp Blitterswijck kwam ik dit tegen uit: Limburg Bisdom Roermond 2-1948 (...) een stuk over de schutterij van Mheer. Ik weet niet of dit bij de schutterij van Mheer bekend is". De vraag legden wij voor aan Wim Senden uit Mheer, die met de historie van zijn schutterij goed bekend is. Hij heeft er een boek over geschreven. Dat leverde het volgende verhaal op. [LW]

MHEER – Het artikel met als titel: "De koningin van de schutterij te Mheer" is niet afkomstig uit een krant, maar is gepubliceerd in het tijdschrift 'Limburg' dat werd uitgegeven door het bisdom Roermond. Het artikel heeft gestaan in nummer 10 van de tweede jaargang uit 1948/1949. Gezien de initialen F.S. onder het betreffende stuk is het waarschijnlijk van de hand van Frans Schleiden, bekend dialectschrijver van onder andere "De Hillige vaggen durp" en "De koel i Lutterdental" en pastoor van Mheer van 1939 tot 1945. Hetzelfde artikel is ook ingeplakt in een register met als titel: "Memoriale Parochiae S.S. Lamberti et Sebastiani in Mheer" waarin de pastoors van Mheer de wetenswaardigheden optekenden. Het wordt geopend door pastoor Ad. Welters in 1935 en het eindigt met aantekeningen van pastoor Paul Sliwa in 1971. Pastoor Schleiden was een groot bewonderaar en vereerder van Maria en tijdens de oorlog plaatste hij de parochie Mheer onder de toewijding van O.L. Vrouw. Hij stalde daarvoor het Mariabeeld

Het Mariabeeld tijdens de Bronk van Mheer.

in de kerk uit dat normaliter alleen voor de sacramentsprocessie van de zolder wordt gehaald. In zijn boek 'Margraten, Mheer en Noorbeek' beschrijft A.G. Schulte dit beeld als een staakmadonna van 105 cm hoog, een houten schouderbeeld op een onderbouw daterend uit het tweede kwart van de negentiende eeuw. Bij dit beeld behoorden twee zilveren kroontjes, een voor Maria en een kleinere voor het kind, een gladde zilveren scepter en een zilveren rozenkrans met enkele zilveren plaatjes, maar deze zilveren voorwerpen zijn bij een diefstal in april 1977 ontvreemd. Bij het beeld behoorden een groot aantal kleren en aan een daarvan, een rood kleed, versierd met een duif en met grote tongen vuur, geeft Schleiden de betekenis van Maria als bruid van de H. Geest. Over het kleed droeg zij een sluier en Schleiden maakt daar een bruidssluier van. Hij schrijft verder terecht in de Memoriale dat de schutterij een van haar zilveren schildjes en een medaillon heeft afgestaan om aan de rozenkrans te hangen, die het beeld om haar hals krijgt gehangen als het beeld wordt opgemaakt om in de processie te worden megedragen. In het bewuste artikel wordt er zelfs nog bij verteld dat de schutterij van Mheer er op zou hebben gestaan om het beeld tijdens de processie te dragen. Verder spreekt de auteur van het stuk het vermoeden uit dat de band tussen de schutterij en het beeld van Maria vroeger nog inniger was. Het beeld zou bij het koningsvogelschieten in de kerk worden opgesteld en tijdens de hoogmis zou er een erewacht door schutters worden opgesteld. Na het vogelschieten werd met de nieuwe koning weer naar de kerk gemarcheerd, waar hij het schildje dat Maria droeg overhandigd kreeg. De auteur geeft de schutterij ook nog de opdracht mee om dit stukje folklore en godsvrucht te bewaren. In Mheer is echter niets over een band met dit beeld van Maria bekend. Behalve genoemd stuk in de Memoriale en het artikel uit het tijdschrift Limburg is er, zover ik weet, niets over geschreven en ook diverse interviews met oudere leden van de schutterij en oudere inwoners van Mheer heeft

De koningin van de schutterij te Mheer

Tegen de bronk haalt de koster te Mheer twee heel oude beelden voor de dag: O. L. Vrouw en een Annatrits of Anna te drieën. Ze worden beiden gekleed en in de kerk opgesteld, om op de bronk megedragen te worden. De kleren van beiden zijn zeer kostbaar en werden vroeger door de adellijke dames van 't kasteel verzorgd. Nu nog hebben beide beelden een benijdenswaardige voorraad van kleren in verschillende kleuren. 't O. L. Vrouwebeeld wordt gekleed in een rood kleed. Op de borst heeft dit kleed een duif en verder verspreid overal vlammen van goudbrocaat. Ook draagt O. L. Vrouw dan een sluier. Ze is dus de Bruid van de H. Geest. Ze krijgt bij die gelegenheid een kostbare ketting en een plaat van de schutterij. De schutters dragen haar op de bronk mee. Ze is dan de koningin van de schutterij. Heel merkwaardig is de baar waarop ze gedragen wordt. O. L. Vrouw staat op die baar als tussen 4 takken vol bloesem. Die takken komen boven bijeen in een bloemenmandje. De betekenis is duidelijk: de bloemen zijn mooi, doch kostbaarder is Maria's ziel versierd door de H. Geest. De schutterij staat er op, dit beeld te dragen. Oudtijds evenwel was de band tussen O. L. Vrouw en de schutterij schijnbaar veel inniger. We vermoeden, dat de schuttersplaat, die O. L. Vrouw gedragen had aan de koningsschutter gegeven werd. Ook werd ze bij 't koningschieten in de kerk opgesteld en stond onder de hoogmis een wacht van schutters om haar heen. Dan trok men na de hoogmis naar de wei en kwam men later met de nieuwe koning in de kerk, waar hij de koningsplaat ontving. De voorstelling van O. L. Vrouw, als bruid van de H. Geest, zoals wij ze hier zien is zeer merkwaardig. Ook 't beeld van St. Anna te drieën is heel oud. 't Stelt voor St. Anna met O. L. Vrouw en deze weer met 't Kindje Jezus. Ook dit beeld heeft een kostbaar kleed en een bijbehorende baar, eveneens versierd, doch nu met allerlei fruit en we denken hier aan de woorden van 't Weesgegroet: Gij zijt de gezegende onder de vrouwen en gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot. — 't Is de taak van de schutterij dit kostbaar stukje folklore en godsvrucht tevens te bewaren.

F. S.

geen resultaat gehad. In het boek over de schutterij van Mheer, uitgegeven in 1992 bij het 425-jarig bestaan van de schutterij van Mheer, heb ik dit ook al beschreven. Tot nu toe heeft nog niemand dit verhaal kunnen bevestigen. Gezien het feit dat de schutterij tijdens de processie al heel lang een eeuwenoud beeld van de heilige Sebastianus, de patroonheilige van de schutterij, in de gelederen mee draagt of mee laat dragen, ga ik er van uit dat het verhaal van Maria als koningin van de schutterij ontsproten is aan de rijke fantasie van dialectschrijver en pastoor Frans Schleiden.

Wim Senden

Samenvoeging jurycommissie en normencommissie

Subcommissieleden gezocht!

Tijdens de algemene ledenvergadering van 8 maart jl. is met meerderheid van stemmen het voorstel aangenomen tot het samenvoegen van de normencommissie en de jurycommissie, in afgeslankte vorm, uit het oogpunt van efficiency. De normencommissie wenst de OLS-normen op alle exercitiegebieden in zijn geheel te screenen en met hulp van nieuwe subcommissieleden, de voorstellen tot wijziging van de normen voor te leggen in de ledenvergadering, in het voorjaar van 2015. Een ambitie waarbij we de hulp van nieuwe subcommissieleden absoluut nodig hebben.

Secretaris Marijke Poolen (l.) en voorzitter Theo Looymans (m.) van de normencommissie met RKZLSB-secretaris Rob Smeets (elders in dit nummer genoemd als lid van de OLS-automatiseringscommissie en de RKZLSB-jeugdcommissie). / Foto: Fred Vliegen

Jurycommissie

De jurycommissie is enerzijds verantwoordelijk voor de wedstrijdorganisatie tijdens de optocht en de terreinwedstrijden (exclusief schieten) en anderzijds voor de aanwijzing van juryleden tijdens het OLS. De organisatie van de wedstrijden (taak van de wedstrijdsecretaris van de jurycommissie) is nu ondergebracht bij de wedstrijdsecretaris van het OLS-Feest, zijnde Thijs Aengevaeren. Het wedstrijdsecretariaat is in handen van Anjes Coumans; het algemene secretariaat van de jurycommissie wordt verzorgd door Marijke Poolen. Jurycoördinator is Patrick Knob. Leo Wijntjes neemt de jaarlijkse jurycursus en de bijscholingscursussen voor juryleden voor zijn rekening. Leo Wijntjes is tevens lid van de normencommissie.

Normencommissie

De normencommissie is verantwoordelijk voor het beheer van de normen en het voorbereiden van voorstellen tot aanpassingen van de normen, zulks ter goedkeuring uiteindelijk aan de algemene ledenvergadering. De leden van de normencommissie bestaan uit de afgevaardigden van de diverse schuttersbonden. Voorzitter van de normencommissie is Theo Looymans en secretaris is Marijke Poolen.

De afgevaardigde leden zijn:

- Schuttersbond Eendracht Born-Echt
F. van Hal
- R.K. Zuidlimburgse Schuttersbond
J.K.H. Duckers
- Schuttersbond Sint-Gerardus
L.C.H. Hazen
- Schuttersbond Maas en Kempen
G. Miermans
- Schuttersbond Eendracht Maakt Macht Weert
M. Beelen
- Schuttersbond Berg en Dal
W. Pelzer
- Midden-Limburgse schuttersbond
M. Joris

- Schuttersbond Juliana
W. Peulen
- Schuttersbond De Maasvallei
J.P. Paredis

Nieuwe subcommissies

Heldere normen en een goed gekwalificeerd jurykorps dat de normen op de juiste wijze kan toepassen, acht het OLS-bestuur van groot belang. De normencommissie wenst daarom subcommissies in te stellen, voor verschillende disciplines, waarin deskundigen plaatsnemen. Het betreft de volgende categorieën:

- * Commissie Gilde-Exercitie;
- * Commissie Belgische Exercitie;
- * Commissie Oude Exercitie;
- * Commissie Nieuwe Exercitie;
- * Commissie Vendelen;

Doel van deze subcommissies is het uitbrengen, al dan niet op aanvraag, van advies aan de normencommissie over de uitleg dan wel toepassing van de OLS-normen, te beginnen met de aangekondigde screening van alle bestaande normen.

Vacatures

De normencommissie is op zoek naar leden die plaats willen nemen in een van de hiervoor genoemde subcommissies. Voor elke commissie worden minimaal drie leden gezocht. Leden van de normen-/ jurycommissie kunnen geen deel uitmaken van de subcommissies. Een lid wordt door de normencommissie benoemd voor de duur van drie jaar, met telkens mogelijkheid tot verlenging van deze functie voor drie jaar. Per drie jaar kan slechts één lid zich bedanken, zodat de overige twee leden in functie blijven en continuïteit gewaarborgd is. De functie is onbezoldigd; onkosten worden vergoed.

Van de commissieleden wordt verwacht dat zij deskundig zijn, ervaring hebben met en/of affiniteit hebben met het desbetreffende gebied en gedegen advies kunnen uitbrengen aan de normencom-

missie.

Heeft u interesse in één van deze functies, dan wel kent u personen die een goede inhoudelijke bijdrage kunnen leveren? Meld dat dan per direct! U kunt uw sollicitatie met korte motivatie vóór 1 november 2014 sturen naar het secretariaat van de normencommissie: jurycommissie.ols@gmail.com of per post naar: Molenveldweg 1, te 6123 BZ Holtum.

Zonder jury geen OLS en Bondsfeesten!

Wilt u een bijdrage leveren aan het schuttersleven en niet in een uniform lopen, geef u dan op voor de jurycursus van 2015 (maximaal 15 personen). De cursus bestaat uit elf avonden van 19.30 tot 22.00 uur in Baexem. De stof die wordt behandeld, is de nieuwe exercitie en een introductie van de overige disciplines, veelal uitgevoerd met heuse schutters als oefenobject om te leren inspecteren. Na het slagen van de cursus bent u een volwaardig jurylid en kunt u jureren bij alle bonden van de federatie in Nederlands en Belgisch Limburg.

Door u op te geven levert u een bijdrage aan het behoud van de Limburgse cultuur en traditie.

Opgeven is simpel:

www.olsfederatie.com/#/2; downloads: inschrijfformulier cursussen
Of via Email: Jurycommissie.ols@gmail.com

Hopende u in 2015 te mogen begroeten.

Met schuttersgroet
Leo Wijntjes, Cursusleider

Historie 'Valuas en zijn Vrouw': de oudste reuzenpoppen van Nederland

VENLO – Het Akkermansgilde is aan het begin van de achttiende eeuw de lijfgarde van de twee Venlose reuzenpoppen geworden, die nog altijd deze folklore van de stad representatief vertegenwoordigen op gelegenheden in Venlo zelf, maar ook internationaal. In België en het noorden van Frankrijk zijn nog steeds veel reuzenommegangen. Het Akkermansgilde heeft er vele mee opgeluisterd. Het meest recentelijk heeft het Akkermansgilde in 1993 en 2004 een groots opgezette internationale reuzenoptocht succesvol georganiseerd in Venlo. Daar namen ± twintig reuzengroepen en dertig gildes aan deel. Een hele geschiedenis is hieraan vooraf gegaan.

Akkermansgilde al eeuwen lijfgarde van 'Valuas en zijn Vrouw'

De eerste reuzenpoppen in deze streken zijn rond 1500 gemaakt om Bijbelse figuren uit te beelden voor de mensen op straat, waarvan de meerderheid in deze tijd nog analfabeet was. In Venlo gebeurde dat onder andere in de Mariaprocesie en bij de Sint-Janskermissen, met poppen die de grote Bijbelse 'Goliath en zijn vrouw' uitbeeldden en meeliepen in de stoet. Deze poppen waren zeer populair. Toen het rondtrekken met de poppen echter tot teveel drinkgelagen aan-

leiding had gegeven, werd dit door de bisschop verboden in 1719. De Venlose

magistraat besloot echter om de poppen vooraan in de procesie te plaatsen

De oudste foto van de reuzen bij hun bezoek aan het schuttersfeest te Helmond in 1888.

Het reuzenkoppel was in de jaren dertig reusachtig populair: hier brengt het een bezoek aan Roermond (1934).

en zodoende kwamen de reuzenpoppen onder de hoede van het Akkermansgilde. De bisschop kwam weer in het verweer tegen de poppen in 1747. De Venlonaren waren tegen een hernieuwd verbod en bedachten een list in 1751 om de poppen toch weer in de optochten mee te laten lopen. De poppen werden opgeknapt en kregen een nieuwe naam en een nieuwe betekenis. Sedertdien beeldden de reuzen Valuas uit: de leider van de Germaanse Bructeren-stam, samen met zijn vrouw (later Guntruud genoemd); de mythische stichters van de stad Venlo.

1895 De vijftienjarige prinses Wilhelmina bezoekt Venlo

In 1841 maakten de poppen een dansje bij bezoek van Koning Willem II aan Venlo. Koningin-regentes Emma en haar vijftienjarige dochter Wilhelmina – diep onder de indruk van de poppen – bezochten Venlo in 1895 en in 1903 kwam koningin Wilhelmina terug met haar gemaal prins Hendrik. Vele hooggeplaatste prominenten krijgen bij een bezoek aan Venlo nog steeds een optreden te zien van de reuzenpoppen, waarbij de bezoekers ook minireuzen aangeboden krijgen.

Ontwerpen en gebruikte materialen

De poppen bestonden uit grote tenenkorven met jute stof gestoffeerd, waarop een hoofd was bevestigd. Vroeger werden de poppen gevlochten van wilgentenen. Ze werden drie weken in water geweekt, zodat ze buigzamer en taaier werden. Het karkas werd in twee delen gemaakt en op deze manier gevormd tot poppen. De hoofden waren gemaakt van gips, bedekt met paardenhaar. In 1935 werden de karkassen gemaakt van gesoldeerde koperen buizen en werden de armen voor het eerst

in een jas of vest gedaan en in zijn geheel bevestigd.

Vernieuwing in 1962

In 1962 heb ik persoonlijk meegewerkt om nieuwe poppen te maken van gegalvaniseerde stalen buizen. Het karkas werd met een halve meter verhoogd tot 3,50 meter, en werden nieuwe lichtere kunststof hoofden gemaakt: een gewichtsbesparing van tien kilo, mede door het gebruik van minder zware buizen en kledingstof. Het totale gewicht is nu vijftig kilo. De dragers wisselen elkaar in de optochten elke 15 minuten af. Ze hebben weinig uitzicht door het kleine kijkgat, waardoor een vaste begeleider steeds de nodige informatie moet geven. De Venlose kleuren, rood/blauw zijn in de pop Valuas verwerkt. De pop rust door

middel van draagbalkjes op de schouders van één drager. Deze houdt met twee handen het karkas in evenwicht: dit geeft de drager de mogelijkheid om er mee te wandelen en eventueel op de muziek van de Valuas-wals een traditioneel rond-draaiende dansje te maken, en na afloop Guntruud een verdiende kōsmoel (zoen) te geven. Er heerst natuurlijk grote hilariteit en verwarring als, al dansend, door een windvlaag een pop omvalt, ter grote schrik van de drager, maar de uiteindelijke goede afloop, wordt altijd beloond met een verfrissend glas bier; aangereikt door het kijkgat.

Fotoverzameling en tekst: Jan Voss, Venlo
www.akkermansgilde.com/

Amsterdam: vertegenwoordiging van Venlo voor het stadhuis op de Dam ten overstaan koningin Wilhelmina die haar robijnen regeringsjubileum vierde (1938).

De reuzen in 1982.

Vier generaties Colin bij Stadsschutterij Heerlen

HEERLEN - Op 11 maart 2014 is in het AZM in Maastricht een nieuwe schutter geboren: Dax Colin. Dax is de zoon van Davy Colin (rechts op de foto), 31 jaar, voorzitter en lid van de drumband van Stadsschutterij St.-Sebastianus Heerlen. Dax is net als zijn vader Davy lid vanaf de geboorte. Ze waren beiden eerder lid van de schutterij dan aangemeld bij de gemeente.

De trotse opa is Henk Colin (tweede van links op de foto), 64 jaar, tambour-maître en meer dan 55 jaar lid van het schutterswezen. Wellicht een nog trotsere persoon is overgrootvader Jan Colin. Jan ('opa' genoemd door iedereen in de schutterij) is 90 jaar (!) en loopt nog steeds mee in de drumband met de bekkens. Ieder bondsschuttersfeest is hij van de partij want de prijs voor 'oudste schutter in uniform' laat hij zich niet door de neus boren. Jan is net als zoon Henk meer dan 55 jaar lid van het schutterswezen.

Het zal nog enkele jaren duren voordat Dax mee kan lopen in de schutterij maar zijn grote zus Bliss (bijna drie) zal in de tussentijd al klaargestoomd worden zodat er toch alweer een kleine Colin mee zal lopen in de schutterij.

De vier generaties Colin, v.l.n.r.: overgrootvader ('opa') Jan, grootvader Henk, vader Davy en zoontje Dax.

Samenvattend

De introductie van de zware buks heeft er toe geleid dat veel Limburgse schutterijen omstreeks 1900 al in het bezit waren van dit vuurwapen. In de jaren die

volgden gingen Limburgse wapenmakers een eigen uitvoering van de zware buks maken. Met als gevolg dat er uiterlijke verschillen ontstonden van de zware buks. Daardoor oogt onze hedendaagse

zware buks toch wel wat anders als de oorspronkelijke Vogelbüchse.

Wim Pijpers

Seezo Uniformen

www.seezo.nl
info@seezo.nl
tel. +31 (0)575-461641

Vendelier worden?

Ben je op een bondschuttersfeest soms lang aan het wachten totdat je kan schieten?

Wordt het marcheren van de optocht wat eentonig? Is een instrument bespelen misschien niet jouw ding? Of zoek je meer uitdaging binnen je schutterij?

Dan is het vendelzwaaien misschien wel wat voor jou!

Het Vendel Promotie Team (VPT) biedt een minstens eenjarige gratis training aan, aan eenieder die wil leren vendelen

(zowel de Nederlandse als de Belgische variant). Op dit moment zijn sinds vorig jaar al minstens 12 schutters van verschillende leeftijden (minimaal circa 10 jaar) en diverse schutterijen (van iedere exercitievorm) begonnen aan onze cursus en naar verwachting zullen nog velen volgen. Leden van het VPT zijn bereid om verdere tekst en uitleg te geven in een

persoonlijk gesprek met geïnteresseerden en bestuursleden. Oefenmateriaal kan door het VPT gratis geleverd worden en de cursus duurt doorgaans circa één uur per week.

Heb je interesse en wil je meer informatie, mail dan naar Joost Schers.

(contactgegevens staan op de laatste pagina)

OLS 2014: de nabeschouwing

door Joost Schers

Het Oud Limburgs Schuttersfeest in Grevenbicht is inmiddels al enkele maanden geleden ten einde en we hopen natuurlijk dat de winnaar, schutterij St.-Urbanus Maasniel, met goed gevolg de organisatie van het OLS 2015 op zich zal nemen. Naast de vele foto's en filmpjes die we terug kunnen kijken, is het natuurlijk vaste prik geworden dat in dit blad een nabeschouwing wordt gehouden over het afgelopen OLS. Het wordt wel eens vaker verteld binnen schutterskringen dat de Oude Limburger op Nederlandse bodem veel uitgebreider wordt gevierd dan een Belgisch-georganiseerd OLS. Het OLS in Grevenbicht bevestigt dit beeld.

Veel feesten en extra schietwedstrijden

Daags na het Kinjer-OLS van donderdag 26 juni stond op de vrijdag een Limburgse avond op het programma in de feesttent met onder andere de Schintaler. Op zaterdag 28 juni konden de sponsors van het OLS in de middag komen schieten en in de avond waren er wederom optredens ingepland. Zondags was 's morgens de jubileumreceptie van schutterij Eendacht en daarna kon men gaan frühshoppen. De meer fanatieke schutterijen konden die middag deelnemen aan een nieuw OLS-evenement: het pre-OLS, om alvast te wennen aan het schieten op het terrein in Grevenbicht. Dit was de planning van het weekend vóór het OLS. Een week later, op vrijdag 4 juli, werd een Tiroler-

avond georganiseerd met gratis entree en de zaterdag verliep rustig met in de avond de Eucharistieviering en de nazit in de feesttent. Over het algemeen viel de opkomst voor al deze evenementen behoorlijk tegen. Het is begrijpelijk dat de organisatie extra inkomsten probeert te verwerven door feesten te organiseren omdat 'de tent er toch staat', maar helaas is gebleken dat de meerderheid van de mensen niet zit te wachten op twee volledige weekenden vol activiteiten.

Een groot(s) OLS

Zondag 6 juli was het eindelijk zover, het OLS 2014. Het schuttersfeest begon die morgen met de traditionele opening, waarbij de genodigden werden binnengehaald door schutterij St.-Joris St.-Joost.

Speciaal ditmaal was dat Gijs Gerris, de standaardruiter van de OLS-federatie, zijn vijftigste OLS reed en daarvoor werd hij gehuldigd. Meer over Gerris vindt u in een apart artikel in dit tijdschrift. Het feest liep in eerste instantie voortvarend en in de middag bleef het gelukkig droog. Het aantal toeschouwers werd op circa 30.000 geschat en dankzij het Kinjer-OLS waren de verkeersregelaars nu goed voorbereid op de grote toestroom van bezoekers. Schutters zullen verheugd zijn geweest toen bleek dat de consumptiebonnen alle dagen geldig waren in plaats van slechts één dag zoals voorheen. Het nut van de polsbandjes die alle bezoekers om kregen was echter, op de korting voor Toverland na, onduidelijk. Bij binnenkomst viel één ding meteen op: de grootte van het ter-

rein. Het opstel­ter­rein en het ter­rein van de nevenwed­strijden waren ver, zo niet te ver, ver­wij­derd van de feest­ten­ten, tot groot on­ge­noeg­en van menige schut­ter. De Federatie zal de vol­gende keer meer aan­dacht besteden aan de in­de­ling van het ter­rein.

De optocht liep helaas uitein­de­lijk zo'n drie kwartier ver­tra­ging op voor de laatste circa twintig deel­ne­mende schut­ter­rijen, maar deze uit­loop is zeer moeilijk te voorko­men. Thieu Timmermans, de ver­ant­woordelijke voor het ver­loop van de optocht, stelt terecht dat alle circa 150 schut­ter­rijen dan steeds precies één minuut na elkaar moeten vertrekken en dat zelfs dan de grote ver­schillen in mar­stempo (die mede bepaald worden

door de diverse exercitievormen) ervoor zullen zorgen dat zich op­stop­pingen zullen voor­doen. De schiet­wed­strijd op OLS-zon­dag heeft slechts twee rondes ge­duurd door de vele regen die de schut­ters rond het begin van de avond ging teisteren. Onder schut­ters heerste wel de opinie dat tussen de buien door nog enkele rondes geschoten hadden kunnen worden. Gelukkig was er genoeg vertier met veel stem­ming­ma­kende arti­sten in de feest- en biertent en ook de Bier­garten is bij veel bezoeken in goede aarde gevallen. Helaas kreeg ook de organisatie last van water­pro­blemen. De tel­com­missie kon een uur lang geen jury­rap­porten ver­werken door een stroom­storing die veroorzaakt werd door kort­sluiting in een water­pomp. De commissie is de dag erna

weer bij elkaar gekomen om haar werk te vol­toeien en dus moesten we een dag langer wachten op de uitslagen.

Op de Kavel-zaterdag konden maar liefst 75 schut­ter­rijen terug­keren om te strijden om de Um. Het bewolkte weer vormde een ideale achter­grond voor de schut­ters, die soms nog een enkele bui over zich heen kregen. Op de zaterdag bleek door de zware bewolking dat het licht een uur eerder dan normaal al op de grens van 100 Lux was gekomen, waardoor de wedstrijd gestaakt moest worden zonder winnaar, aldus de Federatie. Deze constatering is om­streden omdat er volgens veel aanwezige schut­ters nog voldoende licht was om te schieten. De centrale vraag is of de schiet­com­missie onder druk van de organisatie overstag is gegaan om het feest te rekken tot en met de zon­dag om extra in­kom­sten te ver­werven na de teleurstellende op­komst op de feest­avonden. Feit blijft wel dat net als op het OLS van 2010 in Grubbenvorst, tweevol­hardende schut­ter­rijen moesten terug­keren, ditmaal waren het St.-Monulphus en St.-Gondulphus uit Maasmechelen en St.-Urbanus Maasniel. Ook nu weer viel de misser al in de eerste ronde en kon Maasniel de Um mee naar huis nemen, waar de schut­ter­rij onder het oog van veel publiek feestelijk werden on­thaald.

Foto's: Fred Vliegen en Lieske Leunissen

OLS 2014 Grevenbicht

Foto's collage:
Lieske Leunissen
Fred Vliegen

TRIANGEL maak ut NOA
UGGE ZIN
EN NUM ut UMMEKE
MIT NOA LIN!

Kinjer OLS

Eucharistieviering en opening

Optocht en feestweide

Kaveling en hulddiging winnaar

Bielemannen.

De bieleman

De bieleman is genoemd naar zijn voornaamste werktuig: het bijl (in het dialect: 't biel). De bieleman dient met zijn bijl als wegbereider van de schutterij. Dat is de reden dat hij in het voorste gelid loopt. Hij draagt een blauwe kiel en een witte broek. Daaroverheen een lederen bruine voorschoot. Aan de voeten zwarte laarzen of klompen. Op het hoofd een kolbak of berenmuts. De bieleman is voorts getooid met een imponerende baard; die kan echt zijn of wordt voor de gelegenheid als kunstbaard gedragen. Behalve zijn bijl beschikt de bieleman over een tas met werkgereedschap, bestaande uit hamer, tang, touw, wetsteen, draad en spijkers. Wat de herkomst van de bieleman bij de schutterij betreft, wordt verteld dat deze functionaris als wegbereider een functie zou hebben gehad in de periode dat de religiestrijd tussen katholiek en protestant ook in onze streken woedde. De Limburgse bevolking was overwegend katholiek, terwijl de protestantse Republiek der Zeven Verenigde Provinciën slechts over een beperkt gebied lokaal de scepter zwaaide. Uit de historische bronnen blijkt echter niet dat dit grote strubbelingen leidde, waarbij de route van de schutterij of de processie versperd zou zijn. De eerste bielemannen komen we wel omstreeks 1800 bij de schutterijen tegen. Na de Tweede Wereldoorlog is het aantal bielemannen bij de schutterijen fors uitgebreid. Tijdens schuttersfeesten worden de bielemannen in aparte wedstrijden gekeurd op hun kledij, uitmontering, gereedschap en de scherpte van hun bijl, die door een leren kapje beschermd wordt.

In een aantal Zuid-Limburgse plaatsen – voornamelijk in de gemeente Eijsden-Margraten – vervullen de bielemannen tijdens de processie of tijdens de procesdagen nog een folkloristische func-

Inleiding

Een bijzondere functie binnen de schutterij is weggelegd voor de bielemannen en sappeurs. Zij gaan aan de manschappen vooraf met als doel de weg vrij te maken van mogelijke obstakels. Het belangrijkste werktuig daarbij is het bijl. Daarmee kunnen boomstammen uit de weg geruimd worden, mochten die de stoet de doorgang belemmeren. Uit hoofde van hun functie zijn de bielemannen en sappeurs buiten het bijl uitgerust met arbeidsgereedschap en worden zij en hun kledij met een leren voorschoot beschermd. Het tenue van de bielemannen verschilt van dat van de sappeurs, op grond waarvan ze apart beschreven zijn.

tie, waarbij palen worden omgekapt (het zogenaamde 'poal houwe'). De bielemannen gaan eerst in het loof rond de paal op zoek naar sterke drank, waarmee het bijl en de keel gesmeerd worden. Hierna begint het hakken, totdat de paal omgekapt is.

De sappeur

Dit is de militaire variant van de bieleman. De functie van bieleman had namelijk al een tijdlang zijn intrede gedaan bij de schutterij. Maar menig schutterij wilde de wegbereider vooraan inpassen in de militaire organisatie van de vereniging. Op grond daarvan is de functie van sappeur in het schutterswezen geïntroduceerd. De legerkorpsen kenden namelijk ook mensen met bijl, die in parades vaak vooraan liepen. Die maakten deel uit van het korps van sappeurs en mineurs. Dit korps was de voorloper van de huidige genietroepen. Het was dus geen gevechtseenheid, maar een die het leger ondersteunde met technische oplossingen en bouwwerken. De naam sappeur is daar ook van afgeleid. De Franse term wijst op de 'sappe' of loopgraaf, die door de sappeur werd aangelegd. De loopgraven boden belegeraars van een vestingstad de mogelijkheid die stad relatief veilig te naderen en vestingwerken te ondermijnen en doen ontploffen. Hun takenpakket was uitgebreid: sappeurs moesten hindernissen opruimen, kampementen aanleggen en het verblijf inrichten, bomen vellen en ondersteunen bij de aanleg van bruggen. Door hun

intensieve werk met hout was het bijl hun voornaamste en meest in het oog springende werktuig. Omdat de sappeurs deel uitmaken van het legerkorps, dragen ze een militair uniform. Om dit tegen vuil van het werk te beschermen, wordt daaroverheen een leren voorschoot gedragen. Op het hoofd draagt de sappeur gewoonlijk een kolbak of berenmuts. Voorts is hij uitgerust met werktuigen en hulpmiddelen voor het veldwerk. Veelal is hij bovendien bewapend met een geweer. Voor de sappeurs had het leger noeste, harde werkers nodig, indrukwekkende mensen. Daarom werden bij voorkeur grote mannen, die traditioneel snor en baard droegen voor deze functie geselecteerd. In het schutterswezen is de sappeur dus het militaire equivalent van de bieleman, compleet met militair uniform, witte voorschoot etcetera. Naast de bielemannen kennen ook de sappeurs tijdens de schuttersfeesten aparte wedstrijden, waarbij zij door een jury worden beoordeeld op de netheid van hun tenue en de inzetbaarheid voor hun functie.

Luc Wolters

Sappeur.

Drie jubilarissen bij St.-Paulus Epen

EPEN – Op zaterdag 11 oktober zal schutterij St.-Paulus Epen drie jubilarissen huldigen voor hun jarenlange inzet voor de vereniging. Dit zijn eresecretaris Leopold Vandenhove (60 jaar lid), kapitein-commandant Jef Schijns (50 jaar) en tambour-maître Sjef Sprooten (40 jaar).

Eresecretaris **Leopold Vandenhove** is in 1953 begonnen als geweerdager en heeft vele functies vervuld, zoals bestuurslid van 1959 tot 2000, vier maal koning, keizer, bestuurslid bij de bond RKZLSB van 1966 tot 2014 en uiteindelijk benoemd tot erebestuurslid. Pol is voor onze vereniging en de gehele Limburgse schutterswereld een verdienstelijk lid geweest en nog steeds.

Kapitein-commandant **Jef Schijns** is begonnen als hoornblazer bij de drumband en was vanaf 1982 grenadier, guide, 2e luitenant en werd in 2006 bevorderd tot kapitein-commandant. Verder maakt hij al die jaren al deel uit van de exercitieploeg en zorgt hij nu dat de exercitieploeg regelmatig oefent. Tevens is hij nog bestuurslid.

Tambour-maître **Sjef Sprooten** is in 1973 begonnen als tamboer en is vanaf 1984 tot heden tambour-maître en bestuurs-

lid, kortom, een duizendpoot die voor onze vereniging loopt. Iedere week zorgt onze Sjef op woensdag dat de drumband kan oefenen en begeleidt hij ook zelf de repetities; alles klaar zetten en opruimen is voor Sjef geen moeite.

Deze jubilarissen zijn dan ook voor onze vereniging zeer belangrijk en dit drietal willen we dan ook op gepaste wijze feliciteren en in het zonnetje zetten. Dit gebeurt tijdens onze feestdag op zaterdag 11 oktober 2014. We beginnen de avond om 18.00u met een H. Mis, waarna we gezamenlijk naar ons schutterslokaal zullen afmarcheren om onze jubilarissen een eredefilé te brengen. Na de interne huldiging door onze voorzitter Ivo Allelijn zullen we de avond voortzetten met een receptie voor de jubilarissen van 20u tot 21u. Dan is iedereen welkom om ze te feliciteren in ons schutterslokaal Café Monti,

De Epense jubilarissen, vl.n.r.: tambour-maître Sjef Sprooten (40 jaar lid), eresecretaris Leopold Vandenhove (60 jaar lid) en commandant Jef Schijns (50 jaar lid).

Wilhelminastr. 13, Epen. Na de receptie zal dan nog een schuttersbal plaatsvinden en de avond op gepaste wijze afsluiten.

*Monique Bessems-Deckers
Secretaris St.-Paulus Epen*

Jubileum schutterij Posterholt

POSTERHOLT – Dit jaar bestaat de schutterij St.-Mathias & St.-Cornelius 250 jaar. Om deze gebeurtenis te vieren, houdt de schutterij op 27 en 28 september 2014 het jubileumfeest.

Op zaterdag 27 september 2014 is er in cultureel centrum De Beuk een reünie, receptie en een feestavond. Op deze avond zullen tijdens de receptie de zeven jubilarissen gehuldigd worden. Zij krijgen de desbetreffende OLS-medaille uitgereikt door het bondsbestuur van de M.L.S.B. Het gaat om vier leden met maar liefst 60 lidmaatschapsjaren, een lid met 40 jaar en twee leden met 25 jaar lidmaatschap. Aanvang van de receptie is om 19.00 uur. Iedereen is van harte welkom op deze feestavond met het optreden van orkest 'De Häörepaert'.

Speciaal voor de reünie is de schutterij op zoek naar oud-leden van de vereniging. Oud-leden kunnen zich voor de reünie alsnog opgeven bij bestuurslid Piet Kruytzer.

*De schutterij van Posterholt tijdens de OLS-optocht.
Foto: Lieske Leunissen*

Deze is bereikbaar via tel. nr. 0475-491289 of per e-mail p.kruytzer@kpnmail.nl of via de website www.mathiascornelius.com bij een van de bestuursleden.

De jubilarissen in Posterholt zijn:

G. Derix	60 jaar
W. Michon	60 jaar

W. Gijsberts	60 jaar
M. van der Vorst	60 jaar
H. Willems	40 jaar
R. van der Vorst	25 jaar
G. Kruytzer-v.d Beuken	25 jaar

Eensgezindheid telde alleen maar slagwerk, maar gaf een perfecte demonstratie exercitie.

Aankankelijk leek er een communicatiefout te zijn toen St.-Joris haar kunnen wilde tonen. Terwijl de commandant zich meldde, kwam St.-Urbanus het Marktpllein op. Het 'misverstand' was de opmaat naar een perfecte show- en muziekpresentatie van beide schutterijen. Als afsluiting meldden alle gezelschappen zich gezamenlijk op het Marktpllein voor een finale. Na afloop hiervan, speelde Lianne Dierx het signaal Taptoe vanaf het balkon van het voormalige gemeentehuis.

Samenvattend

De Taptoe 2014 was opnieuw goed verzorgd. Het was genieten. Het Marktpllein in Wessem is bijzonder goed geschikt voor het uitvoeren van een taptoe. De

gepresenteerde muziekwerken en exercitie waren van een hoog gehalte. De deelname van de muziekgezelschappen geschiedde belangeloos. De deelnemende gezelschappen hebben bewezen dat de muziekafdeling van een schutterij veel mogelijkheden heeft en niet alleen bedoeld is voor jongeren.

In zijn slotwoord vroeg voorzitter Ted Scheeren het publiek of een voortzetting van de taptoe over vijf jaar gewenst is. Een daverend applaus was het antwoord. Wat mij betreft mag de taptoe vaker georganiseerd worden.

Wessem bedankt voor dit prachtige initiatief!

Wim Pijpers

Foto's: Fred Vliegen

Te Koop

Professionele Veldeman Partytenten

Een tent 6 x 6 meter

Een tent 9 x 6 meter

Beide zijn aan elkaar te bouwen tot een tent van 15 x 6 meter.

Tent type: Veldeman Monaco.

Tentzeilen zijn zo goed als nieuw en van brandremmende materialen. Brandweer en verzekering goedgekeurd.

Vraagprijs elk redelijk bod.

Aanvullende informatie

tel.: 043-4551436, GSM: 06-51400776

E-mail: libertempo@live.nl

Espritmuziekprijs

WESSEM – Dit jaar loofde de OLS-Federatie voor het eerst de Espritmuziekprijs uit. Deze prijs is bedoeld om de muziek binnen de schutterswereld te stimuleren. Op basis van de criteria jeugdopleidingsplan, resultaat van de solisten, van de optochtdeelname en uittreden bij marswedstrijden werd aan Sint-Joris Wessem de betreffende prijs overhandigd.

Het OLS 1892 in Neeritter

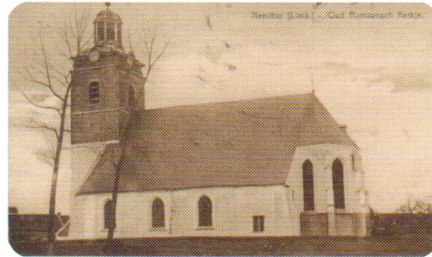
NEERITTER – De gegevens over het Groot Internationaal Schuttersfeest 1892 (OLS) zijn bijzonder schaars. Naspelingen in diverse archieven en bij de plaatselijke schutterij leverde weinig op. Toch zijn er interessante gegevens te vermelden uit het jaar 1892. Gelukkig is er wel veel materiaal voorhanden van de organisator van het OLS-1891: schutterij St.-Nicolaas Heythuysen. MR betekent Maas- en Roerbode. De teksten zijn ongewijzigd weergegeven.

Wim Pijpers

MR 20-5-1891 Heythuysen

“Regen en wind trotseerende, vertrokken we Maandagmorgen per spoor naar het station Baexem, om van daar den weg te vervolgen naar Heijthuizen, waar dien dag het groot Internationaal Schuttersfeest zou plaats hebben, uitgeschreven door de schutterij St. Nicolaas aldaar.

29 gezelschappen hadden zich laten inschrijven; aldus beloofde de deelneming algemeen en het feest zelve opgewekt te zullen worden, daar ook eenige fanfaregezelschappen hunne medewer-

In 1892 verzamelden de OLS-schutters zich onder de kerktoren van Neeritter.

king tot het welslagen van het feest hadden toegezegd.

Verschillende fraaie gouden, verguld zilveren en zilveren medailles waren uitgelooft, zoowel voor de korps- als personeele prijzen. Deze medailles, vervaardigd in de fabriek van den heer Loven te Roermond, doen den maker alle eer aan. Ze zijn zeer net vervaardigd en netjes afgewerkt.

Toen we te Heijthuizen aankwamen, vergezeld van heeren officieren der schutterij St. Urbanus te Maasniel, klonk het ons dadelijk tegen: “Ja heeren, we weten niet, of de wedstrijd wel zal plaats hebben.”

Daar stonden we toen, van onder in de modder, van boven in den regen, in afwachting van de dingen die volgen zouden, gelijk zuster Anna in het sprookje “Blauwbaard”.

Nadat op verschillende oogenblikken eenige schutterijen waren opgekomen, gewerd ons de tijding, dat ten 2 ure zou beslist worden, of de wedstrijd al dan niet zou plaats hebben.

Op dat aangegeven uur hadden zich 19 verenigingen aangemeld, welke verzocht werden zich naar de feestweide te begeven, om de beslissing der regelingscommissie te vernemen.

Aldaar aangekomen, verzocht de president dier commissie, den weledele heer Ruten, notaris, de presidenten der verschillende verenigingen op de kiosk te willen komen, om zelve te stemmen of de wedstrijd zou plaats hebben of niet. Uit deze stemming bleek, dat tien verenigingen vóór stemden en vijf tegen, terwijl vier verenigingen niet vertegenwoordigd waren.

Hierna werd de optocht samengesteld en trokken wij, onder de opwekkende tonen van l'Union chorale, door het met vlaggen en groen versierde dorp, waar tal van nieuwsgierigen zich hadden opgesteld.

Inmiddels had de vreedzame wedstrijd een aanvang genomen. De aanhoudende en somwijlen hoe langer hoe harder neervallende regen, belette dat de wedstrijd Maandag geheel afliep, zoodat deze Dinsdagmorgen ten elf ure vervolgd werd. De 1e prijs, een gouden medaille, werd behaald door de schutterij St. Remigius van Neeritter met 7 van de 9 punten; de 2e prijs, een verguld-zilveren medaille door St. Martinus van Grootbeersel met 6 punten; de 3e prijs, dito medaille door schutterij St. Aldegond van Buggenum met 5 punten en de 4e prijs, een zilveren medaille door St. Michiel te Thorn met 5 punten.

Het eereteeken werd behaald door de heeren J. Schulpen van Neeritter en L. Steyvers van Grathem met 3 punten in 3 schoten.

Voor de personeele prijzen zal op een nader te bepalen dag geschoten worden. Jammer mag het genoemd worden, dat dit feest voor een groot deel, in den natuurlijken zin ‘in het water is gevallen’. De regelingscommissie en het bestuur van St. Nicolaas hadden zoo hun best gedaan om hetzelfde te doen slagen; alleen ‘Aurora’ weigerde het hare bij te dragen, waarvoor we in de plaats een aanhoudende regen ontvingen. Deze moge veld en akker ten goede zijn gekomen, voor het feest was ze echter niet gewenscht.

Dat de schutterij St. Nicolaas een groot verlies door deze tegenslag ondervindt, zal niet vermeld behoeven te worden.

Het concert had geen doorgang, daar niemand, die er niet behoefde te zijn, zich

De schutters van Sint-Lambertus Neeritter in 1937 bij hun 300-jarig bestaan.

OLS-Vacatures

Het Federatiebestuur wil het schutters- en gildewezen zoveel mogelijk profileren met de inzet van de schutters zelf, dus niet enkel met inbreng van de bestuurders, maar zeker ook het enthousiasme van de schutters, van jong tot oud. Binnen de OLS-Federatie zijn er op dit moment de volgende vacatures:

Unesco Werelderfgoed

Zoals u allen weet, is het OLS-feest opgenomen op de Nationale Inventaris Immaterieel Erfgoed in Nederland, maar er bestaat een mogelijkheid om verder te gaan voor een wereldwijde Unesco-erkenning. Om dit gestalte te geven, zijn wij op zoek naar enthousiastelingen, die zitting willen nemen in de werkgroep om deze erkenning te gaan bewerkstelligen. Stuur uw aanmelding naar: olsfederatie@home.nl

Kinjer-OLS / Ieskist

Het Federatiebestuur is voornemens om de Ieskist en het Kinjer-OLS-feest actief te gaan behandelen. Er zal een werkgroep worden geformeerd om het onderwijs rondom het schutters- en gildewezen en daaronder ook o.a. de Ieskist nadere vorm te geven. Daarvoor zijn wij op zoek naar enthousiastelingen, die zitting willen nemen in deze werkgroep. Ervaring op het gebied van het onderwijs is natuurlijk een pre, maar geen eis. Stuur uw aanmelding naar: olsfederatie@home.nl.

in de fraai versierde, doch thans doorweekte, feestweide begaf.

Een woord van lof komt toe aan de heeren der regelingscommissie, bijzonder aan de heeren H. Rutten en Jac. Smeets, die, niettegenstaande het aanhoudende slechte weder, steeds in de weer waren, om te trachten, alles nog zoo goed mogelijk van stapel te doen loopen.

De stemming onder de aanwezige schutters bleef opgewekt, en geen enkele wanclank had ons oor nog bereikt, toen wij ten negen ure Heijthuisen verlieten, om met de laatsten trein van Baexem naar Roermond terug te keeren.

Ten slotte een woord van dank aan die heeren, welke mij zoo welwillend alle gewenschte inlichtingen verstrekten. G."

MR 3-3-1892 St.-Lambertus en St.-Remigius Neeritter

"Door de schutterij St.-Lambertus en St.-Remigius alhier is in de jongstleden vergadering besloten tot het uitschrijven van een internationaal schuttersconcours, hetwelk hoogst waarschijnlijk zal gehouden worden op den 26 Juni e.k."

MR 23-6-1892 advertentie

MR 30-6-1892 Neeritter

"Bij het woensdag (29 Juni) alhier gehouden schuttersconcours viel de eerste prijs ten deel aan de schutterij van Stramproy, terwijl om den tweeden prijs heden, Donderdag, zal gekampt worden

door de schutterijen van Maasniel en Neeroeteren."

"Waarschuwing voor onze schutterijen. Naar het schijnt is het volgens onze nieuwe Wet op het dragen van wapenen niet geoorloofd, daarmede de gewone optochten te houden, zonder speciale vergunning. In Eijsden ten minste zijn Zondag in de processie de leden van de schutterij en jonkheden door de maréchausées aangesproken, maar konden gelukkig eene machtiging van den Burgemeester toonen. Ofschoon zij Maandag eveneens dergelijke machtiging hadden, zijn toen echter negen geweren van de tachtig in beslag genomen. Echter is 's namiddags een telegram van den Officier van Justitie gekomen dat de geweren teruggegeven en verdere optochten voorloopig niet moeten bemoeielijk worden.

Dit ter waarschuwing van onze schutterskorpsen in Limburg, dat wanneer zij uittrekken, zij goed zorgen voor machtiging van Burgemeester of Commissaris der Koningin."

MR 2-7-1892 Echterbosch.

"Men schrijft ons: Woensdag 29 juni, jongstleden trok de schutterij van hier naar Neeritter, om aldaar aan den prijs-

kamp bij het vogelschieten deel te nemen. Het toeval wilde, dat onze schutters geen prijs behaalden, om welke reden zij door eenige personen uit Stevensweert zeer werden geplaagd, hetgeen wij ons natuurlijk, omdat wij vreemdelingen waren, moesten laten welgevalen. Toen wij tegen den avond terugkeerden, moesten wij nabij Stevensweert over de Maas worden gevaren. Toen wij even in de veerpont waren, zagen wij tot onze verbazing dat aan den overkant eene groote volksmassa ons opwachttte. Nog waren wij niet uit het veer gestapt of men begon ons van alle kanten met steenen te werpen, zoodanig zelfs, dat wij geen uitweg meer wisten. Veel slimmer dan vee werden wij vooruit gedreven en het regende nog maar altijd steenen. Niettegenstaande deze mishandeling moesten wij toch vooruit. Aan verdediging viel voor ons niet te denken, want de menigte, opgehitst door een zekeren S. caféhouder aldaar, groeide nog immer aan. Eenige oprechte personen, die van onze onschuld overtuigd waren, zochten ons als vreemdelingen tegen de woestaards te beschermen, doch ook zij werden door het werpen met steenen teruggedreven.

Achtenswaardige personen uit Stevensweert hebben ons verzekerd, dat zij over het wangedrag dezer belhamels ten zeerste verontwaardigd zijn."

GELUIDSARME KOGELVANGER

Deze geluidsarme kogelvanger vangt de kogels op in een opvangbak en reduceert het geluid zodanig dat alleen het geluid van het geweer te horen is.

Capaciteit: vanuit 4 aanlegpalen te schieten. Pas na 576 schietpunten de "harken" verwisselen. Geheel elektrisch bediend

Bijgeleverd tbv vergunning aanvraag zijn oa:

- Algemene tekeningen schietboom.
- Geluidsrapport van Witteveen & Bos
- Statischeberekening en keuringsrapport liftinstallatie
- Schietveiligheid rapport kogelvanger van Adviesbureau ASA 1.1
- Octrooi nr: 1036643

Bezoek onze ook onze site met demonstratie films:

www.tmcbl.nl/kogelvanger

Voor verdere informatie kunt U met ons contact opnemen

THIJSSEN
metaalconstructies

Metaalbewerking Roestvrijstaal Aluminium

Craenakker 15
5951 CC Belfeld

tel.: 077 475 24 24
fax: 077 475 28 11

e-mail: info@tmcbl.nl
internet: www.tmcbl.nl

Algemene inleiding Oude Exercitie

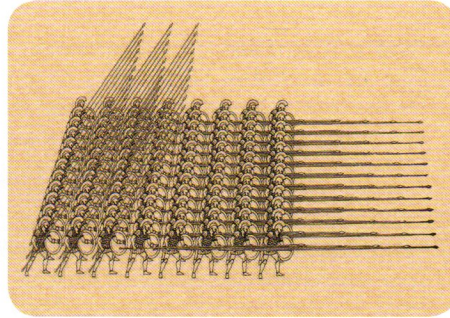
MHEER – Om de exercitie te begrijpen, moeten we wat weten over de wapens en de daaruit voortvloeiende tactische formaties. Dan krijg je een goed begrip van de strijd op het slagveld, wat er gebeurt, hoe het gebeurt en waarom zo en niet anders.

Exercitie is afgeleid van het Latijnse woord 'exercitio', dat oefening betekent. Volgens Van Dale is exercitie: "militaire oefening of wapenoefening". Er wordt tegenwoordig mee bedoeld, oefening, met of zonder wapen (geweer of sabel), waarbij op waarschuwings- en/of uitvoeringscommando's gelijktijdig bewegingen worden gemaakt.

De voorschriften over die oefeningen, bewegingen, handgrepen, posities e.d. worden beschreven in exercitiereglementen. Het doel van exercitie is de militair – zowel individueel als in een collectief – op een ordelijke en gelijke manier en op hetzelfde moment te leren uitvoeren van oefeningen, zodat een zo groot mogelijke uniformiteit ontstaat. Hierdoor kunnen ook tijdens het gevecht de juiste handelingen direct worden uitgevoerd.

Exerceren was algemeen in gebruik bij de Griekse en Romeinse legerscharen, maar pas sinds de 17de eeuw maakt exercitie een vast deel uit van het militaire leven. Tijdens de oorlogen in de 16de en begin 17de eeuw (denk aan de 80-jarige oorlog, de 30-jarige oorlog, de veroveringstochten van Louis XIV, etc.) was gebleken dat de grote formaties infanterie niet meer goed functioneerden, zeker na de introductie van het vuurwapen. Door snelle wisselingen van vooral kleinere en daardoor zeer beweeglijke formaties werd een betere controle over het afgeven van vuursalvo's verkregen, waardoor de vuurkracht werd vergroot.

Een bekend boek de waarin de nieuwe exercitioefeningen aan bod komen is: "Wapenhandelinghe van roers, musquetten ende spiessen. Achtervolgende de ordre van Syn Excellentie Maurits, Prince van Orangie, Grave van Nassau etc. Gouverneur ende Capiteyn Generael over Gelderlandt,

De aanvalspositie van de Macedoniërs bij de oude Grieken.

Hollandt, Zeelandt, Utrecht, Overysse etc." van Jacob de Gheyn uit 1607.

De exerceerkunst nam een hoge vlucht met de instelling van de staande legers. Dat zijn permanente legers die ook in vredetijd in dienst werden gehouden. Vanaf het einde van de 17de eeuw werd exercitie niet meer alleen als een voorbereiding op de oorlog beschouwd maar ook als een middel om de vorstelijke macht bij vreedzame tonelen in haar meest schitterende glans te tonen. Denk daarbij aan parades, ere-escortes en ander militair ceremonieel (aldus H.M.F. Landolt, opsteller van het *Militair woordenboek*).

Door te exerceren raakt de militair eraan gewend onmiddellijk te doen wat wordt bevolen. Exercitie wordt niet voor niets van oudsher gezien als een tuchtmiddel dat het gevoel voor ondergeschiktheid en saamhorigheid voedt. Ondergeschiktheid met name bij het leger en saamhorigheid met name bij schutterijen.

De schutterij van Mheer, en met haar nog zo'n 30 schutterijen voornamelijk in Zuid-Limburg, hanteert voor de exercitioefeningen, de exercitie die beschreven staat in het exercitiereglement uit 1914, de zogenaamde 'oude exercitie'. Voor de leek roept dit een tweetal vragen op: waarom de exercitie uit precies dat jaar en waarom wordt die oude exercitie genoemd? Om met dit laatste te beginnen, de benaming oude exercitie laat ver-

Het Romeins schildpad was een beproefde verdedigingstactiek.

moeden dat er ook een nieuwe exercitie bestaat. Die bestaat dus inderdaad, maar wat bij de schutterijen tegenwoordig de nieuwe exercitie wordt genoemd dateert ook alweer van bijna 60 jaar geleden, om precies te zijn uit 1956.

Deze is dus eigenlijk ook alweer oud in vergelijking met de exercitie die heden ten dage door de strijdmacht wordt gebruikt. Want een ding is zeker: exercitie is een begrip dat evalueert en verandert door de jaren heen. Steeds wordt er aan bijgeschaafd en steeds weer wordt de exercitie in het leger aangepast aan de tijd.

Het reglement uit 1914 is in feite een eindstadium van de ontwikkelingen van de exercitie van eind 18e tot begin 20e eeuw. De Eerste Wereldoorlog heeft gezorgd voor grote veranderingen in oorlogvoering en daaruit voortvloeiend ook voor de exercitie. In de jaren na de Eerste en vooral na de Tweede Wereldoorlog is de exercitie veranderd van een exercitie die gebaseerd was op gevechtsoefeningen in het veld naar meer ceremoniële oefeningen tot zelfs showelementen. In 1956 werd een nieuw exercitiereglement vastgesteld dat momenteel de basis is voor de zogenaamde nieuwe exercitie. Maar bij het Nederlands leger heeft de tijd ook niet stilgestaan en zijn er sindsdien weer vele aanpassingen en nieuwe voorschriften bijgekomen. De laatste vernieuwing dateert van 2007 waarbij het halt houden en het inrukken weer werd aangepast.

Momenteel is het zo dat binnen de OLS-federatie vier vormen van exercitie worden onderscheiden: de oude exercitie, de nieuwe exercitie, de Belgische exercitie en de gilde exercitie. De voorschriften voor deze vormen van exercitie komen uit drie verschillende reglementen, te weten:

1. Exercitie voorschriften Belgische Drill G157 uit 1988 voor de Belgische en de gilde exercitie
2. Exercitiereglement VS (voorschrift) 2-1592 4e druk uit 1956 voor de nieuwe exercitie
3. Militair reglement nr. 92: Reglement op de exercitiën der infanterie 1914

"De musquet hoog hout ende aenlegt", door Jacob de Gheyn.

De Zwitserse garde marcheert nog steeds door het Vaticaan.

Napoleon was een zeer succesvol met zijn beroemde opstelling in carré.

De Britten konden er ook wat van gezien hun overwinning bij Waterloo.

D.v.O. 9 November 1914. 11e afd. No. 85. Eerste gedeelte en Militair reglement nr. 93: *Reglement op de exercitiën der infanterie*. Aanschr. D.v.O. 17 mei 1913, 11e Afd. nr.22. Tweede gedeelte voor de oude exercitie.

We zien dus dat voor de oude exercitie twee reglementen worden gehanteerd. Dat komt omdat het reglement uit 1914 alleen het eerste gedeelte van de voorschriften bevat en het tweede gedeelte staat in het reglement uit 1913 omdat dit in 1914 niet is aangepast. In dat tweede gedeelte staan bijvoorbeeld de sabelhandelingen, de handelingen met het vaandel en de uitvoering van de inspectie en het defilé beschreven.

In feite zou er nog een reglement aan toegevoegd moeten worden en wel het boekje No. 100 Tamboers- en Hoornblazersschool voor de Infanterie. T.H.S.I.-'13, (Breda, KMA 1913), want hierin staan de voorschriften voor de muzikanten, zowel tamboers als hoornblazers en ook voorschriften voor de tambour-maître. Hiermee zijn we er nog niet helemaal omdat bijvoorbeeld de militaire groet te vinden is in artikel 180 van het *Reglement op den inwendigen dienst der infanterie*, nr. 103 (Breda 1912) en de paraparas die tijdens het defilé gebezigd wordt in artikel 52 van het *Reglement op de exercitiën der infanterie*, eerste gedeelte (Breda 1901).

Met deze reglementen in de hand kunnen we dus het grootste gedeelte van de geüniformeerde leden van de schut-

terij in de juiste houding zetten en de juiste bewegingen laten maken. Toch blijft nog een aantal functies over die niet staan beschreven in reglementen of voorschriften, zoals bijvoorbeeld de sappeurs of bielemannen, de marketentsters of soetelaarsters, de koning, de keizer, de koningin en de keizerin. De vier laatsten kunnen we in het geval van Mheer als burgers beschouwen omdat zij niet in militair uniform gekleed gaan en dus ook niet aan de militaire reglementen behoeven te voldoen. Blijven echter over de sappeurs en de marketentsters. Tot nog toe heb ik nog geen reglement gevonden waarin exact beschreven staat wat zij moeten doen en dus blijft het met deze functies improviseren. Voordeel is dat zij dus ook niets fout kunnen doen, tenminste wat betreft de handelingen met hun attributen. Het overige staat vermeld in het *Normenboekje van de OLS-federatie*, dat als aanvulling geldt op het exercitiereglement.

De tweede vraag die werd genoemd is waarom bij veel Zuid-Limburgse schutterijen de exercitie van 1914 in zwang is gekomen en gebleven. De oorzaak hiervan moeten we mijns inziens zoeken in de opkomst van de uniformen aan het begin van de 20e eeuw. Op een foto uit 1910, waar een gedeelte van de schutterij van Mheer op staat, is te zien dat enkele officieren een compleet uniform dragen, maar de geweerdragers, de grootste groep binnen de schutterij, dragen enkel een sjerp en een uniforme pet. Omdat de schutterij van Mheer na de Eerste

Wereldoorlog pas in 1936 weer actief is geworden, zijn toen ook pas uniformen in Mheer ingevoerd. Andere schutterijen

uit de omstreken zijn in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw in uniformen gestoken.

Die uniformen waren een afgeleide van de uniformen die in het begin van de 20e eeuw bij het Nederlandse leger werden gedragen. Logisch gevolg was dat er bij het invoeren van die uniformen ook de militaire exercitie uit het Nederlands leger werd ingevoerd. In de meeste dorpen was wel iemand in militaire dienst geweest die nog wat had onthouden van de commando's tijdens de wekelijks en soms zelfs dagelijkse exercitie-oefeningen. In Mheer was dat Godfried Dobbelstein, d'r Frits va Cläöske, die onderofficier was geweest in het leger en daardoor een goede basis had van de in die tijd gebruikelijke exercitie in het leger. En die exercitie was gebaseerd op het ons bekende exercitiereglement uit 1914.

Auteur Wim Senden bij het uitrichten.
Foto: Fred Vliegen

Aanvulling pelotons

De cursus oude exercitie werd ondersteund door de deelname van diverse exercitiepelotons deelgenomen. Dit heeft de cursisten zeer geholpen. Een aantal pelotons was genoemd, maar dat van St.-Laurentius Spaubeek nog niet. Bij dezen.

Parade voor de koning bij de viering van 200 jaar Landmacht.

Het peloton van schutterij Sint-Sebastianus Mheer in actie.

Verbroedering van drie toekomstige keizers?

DIETEREN – Op het schuttersfeest te Dieteren 2013 hebben drie koningen van de bond Eendracht Echt-Born e.o. een compromis gesloten om in het jaar 2014 keizer te worden.

Drie koningen besluiten voor het keizerschap te gaan.

Te weten;
 Koning Ivo Held van schutterij St.-Willibrordus Obbicht
 Koning Frank Fiddelaars van schutterij St.-Stephanus Dieteren
 Koning Ivo Poulsen van schutterij St.-Jozef Buchten

Koning Ivo Held zal op 13 september 2014 te Obbicht zijn titel als keizer proberen waar te maken. Hiermede zal Ivo Held mogelijk wijlen keizer Sjeng Maessen gaan opvolgen. Maessen was gedurende 58 jaar keizer voor het leven van schutterij St.-Willibrordus.

Koning Frank Fiddelaars zal op zaterdag 27 september 2014 te Dieteren zijn titel als keizer proberen waar te maken. Hiermee zal Frank Fiddelaars mogelijk wijlen keizer Math Slangen gaan opvolgen. Slangen was gedurende veertig jaar keizer voor het leven van schutterij St.-Stephanus Dieteren. Voordien was keizer Frans-Jozef Holsgens (overgrootvader van Frank Fiddelaars) gedurende zestig jaar de eerste keizer van St.-Stephanus Dieteren. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan.

Koning Ivo Poulsen van schutterij St.-Jozef Buchten is het helaas niet gelukt om de vogel wederom naar beneden te halen. Hiermee heeft hij zijn belofte niet kunnen waarmaken. Jammer dat hij heeft moeten afhaken maar de verbroedering zal blijven voortbestaan.

Inmiddels heeft koning Har Zeegers van schutterij St.-Rochus Stevensweert zich bij het broederschap aangesloten. Hij zal op zondag 21 september 2014 te Stevensweert zijn keizerstitel willen behalen. Hiermede zal Har Zeegers mogelijk wijlen keizer Jo Janssen gaan opvol-

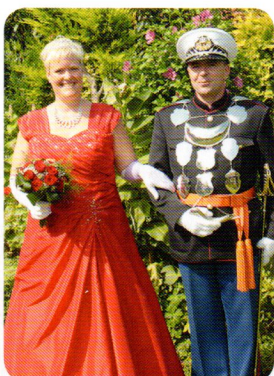
Har Zeegers (Stevensweert) twee maal als koning.

gen. Jo Janssen was gedurende 27 jaar (1975-2002) keizer voor het leven van St.-Rochus Stevensweert.

Als de kandidaten dit kunnen verwezenlijken zal het voor de Bond Eendracht Echt-Born e.o. en voor het gehele schutterswezen een verrijking zijn.

Ivo Held (Obbicht) twee maal als koning.

Frank Fiddelaars (Dieteren) twee maal als koning.

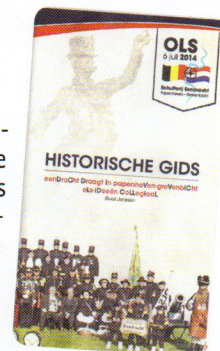
Ivo Poulsen (Buchten): 2x koning maar geen keizer.

Primeur: historische gids OLS

GREVENBICHT – Voor het eerst sinds er feestgidsen bij gelegenheid van het OLS worden gemaakt, werd dit jaar – naast het programmaboekje – een afzonderlijke historische gids vervaardigd. Dat de uitgave ten behoeve van het OLS geschiedde, bleek uit de gebruikelijke voorwoorden van onder meer de gouverneurs en uit de portretten van de landsvorsten. En niet in de laatste plaats door het chronogram (tijdvers) op de omslag, dat 2014 oplevert.

Voor de samenstelling riep de plaatselijke geschiedeniskenner Jean Knoors de hulp in van de historici Guus Janssen en Luc Wolters. Samen verzorgden zij de artikelen "BICHT" Grevenbicht, Obbicht en Papenhoven, een historische schets' (door GJ), "Eendracht" 140 jaar de "Jong Sjötte" (JK en LW), 'Sittard-Geleen-Born en het OLS' (LW), '750 jaar Sacramentsfeest voor de hele kerk' (GJ en LW) en 'De schutterijen en de processie' (LW). De pre-

sentatie van de historische gids van drie genoemde auteurs vond heel toepasselijk plaats op Tweede Pinksterdag, wanneer in Grevenbicht de processie groots uittrekt. Het eerste exemplaar was voor burgemeester Sjaar Cox van de gemeente Sittard-Geleen.

Bondskoningsschieten Maas en Kempen

SINT-HUIBRECHTS-LILLE – De jaarlijkse bondskoningsschieting van de schuttersbond Maas en Kempen werd op zondag 8 juni georganiseerd in Sint-Huibrechts-Lille (Neerpelt). Het was een mooie warme zomerdag met af en toe een zacht briesje. De bondskoning en -prins van 2013, Jaak Kenis van Sint-Catharina Beek en Jany Evens van Sint-Martinus Grootbeersel, zouden worden afgelost. Jany nam in Lille voor de derde jaar op rij deel. Als een koning drie maal op rij de vogel afschiet,

krijgt hij de keizerstitel. Voor de jeugd is er echter geen aparte benoeming bekend. Maar goed: de wedstrijd moet nog beginnen, zover is het nog niet ... Bij de volwassenen haalt Johan Breukers van Sint-Martinus Kinrooi de koningsvogel naar beneden. Johan (46) woont in Molenbeersel en is net als zijn echtgenote Heidi Houben en zonen Mike en Martijn al jarenlang lid. Johan is secretaris van de vereniging en speelt net als zijn zonen in de drumband.

De vogel bij de jeugd viel bij ... Jany! De twaalfjarige uit Kinrooi is dus voor het derde jaar op rij bondsprins. Een gepaste titel wordt nog gezocht. Zowel Jany als Johan werden op het derde schuttersfeest van de bond Maas en Kempen bij Sint-Martinus Kessenich gehuldigd.

Sonja Creemers

Bondskoning Johan Breukers krijgt zijn schild door bondsvoorzitter Peter Ressen omgehangen.

Jany Evens uit Grootbeersel is voor de derde maal op rij Bondsprins.

De nieuwe Bondskoning en -prins.

Drie generaties onder de schietboom

MANESTRAAT – Bij schuttersbond 'Maas & Kempen' wordt op de zaterdag na ieder bondsfeest een erekruiswedstrijd georganiseerd. Elke deelnemer aan het bondsfeest mag meedingen naar een 'erekruis'. Volwassenen verdienen een erekruis bij 100 schoten zonder te missen en dit op bôlkes van 1.5 cm. ribbe. Bij de jeugd wordt geschoten met de windbuks op bôlkes van 1 cm. ribbe. Het aantal schoten hangt af van de leeftijd en bedraagt 18, 27 of 36 treffers.

Op zaterdag 28 juni 2014 traden bij St-Martinus Kessenich voor schutterij St-Hubertus Manestraat zes volwassenen en één jeugdige lid aan. Geen enkel schot werd gemist en dat betekende dus dat er zeven erekruizen meegebracht werden naar de Manestraat. Op zich is dat al een hele prestatie. Het bijzondere hiervan was toch wel dat er drie generaties van dezelfde familie een erekruis schoten. Bij de volwassenen was dat opa Jef Baens (64 jaar), papa Luc Baens (36 jaar) en de (klein)zoon Sven Baens (10 jaar) die met zijn 27 schoten z'n eerste erekruis behaal-

Jef Baens, Sven Baens en Luc Baens, drie generaties die goed met het geweer overweg kunnen. / Foto: Fred Vliegen

de. Samen met oma Marie-Louise Liebens en mama Heidi Voorpijl vormen zij een echte schuttersfamilie. Opa Jef is al 34 jaar commandant van de vereniging. Papa Luc loopt al 31 jaar als trommelaar mee en de jonge Sven, die trommelaar in opleiding is, draagt al zeven jaar het bordje

van de schutterij in de optocht. Hopelijk krijgt de kleine Caro evenveel interesse in de schutterij als haar broer Sven zodat samen met de andere jeugdige leden de toekomst van de vereniging is verzekerd. Wie weet, kan deze familie over een aantal jaren een eigen zestal vormen.

Koningen Bond Berg en Dal

Koning Nachtwacht Gilde 2014

BERG & TERBLIJT – Ieder jaar, twee weken voor de zomerkermis in Berg & Terblijt, vindt op de schietweide achter café Sjengske het koningsvogelschieten van het Nachtwacht Gilde plaats met als inzet de koningstitel. Zaterdag 14 juni was het weer zover.

Allereerst werd er afscheid genomen van jubileumkoning Jo Last. Het Nachtwacht Gilde haalde Jo op en middels een klein rondje door het dorp kwam het Gilde weer aan bij het schuttershome. Daar werd, nadat onze voorzitter lovende woorden gesproken had over Jo, zijn koningsden gekapt.

Toen was het moment aangebroken. De buks lag op de aanlegpaal, het koningszilver blonk in de zon en de vogel stond hoog in de schietmast. Doormiddel van een loting, verricht door beschermheer Edmond Ackermans, werd de volgorde van schieten bepaald. Ook mocht Edmond het eerste schot van de dag lossen gevolgd door oud koning Jo, voorzitter Peter Jeurissen en erelid Jef Jongen. Daarna kon de strijd beginnen.

Na een hevige en zeer spannende strijd viel de vogel na 237 schoten. Het beslissende schot werd gelost door schietmeester Rogé Muijrsers. Hij mag zich het komende jaar koning van het Nachtwacht Gilde noemen. Rogé komt uit een echte schuttersfamilie. Behalve zichzelf is ook zijn hele gezin lid. Zijn vrouw Angela mocht Rogé het zilver omhangen en de drumband van het Nachtwacht Gilde gaf een muzikale serenade aan de nieuwe koning. Vervolgens schoof iedereen aan, aan de koffietafel die inmiddels gereed stond in de zaal van café Sjengske. Na het eten bleef het nog lang gezellig in het schutterslokaal.

Rogé Muijrsers, Berg & Terblijt.

Arthur Tullemans opnieuw koning St.-Catharina

WEERT – Koning Arthur Tullemans schiet zich voor de tweede keer op rij koning van het Stadsgilde St.-Catharina Weert. Na 124 schoten viel de vogel naar beneden.

Arthur Tullemans, Weert.

Xavier Schillings koning van Sint-Martinus

SINT-MARTENS-VOEREN – Xavier Schillings is nieuwe koning van Sint-Martinus. De schutterij Sint-Martinus in Sint-Martens-Voeren draagt tradities en folklore hoog in het vaandel. De vogel-schot die elk jaar op Pinksterzondag georganiseerd wordt, is dan ook een volksfeest van formaat. De dorpsgemeenschap schuift aan voor een barbecue en meer dan 35 schutters schieten vervolgens met de flobert (6 mm.), zo wil het de traditie, om de houten vogel van de schietstang te halen. Wie erin slaagt om de het laatste stukje hout naar beneden te knallen, wordt voor een jaar de nieuwe koning van de schutterij. Xavier Schillings toonde zich de beste schutter en mag dus een jaar lang het koningszilver dragen en een schutterstraditie van meer dan 350 jaar voortzetten. Proficiat.

Koning Xavier Schillings wordt toegesproken, Sint-Martens-Voeren.

Hans en Jolanda van Hoof koningspaar St.-Michaël

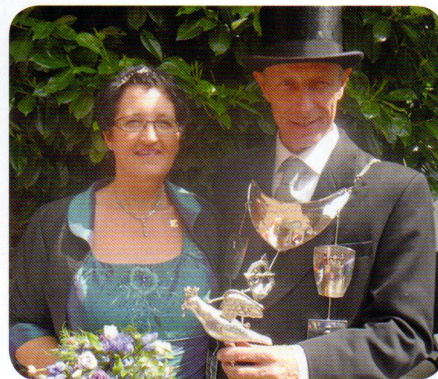
CHEVREMONT – Hans en Jolanda van Hoof Koningspaar St Michaël Chevremont. Op Pinksterdag 8 juni is het Hans van Hoof gelukt om zich om zich te kronen tot koning van schutterij St.-Michaël Chèvremont-Kerkrade. Dit gebeurde na het 176e schot. Hans is schutters lid vanaf 2008 als tamboer. Het nieuwe koningspaar wordt gevormd door Hans en Jolanda van Hoof Koningspaar St Michaël Chevremont.

Hans en Jolanda van Hoof, Chèvremont.

Mat Ramakers koning Sint-Brigida

NOORBEEK – Mat Ramakers schoot tijdens het vogelschieten op Hemelvaartsdag de vogel af en vormt sindsdien met zijn vrouw Marion het koningspaar van schutterij Sint-Brigida. Beiden zijn lid sinds 2010. Mat als bieleman, Marion als marketenster. In het dagelijks leven is Mat storingsmonteur bij Rockwool.

Mat en Marion Ramakers.

Jo Donners koning St.-Joseph Waubach

WAUBACH – Op Hemelvaartsdag 2014 is het Jo Donners gelukt om zich te kronen tot koning van Schutterij St.-Joseph Waubach. Exact tien jaar nadat hij voor het eerst het koningszilver bemachtigde, wist hij met het 235e schot de konings-

Jo en Samira Donners, Waubach.

Koningsvogelschieten St.-Hubertus-Gilde

GULPEN - Pinkstermaandag 9 juni jl. vond in Gulpen weer het jaarlijks koningsvogelschieten plaats. Om 13.30 uur werd eerst volgens traditie de regerende koning John Daniels bij schutterslokaal Galoupe afgehaald, om hierna in volle glorie richting de prachtig gelegen schutterswei te trekken.

Bij sommige leden van de schutterij was al de spanning op het gezicht af te lezen. Logisch, want het ging tenslotte om het koningschap van 2014. Op de schutterswei was al menig toeschouwer present, ondanks de tropische temperaturen, maar ook om de titel van burgerkoning van Gulpen te behalen. Ook waren de 'kids' weer aanwezig, natuurlijk niet zo verwonderlijk, want de jeugdige van 10 tot 15 jaar moesten strijden om de titel Kidsking 2014.

Na de openingswoorden van voorzitter Frans Muylers, mocht pastoordeken en tevens geestelijk adviseur Clerx, samen met burgemeester Van den Tillaar en beschermheer Eric Haffmans het ceremoniële schot lossen. Het werd een spannende strijd. Met name bij de burgervogel viel ook dit jaar weer op dat er gericht en goed werd geschoten. Ook verassend was weer om te zien dat bij het kidsschieten nieuwe en toekomstige schutters zich aan het aandienen zijn. Dit werd voor de vierde keer gehouden en is een 'schot in de roos'.

De strijd om de koningsschappen beleefde een spannende eindfase. Met name voor de regerend koning John Daniels, die

na twee koningsjaren fanatieke pogingen ondernam om zijn derde titel binnen te halen. Zou Gulpen dan na meer dan 90 jaar een nieuwe keizer krijgen? Helaas voor John Daniels was het Remy Claessens die daar een stokje voor stak! Hij zorgde ervoor dat het laatste restant van de bont geschilderde vogel naar beneden viel.

Hilariteit en gejuich onder het publiek, toen Hub Lahay de nieuwe burgerkoning werd, die amper 50 meter bij de nieuwe schutterskoning vandaan woont.

Het kidsschieten had misschien wel de meest spannende finale. Dat uiteindelijk de tienjarige Tycho Pötgens uit Partij als Kidsking 2014 uit de bus kwam, mag dan ook als een grote verrassing en prestatie gezien worden!

Het koningsvogelschieten van het St.-Hubertus-Gilde was wederom een geslaagde dag met een geweldige sfeer en gezonde spanning. Daar heeft het muzikale optreden van het klaroenkorps van schutterij St.-Sebastianus uit Mechelen zeker aan bijgedragen.

Burgerkoning Hub Lahay, kidsking Tycho Pötgens en schutterskoning Remy Claessens, Gulpen.

Koningsvogelschieten Beesel

BEESSEL - Schutterij Broederschap St.-Georgius (St.-Joris) en St.-Sebastianus uit Beesel hield haar jaarlijkse vogelschieten op de zaterdag voor Pinksteren.

Na een spannende strijd onder de leden

was het Ringo Hendrix die de vogel naar beneden haalde en een jaar lang koning mag zijn van de vereniging.

Vol spannend ging het er aan toe bij de jeugd, die met de windbuks schoot.

Het was Max Janissen die de vogel naar beneden haalde en jeugdkoning werd. Dorpskoningin werd wederom burgemeester Petra Dassen-Housen die haar titel van 2013 prolongeerde.

Schutterskoning Ringo Hendrix, Beesel.

Jeugdkoning Max Janissen, Beesel.

Burgemeester Petra Dassen-Housen.

Wij feliciteren

Koninklijke onderscheiding voor J.E.S. (José) Aben-Peulen

HINGEN – Op zondag 1 juni 2014 reikte burgemeester Hessels een Koninklijke onderscheiding uit aan José Aben (geboren 9 mei 1948). Zij is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Uitreiking vond plaats bij de opening van het Bondsschuttersfeest van schuttersbond Eendracht Born-Echt op het feestterrein van schutterij Wilhelmina Hingen.

Mevrouw Aben is vanaf november 1998 bestuurslid van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT) in het district Roermond. In 1999 werd zij benoemd tot vicevoorzitter en sinds 2002 is zij actief als voorzitter.

Als voorzitter van de LBT district Roermond is zij tevens lid van het bondsbestuur. Daarbij is zij verantwoordelijk voor de portefeuille 'Educatie en Opleiding'. In de periode van 2004 tot en met 2012 maakte zij tevens deel uit van de commissie Euregioparade. Van de Euregioparade 2010 was zij voorzitter.

Sinds 1989 draagt mevrouw Aben als coupouse zorg voor de kleding van de koningin en keizerin van schutterij Wilhelmina Hingen. Daarnaast is zij vanaf 1996 jurylid tijdens bondsschuttersfeesten, het ZLF,

José Aben, Hingen, geflankeerd door burgemeester (r.) en echtgenoot.

het OLS en het LDS. Verder is decoranda vanaf 1999 actief voor het Oranjecomité Echt. Van 2002 tot 2010 was zij lid van de normencommissie van de OLS-federatie. [Tekst & foto: gemeente Echt-Susteren]

Koninklijke onderscheiding bij koningschieten St.-Thomas van Aquino

BLERICK – Op zaterdag 7 juni jl. is, tijdens het jaarlijkse koningschieten, de voorzitter van schutterij Sint-Thomas van Aquino, de heer Gerrit van Merkestijn, opgenomen als Lid in de Orde van Oranje Nassau. De versierselen werden hem opgespeld door de locoburgemeester van de gemeente Venlo, de heer Wim van den Beuken. Van Merkestijn ontving deze onderscheiding niet alleen vanwege het feit dat hij 50 jaar lid is van de schutterij, maar ook omdat hij zich verdienstelijk gemaakt heeft op diverse andere vlakken zoals bij CV de Keieschieters te Arcen en meer recentelijk als vrijwilliger/veerman op het veer naar Lottum. Tevens is Gerrit sinds 2007 de opvolger van Riet Fleuren als voorzitter van schutterij Sint-Thomas van Aquino. Gerrit zet zich altijd met hart en ziel in voor de schutterij en is een grote bindende factor binnen de schutterij. De gedecoreerde Gerrit van Merkestijn toonde zich zeer geëmotioneerd en totaal verrast.

Na de uitreiking kon het koningschieten voor de schutterij en de Vrienden van de schutterij beginnen. Na een bloedstollende tijd van schieten en wachten, werd uiteindelijk Jan Meyers de nieuwe koning van Sint-Thomas van Aquino en de heer Ton Schraets, de koning van de Vrienden van de schutterij. De nieuwe schutterskoning zal gedurende een jaar samen met

De gedecoreerde Gerrit van Merkestijn met zijn vrouw Gerda en de locoburgemeester.

De nieuwbakken koning en koningin, Jan en Frieda Meyers.

zijn vrouw, Frieda, de schutterij gedurende een jaar voorgaan bij bondsfeesten en het OLS.

Bèr Aenderkerk 60 jaar lid van schutterij St.-Catharina

STRAMPROY – Op zaterdag 24 mei werd Bèr Aenderkerk ('Bèr vanne Waal') in het zonnetje gezet. Hij is 60 jaar lid van schutterij St.-Catharina Stramproy. Bèr kreeg uit handen van Theo Looymans, voorzitter van St.-Catharina en tevens voorzitter van de Schuttersbond Eendracht Maakt Macht, de onderscheiding horend bij het 60-jarig lidmaatschap, uitgereikt. Aanvankelijk zou deze huldiging op Eerste Paasdag plaatsvinden, maar door omstandigheden moest deze verplaatst worden.

Bèr werd in 1954 lid van St.-Catharina en de OLS-Federatie. Hij was al die jaren een actieve schutter. Helaas is dit, vanwege zijn gezondheid, de laatste jaren niet meer mogelijk. Wie Bèr Aenderkerk zegt,

denkt meteen aan 'catering', koffie, soep, bokworsten ... aan de 'eettent'. Bèr was vele jaren leverancier van keukenapparatuur en etenswaren op de vele activiteiten binnen de schutterij en binnen bond EMM. Ook heeft hij vele malen bij het OLS de schutters en toeschouwers van een goede maaltijd voorzien.

In 2004 kreeg Bèr de gouden draagmedaille met kroontje en in 2009 werd hij als schutbroeder opgenomen in de Orde van de Rode Leeuw. In aanwezigheid van zijn familie en schuttersvrienden kreeg Bèr zaterdag de onderscheiding opgespeld en genoot hij van een serenade door het korps. Bèr, van harte gefeliciteerd met deze onderscheiding! Bedankt voor alles wat je voor St.-Catharina hebt gedaan!

Diamanten schutter Bèr Aenderkerk.

Onder de schietboom

Koningsvogelschieten Vijlen

VIJLEN – Op donderdag 29 mei j.l. vond het Burger- en Koningsvogelschieten van schutterij Sint-Joseph Vijlen plaats. Anders dan voorgaande jaren, stonden de koningsvogels dit jaar voor het eerst in een speciaal daarvoor ontworpen kogelvanger, die ook voor het schieten op bôlkes gebruikt kan worden. Hiermee is voor Vijlen een einde gekomen aan het schieten van de vogel in de 'vrije lucht'. Desondanks kan St.-Joseph Vijlen met deze speciale kogelvanger toch op een solide en driedimensionale koningsvogel schieten, in tegenstelling tot veel andere

schutterijen, die op een tweedimensionale schieten. In dit ZLF-jaar dongen maar liefst 22 schutters in de laatste ronde nog mee naar het koningschap. In de vijfde ronde werd het 140e en laatste schot gelost door de uit Vaals afkomstige Roswitha Preuschoff en zij werd daarmee Koning 2014 van Sint-Joseph Vijlen. Haar echtgenoot, Klaus Preuschoff, werd enkele uren eerder Burgerkoning 2014 en zal daarnaast dus de drager van het koningszilver zijn. Het Vijlens kampioenschap wist Ivo Deckers op zijn naam te zetten.

John Coenen

Koningspaar Roswitha en Klaus Preuschoff, Vijlen.

Dodenherdenking brug Roosteren

VISSERWEERT-ILLIKHOVEN – Op 11 mei 2014 marcheerden de leden van schutterij St.-Gregorius naar het oorlogsmonument van de gesneuvelde militairen op 10 mei 1940. De gesneuvelden waren in die tijd ingekwartierd in het kasteel van Roosteren. Diverse toespraken en kransleggingen werden gedaan door woordvoerders van de gemeente Echt-Susteren en de 'Stichting 4 mei Herdenking'. Koning Mark Parren en koningin Isabelle (op de rug gezien) legden ook een bloemetje namens de schutterij uit Visserweert-

Illikhoven. Voor het afmarcheren brachten de leden van de schutterij nog een groet.

*Kapt.Coörd. b.d.
Th. Koolen*

De schutterij van Visserweert-Illikhoven was present bij de herdenking van de bij de Duitse inval in 1940 gesneuvelde militairen.

Officiële ingebruikname nieuwbouw berging St.-Mauritius

STRUCHT – Op Pinksterzondag 8 juni werd voorafgaande aan het Koningsvogelschieten van schutterij St.-Mauritius de nieuwbouw berging met toiletvoorziening op het schietterrein in Strucht officieel in gebruik genomen in het bijzijn van een aantal genodigden. Pastoor Mol zegende het bouwwerk in, terwijl de mergelen plaquette in de gevel

(afbeelding van het wapenschild van de schutterij) onthuld werd door Rob Bovens, voorzitter van de bouwcommissie, samen met schutterskoningin Anne Schlenter. Aansluitend boden de heren Jacobs en Frantzen namens het Coöperatiefonds van de Rabobank Maastricht e.o. aan de jeugdige klaroenblazer Luc Nass symbolisch een cheque aan als financiële tegemoetkoming in de kosten van het project. Locoburgemeester Bert Dauven complimenteerde vervolgens, namens

het college van B en W van Valkenburg aan de Geul, de schutterij met de nieuwe aanwinst die geheel in eigen beheer werd gebouwd. Hij opende hierna officieel het Koningsvogelschieten 2014. Met het 233e schot wist Tim Boesten voor de tweede achtereenvolgende keer het koningschap voor zich op te eisen en zal hij ook dit jaar, samen met zijn nichtje Anne Schlenter, het trotse koningspaar van schutterij St.-Mauritius vormen.

De officiële ingebruikname van de nieuwe berging.

Koningspaar 2014 van schutterij St.-Mauritius.

Jubilarissen

25 jaar

M.S.B. Bachus
W.J.M. Bachus
A.J.M. Baetsen
P.J.Th. van Bergen
J. v.d. Boogaard-Kwakkelaar
H.H.M. Dullens
J.D. Haga
J.J.W.M. Hartzheim
O. Holtus
M. Holtus-Erven
M.P.F. Jennekens
G.A.M.W. Kruytzer
Th.W.C. Kurvers
W. Kwakkelaar
M. Kwakkelaar-Debije
R.Ch.C. Nieste
N.M.H. Nieste-Kuiper
M.J.M. Raven-Ariaans
J.M.J. Savelkoul
J.H.E. Scheres
H.H. Schmets
R. Smeets
A.G.M. Stams-Peeters
H.G.E.M. Straaten
J. Thielen
T. Thielen
A.P.J.A.M. Thijssen
R.J.G. van der Vorst
C.C.J. Zink

40 jaar

R.P.H.M. Cleber
J.H.M. Graus
A.W. van Hoof

HH. Marcellinus & Petrus Geleen
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
St.-Petrus Kelpen-Oler
St.-Urbanus Grashoek
St.-Sebastianus Heerlen
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
St.-Sebastianus Heerlen
St.-George Simpelveld
St.-Sebastianus Heerlen
St.-Sebastianus Heerlen
St.-Mauritius Strucht
HH. Mathias & Cornelius Posterholt
St.-Willibrordus Obbicht
St.-Sebastianus Heerlen
St.-Sebastianus Heerlen
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
Eendracht Grevenbicht
St.-Joris St.-Joost
St.-Hubertus Gilde Gulpen
St.-Urbanus Montfort
St.-Rochus Stevensweert
St.-Hubertus Gilde Gulpen
St.-Sebastianus Heerlen
St.-Sebastianus Heerlen
St.-Rochus Stevensweert
HH. Mathias & Cornelius Posterholt
St.-Hubertus Gilde Gulpen

HH. Marcellinus & Petrus Geleen
St.-Rochus Stevensweert
St.-Odilia Ospeldijk

M.E. van Horssen
T. Horyon-Smits
J. van Hunsel
A.G.P. Jorissen
J.G.M. Knops
N.J.E. Leurs
J.G. Sijstermans-Smeets
L.M.G. Smeets
J.M.F. Tolen
H.G.W. Willems
J.P.M. Willems

50 jaar

J.H.W. Hannen
W.A.M.G. Heynen
G.J.M. Jorissen
G.J.N. Lemmens
W.J. Peeters
J.M. Raven
L.H.J.M. Smeets
N.G. Smeets
J.B. Zink

60 jaar Erelid OLS (zilver)

P.J. Demandt
G. Derix
F.W. van Eijs
W.M.P.A. Gijsberts
G.H. Jennekens
P.J.M. Jennekens
W. Michon
M.G.P.H. van der Vorst

70 jaar Erelid OLS (goud)

G.H.J. Smeets

St.-Urbanus Grashoek
HH. Nicolaas & Antonius Budel
HH. Nicolaas & Antonius Budel
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
Eendracht Grevenbicht
St.-Willibrordus Obbicht
St.-Sebastianus Spekholzerheide
Eendracht Grevenbicht
St.-Hubertus Nattenhoven
HH. Mathias & Cornelius Posterholt
St.-Urbanus Grashoek

St.-Rochus Stevensweert
St.-Rochus Stevensweert
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
St.-Urbanus Grashoek
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
St.-Urbanus Grashoek
HH. Marcellinus & Petrus Geleen
St.-Hubertus Gilde Gulpen

St.-Hubertus Nattenhoven
HH. Mathias & Cornelius Posterholt
St.-Hubertus Nattenhoven
HH. Mathias & Cornelius Posterholt
St.-Mauritius Strucht
St.-Mauritius Strucht
HH. Mathias & Cornelius Posterholt
HH. Mathias & Cornelius Posterholt

Eendracht Grevenbicht

Van de bestuurstafel

Automatiseringscommissie

De automatiseringscommissie van de OLS-Federatie heeft op dit moment een groot aantal projecten onder zich, waaronder de ontwikkeling van het schuttersportaal, de (leden)administraties, de toegankelijkheid van de website, de uitslagverwerking van het OLS-feest en het pakket van de personeelsregistratie en -planning van het OLS. Met name voor de ontwikkeling van het schuttersportaal is de Federatie verheugd om vier jeugdige personen te hebben mogen begroeten, die zich spontaan hebben aangemeld. Dit betreft:

- Daan Feenstra (Sint-Michael Chevremont)
- Stephanie Haenen (Sint-Michael Doenrade)
- Max Salden (Wilhelmina Hingen)
- Rob Smeets (Kon. Sint-Sebastianus Voerendaal)

Naast deze personen zijn in de automatiseringscommissie actief Sonja Creemers, Fred Vliegen en Thijs Aengevaeren; de commissie wordt geleid door Bernie van Lierop.

Provinciale Zaken

De benoeming van de president Ger Koopmans tot Gedeputeerde van de provincie Limburg, heeft er mede toe geleid dat er een heroriëntatie heeft plaatsgevonden in het Federatiebestuur wie de aanspreekpersonen zijn naar de provincie toe over de zaken betrekking hebbende op het schutters- en gildewezen. Het Federatiebestuur heeft besloten dat Thijs Aengevaeren en Bernie van Lierop die belangen zullen gaan vertegenwoordigen.

Afscheidsreceptie Louis Litjens en Jac van der Vorst

Zoals bekend, zullen Louis Litjens en Jac van der Vorst hun bestuursfuncties binnen het OLS-Federatiebestuur beëindigen. Beide personen hebben natuurlijk grote verdiensten gehad voor het schutters- en gildewezen en als dank zal hun een receptie worden aangeboden op vrijdag 12 december 2014 in zaal Don Bosco in Heel. In de decemberuitgave van het LS zal een interview gepubliceerd worden met de beide heren.

Overdracht secretariaat

Het secretariaat van de OLS-Federatie zal vanaf de najaarsvergadering van 2014 worden overgenomen door Bernie van Lierop. Van dan af zullen alle werkzaamheden, zoals onderscheidingsaanvragen, federatiebewijzen en correspondentie via hem plaatsvinden. Het vriendelijke verzoek om vanaf deze datum alle post te richten aan Bernie van Lierop, Vossestaart 1, 5803 LN te Venray of via mail Bvanlierop@home.nl of olsfederatie@home.nl.

Rode Leeuw

In het najaar worden weer de voorbereidingen getroffen voor de investituur van de Orde van de Rode Leeuw. Zoals gebruikelijk zullen de officiële aanvragen voor nieuwe toelatingen gebeuren via het Bondsbestuur van de betreffende schuttersbonden en deze aanvragen dienen vóór 1 november 2014 ingestuurd te worden via de Kanselier van deze Orde, Jac van der Vorst. Hij zal in 2015 afscheid nemen als Kanselier van de Orde.

Wij gedenken

Martin Kuijpers,
lid van St.-Sebastianus Neer.
Overleden op 76-jarige leeftijd
op 19 februari 2014.

Martin Kuijpers, Neer.

In memoriam: Martin Kuijpers

Op 21-jarige leeftijd werd Martin Kuijpers lid van schutterij St.-Sebastianus in Neer. Hij was diverse jaren lid als klarenblazer van de drumband. Later werd hij kogelmaker en buksmeester. Als geen ander kon hij de rust uitstralen en overbrengen aan de schutters die onder de schietboom kwamen. Hij wist precies wat een schutter nodig had. Diverse jaren heeft hij mee geschoten op het OLS. Hij was daarom heel trots op zijn schutterij toen die in 2008 het OLS won. Martin is ook vaandeldrager geweest en twaalf 12 jaar bestuurslid. In 2008 ontving hij de OLS-onderscheiding met kroontje voor zijn 50 jarig jubileum. In 2009 werd hij benoemd tot erelid en ontving hij de speld van verdienste voor zijn vele werk en inzet voor de schutterij.

In januari hoorden wij dat Martin ongeneeslijk ziek was. Dit sloeg in als een bom. Tijdens een bezoek van een afvaardiging van het bestuur vroeg hij nog of hij aanwezig mocht zijn tijdens de H. Mis bij het St.-Sebastianusfeest op 26 januari. Deze wens brachten wij graag in vervulling. Deze H. Mis werd mede opgeluisterd door het Jachthoornkorps. Zichtbaar genoot Martin van de muzikale klanken. Na afloop zij hij: "Dit haaij ich neet gemisj wille hubbe". Op 19 februari overleed Martin, in de leeftijd van 76 jaar, in

het bijzijn van zijn familie. Op 25 februari werd hij met schutterseer begraven. Hij zal bij ons als een betrokken en humorrijke 'sjot' in onze herinnering blijven. Indachtig de laatste twee regels van het bidprentje:

"Het is een gemis, een stille pijn. Dat je nooit meer bij ons zult zijn. Eine sjoene miens haet os verlaote". Moge hij rusten in vrede.

Bertien (Ben) Odekerken-Brouwers,

erelid van St.-Sebastianus Oost-Maarland. Geboren 06 april 1939 te Wijlre, overleden op 74-jarige leeftijd op 28 maart 2014 te Oost-Maarland.

Ben Odekerken-Brouwers,
Oost-Maarland.

In memoriam: Ben Odekerken-Brouwers

Ben heeft voor de gemeenschap Oost-Maarland en in het bijzonder voor de schutterij veel betekend. Van 1984 tot 1994 was Ben samen met Gerard uitbater van het verenigingslokaal van de schutterij. In 1991 werd op haar initiatief het Damescomité opgericht. Samen met andere dames zette zij zich in om op welke manier dan ook geld binnen te halen voor de vereniging. Van het verdiende geld werd door het damescomité in 1995 het koningszilver gerestaureerd en werd op Koninginnedag in datzelfde jaar het nieuwe vaandel aan de schutterij aangeboden. In 2000 werden de nieuwe uniformen uitgereikt aan de schutterij, waar het damescomité een aanzienlijk bedrag voor ter beschikking had gesteld.

Van 1995 tot 1997 was Ben

Koningin van de schutterij. Voor haar inzet als Koningin werd ze aan het eind van deze periode onderscheiden met de eremedaille in brons van de Orde Broederschap Sebastianus Oost-Maarland.

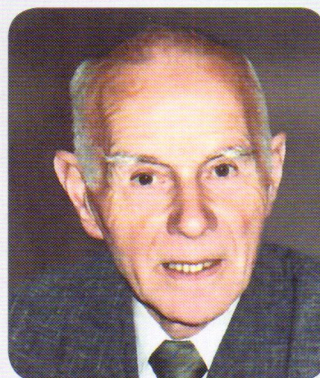
In 2000 werd Ben geïnstalleerd als erelid van de schutterij. In 2001 kreeg zij, als blijk van waardering en de inzet voor de aanschaf van het nieuwe vaandel en de nieuwe uniformen de zilveren erepenning van de Orde Broederschap Sebastianus uitgereikt. In 2003 werd Ben als officier opgenomen in de Orde Broederschap. Daarmee was zij de eerste vrouw die deze onderscheiding mocht ontvangen.

In Ben verliezen wij een bijzonder mens. Wij zullen haar in onze gedachten blijven herinneren als een trots en gezellig schuttersmens.

Bestuur en leden Schutterij St.-
Sebastianus Oost-Maarland

Jaak Salden,

lid van schutterij HH. Monulphus en Gondulphus Maasmechelen II. Geboren te Mechelen a/d Maas 4 juni 1930, overleden te Waterschei 13 mei 2014. Hij was in 1959 medeoprichter en mens van het eerste uur voor 'Maasmechelen II'. Een schutter in hart en nieren, meer dan vijftig jaar na de oprichting nog actief voor zijn vereniging. In die periode heeft hij vele erekruisen gewonnen (ruim 100).

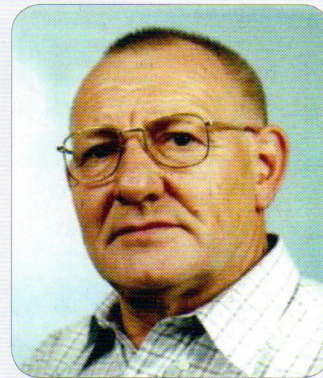
Jaak Salden, Maasmechelen (II).
Foto: Bidprentje.

Käthe Vrancken-Salden,
erelid en jarenlang steu-

nend lid van St.-Laurentius Spaubeek. Overleden op 83-jarige leeftijd op 19 mei 2014.

Har Puts,

geboren Roggel 31 januari 1934, overleden aldaar 26 mei 2014. Har was 65 jaar lid van schutterij St.-Petrus Roggel. Tevens was hij toezichhouder bij het Limburgs Schutterij Museum.

Har Puts, Roggel.
Foto: bidprentje.

In memoriam: Har Puts

Op dinsdag 27 mei bereikte ons het bericht dat ons lid, Har Puts, op 80-jarige leeftijd is overleden. Har was schutter in hart en nieren. Hij was 65 jaar lid van onze vereniging, erelid van de OLS-Federatie, onderscheiden met de zilveren Sint-Petrus en drager van de zilveren onderscheiding van de EGS. Har was koning van onze schutterij in 1992 en 1997. We wensen de familie heel veel sterkte met dit verlies.

Bestuur en leden Schutterij
Drumband Sint-Petrus Roggel

Dave Janssen,

lid van Sint-Martinus Sint-Martens-Voeren. Hij werd geboren op 16 april 1981 en is overleden op 26 mei 2014.

In memoriam Dave Janssen

We hebben de droeve plicht om U het overlijden van schutter Dave Janssen van de schutterij Sint-Martinus te melden. Hij is onlangs na een slepende ziekte overleden, slechts 33 jaar jong. De schuttersvereniging Sint-Martinus van Sint-Martens-Voeren deed Dave uitgeleide met schutterseer

Dave Janssen (1981-2014),
Sint-Martens-Voeren.

tijdens de afscheidsplechtigheid in het Crematorium in Eijsden (Walpot) (NI). Dave was een toffe gast op wie de vereniging steeds beroep kon doen. Hij was als timmerman een van de werkende krachten bij de restauratiewerken aan de verenigingszaal Het Schuttershof. Ook bij de schuttersactiviteiten in eigen dorp, op het OLS en op de activiteiten van de Bond Bergen Dal of andere uitstappen was hij als hellebaardier van de Zwitserse Wacht steeds paraat. Vorig jaar in september maakte Dave nog deel uit van het winnend zestal in de wedstrijd voor de beker van de Voerstreek. Wij wensen echtgenote Monique en dochtertje Jana en zijn familie veel sterkte bij zijn heengaan.

Har Cober,

lid van St.-Ansfried Thorn. Overleden op 31 mei op 72-jarige leeftijd.

Har Cober, Thorn.

In memoriam: Har Cober

Op 31 mei bereikte ons het droevige bericht van het overlijden van ons zeer gewaardeerd lid Har Cober in de leeftijd van 72 jaar. Vanaf 1967 was Har lid van schutterij St.-Ansfried Thorn. In al deze jaren

bekleedde hij diverse functies, was hij bestuurslid, sabeldrager en maakte hij jarenlang deel uit van het eerste zestal als achteropschutter. Men kon op Har altijd een beroep doen; hij maakte altijd tijd voor 'zijn' schutterij. Zijn gezegde was dan ook steeds "zegk mer wie ze ut hebbe wils, dan maak ich ut waal". Har is door schutterij St.-Ansfried begeleid naar zijn laatste rustplaats.

Har, namens schutterij St.-Ansfried heel veel dank en rust in vrede.

Pierre van Cruchten,

64 jaar lid van Prins Hendrik St. Odiliënberg. Overleden 93 jaar oud op 10 juni 2014 te St. Odiliënberg.

Pierre van Cruchten (1920-2014),
St. Odiliënberg.

In memoriam:

Pierre van Cruchten

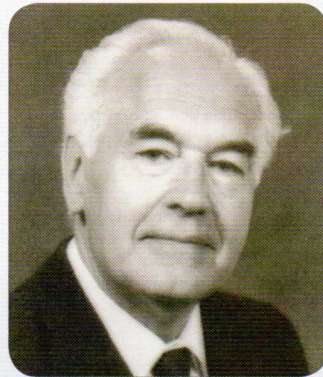
Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van ons lid Pierre van Cruchten, geboren 18 juni 1920, overleden 10 juni 2014.

Pierre was gedurende 64 jaar een zeer gewaardeerd lid van onze schutterij. Nog in 2010 werd Pierre onderscheiden met het zilveren D-schild van de Midden-Limburgse Schuttersbond. Hoewel hij zelf niet meer actief was, droeg hij onze schutterij een warm hart toe en volgde hij de resultaten op de voet. Pierre werd op zaterdag 14 juni vanuit onze basiliek met schutterseer uitgeleide gedaan, alleen vergezeld door onze schutterij. Wij wensen de familie veel sterkte toe voor de komende tijd.

Beschermer, bestuur en leden
Schutterij Prins Hendrik,
St. Odiliënberg

Dr. Willem F.A. Heemskerk,

waterjurist en burgemeester van Posterholt, St. Odiliënberg en ruim 20 jaar van Echt. Als officier opgenomen in de Orde van de Rode Leeuw. Overleden op 93-jarige leeftijd op 11 juni 2014.

Willem Heemskerk, Echt.

Tiny Lucassen-Hermans,

lid van St.-Jacobus Hunsel. Zij werd geboren op 27 oktober 1961 te Hunsel en overleed na een moedig gedragen, slopende ziekte op 13 juni 2014 thuis in Neeritter op 52-jarige leeftijd.

Tiny Lucassen-Hermans, Hunsel.

In memoriam

Tiny Lucassen-Hermans

Op vrijdag 13 juni laat in de namiddag vernamen wij het droeve bericht dat Tiny Lucassen-Hermans was overleden. Tiny was vanaf april 2005 lid van onze vereniging, het schutterijvirus had haar behoorlijk te pakken. Zij was de vrouw achter onze tambour-maître en buksmeester Noud. Ook maakte zij tot aan haar overlijden deel uit van de zestalcommissie. Thuis in huize Lucassen werden alle gegoten loden kogels één voor één afgewogen op gewicht en werden mede door Tiny ook de kogels schietklaar gemaakt

voor de wekelijkse oefenavonden en schuttersfeesten. Heel veel tijd stak

Tiny in deze werkzaamheden want ze was een 'pietje precies', alles moest tot in de puntjes kloppen. In december 2013 haalde zij nog het certificaat voor buksmeester; trots stond ze als enige vrouwelijke buksmeester tussen de 42 andere geslaagde mannen, zie LS 102 (mrt) 14.

Zelf was ze ook een niet onverdienstelijk schutter die menig bolletje naar beneden schoot. Tiny heeft in korte tijd heel veel voor onze vereniging gedaan; het was dan ook niet verwonderlijk dat wij in zeer groten getale als vereniging op zaterdag 21 juni bij de uitvaartplechtigheden in het crematorium van Baexem Tiny de laatste schutterseer hebben bewezen. Wij wensen haar man Noud Lucassen en overige familie heel veel sterkte toe.

Hen Sleven,
vicevoorzitter St.-Jacobus Hunsel

Pierre Hermans,

lid van St.-Jacobus Hunsel. Hij werd geboren te Hunsel op 8 april 1933 en overleed de dag na het overlijden van zijn dochter Tiny Lucassen-Hermans op 14 juni 2014 in het St.-Jansgasthuis te Weert.

Pierre Hermans, Hunsel.

In memoriam Pierre Hermans

Pierre was vanaf 1 januari 1951 tot aan zijn overlijden onafgebroken lid van onze vereniging, in totaal langer dan 63 jaar. Hij was in leven het oudste lid in verenigingsjaren binnen onze schutterij. Vanaf 1971 tot 1989 (18 jaar) maakte hij ook deel uit van het bestuur. Het staat dus buiten kijf dat Pierre heel veel verdiensten

voor onze vereniging heeft gehad.

Vele schuttersfeesten en andere verenigingsactiviteiten heeft hij in al die jaren mee georganiseerd. Pierre was in zijn jongere jaren ook een verdienstelijk schutter die menig OLS bolletje, met de buks links geschouderd, naar beneden heeft geschoten. Ook gaf hij het schuttersbloed door aan zijn kinderen Tiny en Math en schoonzonen Ger en Noud. Momenteel is ook een viertal kleinkinderen van Pierre lid van St.-Jacobus.

Pierre was iemand die bij meerdere verenigingen en instellingen binnen Hunsel mee aan de (bestuurlijke) touwtjes heeft getrokken. Je kon altijd een beroep op hem doen. Het was dan ook om die reden dat hij in 2006 Koninklijk werd onderscheiden voor alle verdiensten die hij voor de Hunselse gemeenschap heeft gehad.

Niemand heeft kunnen bevroeden dat Pierre op de sterfdag van zijn dochter, na terugkomst van een fijne week vakantie, plotseling naar het ziekenhuis van Weert werd overgebracht, waar hij de dag er opvolgend, zaterdag 14 juni, overleed.

Op woensdag 18 juni hebben wij Pierre met schutterseer vanuit de H. Jacobus de Meerdere kerk te Hunsel naar zijn laatste rustplaats op het kerkhof gebracht.

Onze schutterij werd binnen amper 24 uur tweemaal met een overlijden van een lid geconfronteerd en ook nog binnen dezelfde familie, het verlies van twee leden in zo een kort tijdbestek heeft ook binnen onze vereniging een diepe impact achter gelaten. Wij wensen de familie Hermans heel veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

Hen Sleven,
vicevoorzitter St.-Jacobus Hunsel

Herman Kusters,

lid van Kon. St.-Lambertus Oirsbeek. Herman was geboren op 30 juli 1942 in Oirsbeek en overleed op 16 juni 2014 in Brunssum.

In memoriam
Herman Kusters.

*Herman Kusters (1942-2014),
Oirsbeek.*

Op 16 juni 2014 overleed Herman op 71-jarige leeftijd. Herman is 52 jaar lid van onze schutterij geweest. In 1962 begon hij op negentienjarige leeftijd als geweerdrager en werd hij lid van het exercitiepeloton. Hierin fungeerde hij jarenlang als rechtergids. In 1973 werd hij gekozen tot bestuurslid. Deze functie bekleedde hij (met een onderbreking van het jaar 1981) tot 2003. Hij was hoofdzakelijk belast met de 'buitendienst'. Dit bestond onder meer uit het afzetten van het schootsveld bij schuttersfeesten en schietwedstrijden. Ook was hij niet vies van andere werkzaamheden. Hij was een echt 'maanesje van alles' en de schutterij kon altijd op zijn hulp rekenen.

In 1995 werd Herman bevorderd tot officier en hij 'klom op' tot de rang van luitenant-kolonel. Herman was een sjöt in hart en nieren. Een man op wie we altijd konden bouwen. Een man die steeds klaar stond voor zijn sjötterij.

Erik Baeten,

buksmeester van St.-Martinus Dilsen. Overleden op 53-jarige leeftijd op 21 juni 2014.

*Erik Baeten, Dilsen.
Foto: rouwadvertentie*

Gilbert Verslegers,

commandant HH. Monulphus & Gondulphus Rotem. Overleden op 2 juli 2014.

Gilbert Verslegers, Rotem.

In memoriam:

Gilbert Verslegers

Gilbert Verslegers was sinds 1984 lid van onze schutterij, in 1988 schoot hij zich keizer. Wegens omstandigheden heeft hij enkele jaren zijn lidmaatschap tot het minimum moeten beperken. Sinds 2009 was hij weer een vaste waarde in onze vereniging. Hij heeft toen de functie als commandant op zich genomen. Het was een zeer goede schutter; hij schoot in de A ploeg.

We hebben niet alleen een goede schutter verloren maar ook een goede vriend.

Wiel Deteren,

luitenant van St.-Gertrudis Amstenrade. Geboren 5 juli 1949, overleden 16 juli 2014. Het afscheid is in besloten kring gehouden.

Wiel Deteren, Amstenrade.

In memoriam Wiel Deteren

Het lidmaatschap van Wiel bij onze schutterij is verdeeld over twee periodes; in 1958 is hij gestart als leerling in de drumband en die periode heeft geduurd tot 1977. Hij heeft diverse instrumenten gespeeld in de drumband hij is gestopt vanwege zijn werk in het buitenland en zijn verhuizing uit ons dorp.

In 1998 is hij opnieuw lid geworden bij de geweerdragers en in 2002 werd hij gehuldigd vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap en is hij bevorderd

Henk Reinders,

lid van St.-Leonardus Panningen-Egchel. Plotseling overleden op 58-jarige leeftijd op 10 juli 2014. Om die reden nam de schutterij niet deel aan het kavelen op het OLS. In plaats daarvan was er op de kavelzaterdag een kranslegging bij de betreffende schietboom.

Henk Reinders wordt aan de schietboom herdacht.

Korte herdenking van het tragisch overlijden door St.-Leonardus Panningen-Egchel. / Foto's: Fred Vliegen

tot officier.

Tijdens de uitvaart werd Wiel geëscorteerd door een aantal schutters in uniform en met de Last Post werd afscheid genomen, waarna hij alleen naar het crematorium is vertrokken.

Wiel, bedankt voor je inzet.

André Meijers

Corné van de Winkel,

lid van St.-Hubertus Nattenhoven. Overleden op 57-jarige leeftijd op 20 juli 2014.

Corné van de Winkel, Kessel.
Foto: Lieske Leunissen

In memoriam:

Corné van de Winkel

Ons bereikte het droevige nieuws dat ons lid Corné van de Winkel op zondag 20 juli is overleden. Hij was bestuurslid en buksmeester. Tevens was hij koning van St.-Hubertus in 2008. Wij wensen Annie, kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte met het verlies van Corné.

Beschermheer, bestuur, instructeurs en leden Schutterij, Fluit- en Tamborkorps St.-Hubertus Kessel

Sjaak Hendrixx,

lid van St.-Hubertus Nattenhoven. Overleden op 92-jarige leeftijd op 23 juli 2014.

In memoriam: Sjaak Hendrixx

Op 23 juni bereikte ons het droevige bericht dat Sjaak, ondanks zijn gevorderde leeftijd nog vol levenslust en wilskracht, toch nog onverwacht van ons was heengegaan. Verleden jaar in september was hij de laatste keer te midden van zijn schuttersvrienden bij gelegenheid van het 65-jarig jubileum van onze vereniging. Zelf werd hij toen

Sjaak Hendrixx, Nattenhoven.

met zijn 60-jarig lidmaatschap onderscheiden met het speciale OLS-schild dat voor dit soort zeldzame jubilea enkele jaren geleden in het leven is geroepen.

Sjaak was geboren en opgegroeid in Nattenhoven en naar school gegaan in Obbicht alwaar hij ook lid was van de harmonie. Toen in Nattenhoven de schutterij werd opgericht, ruilde hij op verzoek van zijn vader het lidmaatschap van de harmonie in om als hoornblazer/klaaroenblazer aan de slag te gaan bij de schutterij. Later werd hij geweerdruiger en officier. Ook de zware buks hanteerde hij als geen ander en schopte het tot A-schutter. Sjaak was koning in 1962, 1980 en 1991, uiteraard met zijn vrouw Bertha aan zijn zijde. Het OLS was een van zijn meest geliefde feesten omdat hij op een van die OLS'en zijn latere vrouw Bertha heeft ontmoet met wie hij bijna zestig jaar getrouwd was.

Tot op zeer gevorderde leeftijd had hij vele hobby's, zoals biljarten, zwemmen, koersballen en jeux de boules. Enthousiast, plichtsgetrouw en een enorme winnaarmentaliteit typeerden Sjaak. Jarenlang was hij een van de vertegenwoordigers, namens onze vereniging, als het erom ging om schutbroeders van andere verenigingen in onze bond de laatste eer te bewijzen.

Gezien zijn toen al gezegende leeftijd werd hij rustende met ingang van het jaar 2000 en werd Sjaak onze kolonel b.d. Daarna bleef hij nog jaren een weliswaar rustend, maar ook een op afstand ondersteunend verenigingsmens die met belangstelling de verrichtingen van 'zijn' schutterij volgde.

Bij de plechtige uitvaartdienst was een delegatie van onze vereniging aanwezig om hem de laatste eer te bewijzen. Sjaak, namens bestuur en alle leden: bedankt voor die vele mooie jaren.

Namens schutterij Sint-Hubertus Nattenhoven,
Hein Willems, bestuurslid/buksmeester

Geert van Gerven,

lid van St.-Willibrordus Obbicht. Plotseling overleden op 54-jarige leeftijd op 22 juli 2014.

In memoriam:

Geert van Gerven

Met droefenis delen wij mede, dat is overleden ons gewaardeerd lid Geert van Gerven. In zijn nog relatief korte schuttersloopbaan hebben wij hem mogen leren kennen als een zeer betrokken, meelevens en positief ingesteld lid. Kortom iemand met de ware schuttersgeest. Wij hebben Geert met schutterseer begeleid naar zijn laatste rustplaats op 26 juli 2014.

Schutterij St.-Willibrordus Obbicht

Hub Kersemakers,

majoor (b.d.) van St.-Joseph Sweikhuizen, overleden op 89-jarige leeftijd op 27 juli 2014.

Hub Kersemakers, Sweikhuizen.

In memoriam:

Hub Kersemakers

Zondagavond 27 juli bereikte ons het droeve bericht dat ons zeer gewaardeerd lid, Hub Kersemakers, was overleden. Hub was 48 jaar lid van onze schutterij waarvan enkele jaren als vicevoorzitter en bestuurslid. De schutterij was

zijn leven. Zijn eerste grote hobby was echter hardlopen. Hier kon hij hele verhalen over vertellen en wist precies waar hij prijzen gewonnen had. Nadat hij zijn carrière als hardloper had afgesloten, werd hij, mede door toedoen van zijn vader, lid van de schutterij. Hij moet daarvan al eens eerder lid zijn geweest, want in oude notulen, uit 1946, heb ik gelezen dat "Hub de hardloper" zich had afgemeld voor een vergadering i.v.m. een hardloopwedstrijd.

In 1966 trad Hub dus toe tot de gelederen van schutterij St.-Joseph. Hij werd geweerdruiger. Spoedig nam hij de taak van zijn vader over, om de kogels maken. Hij deed dat samen met zijn vriend, Pie Dohmen. Het kogels maken vond plaats bij Hub in de garage. Daar zaten ze met z'n tweeën urenlang, maar niet zonder dat Annie hun af een toe een kop koffie en een drupke kwam brengen. Hub en Pie regelde alles wat met schieten te maken had. Nadat Pie was overleden, heeft Hub die taak nog enkele jaren alleen vervuld, maar gaf ze al gauw over aan de jongere generatie. Maar schieten, dat bleef hij doen. Veertig jaar heeft hij in het A-zestal geschoten op het OLS. Niet achter elkaar, want één keer heeft hij verstek moeten laten gaan door een opname in het ziekenhuis, vanwaar hij wel het hele verloop volgde via de radio. Vanaf het OLS-terrein werd Hub nog beterschap gewenst door de schutters van Sweikhuizen. In zijn schutterscarrière is Hub twee maal koning geweest, eenmaal met Annie aan zijn zijde als koningin. In 2006 werd hij gehuldigd met zijn 40-jarig lidmaatschap en ontving hij de OLS-medaille in goud. De laatste jaren liep Hub hier meer mee in de optochten, want het werd hem toch te zwaar. Hij ging wel nog trouw mee. Maar ook hier kwam een einde aan.

Hub heeft veel tegenslagen gehad in zijn leven, maar ondanks dat heeft hij zich er doorheen geslagen en door zijn positieve instelling heeft hij er nog een prachtig leven van gemaakt.

De plechtige uitvaartdienst vond plaats op zaterdag 2

augustus om 11u in de parochiekerk te Sweikhuizen. Aansluitend werd Hub te rusten gelegd op de begraafplaats aldaar. Hub is, overeenkomstig zijn eigen wens, met beperkte schutterseer (alleen eigen vereniging) begraven.

*Namens ereleden, bestuur en leden van schutterij 'St.-Joseph' Sweikhuizen
J.J. Dols, voorzitter*

Lei Versteegen,

lid van St.-Catharina Stramproy. Overleden op 75-jarige

leeftijd op 31 juli 2014.

Lei Versteegen, Stramproy.

In memoriam: Lei Versteegen

Met verslagenheid namen wij kennis van het plotselinge overlijden van ons lid Lei Versteegen. Lei werd lid van onze schutterij in 1986 na het OLS in Stramproy, waar hij met zijn zwager Bèr Aendekerk veel werk heeft verzet.

Naast zijn Friese paarden was de schutterij één van de grootste hobby's van Lei. Samen met zijn vrouw Mia heeft hij zich vele uren ingezet voor onze vereniging. Lei was geen man, die graag op de voorgrond stond, maar een harde werker achter de schermen. Zo zorgde hij er jarenlang voor

dat het gras bij het Sjöttheim er mooi bij lag. Bij vele feesten en activiteiten zorgde hij voor de aan- en afvoer van de benodigde materialen. Hij hielp met het zetten en inrichten van de feesttenten en -terreinen, het plaatsen van de schietbomen, maar zorgde er ook voor dat de benodigde sponsorgelden binnenkwamen. Hij stelde bij de schuttersfeesten en ook bij het OLS in 2006 vaak zijn grond belangeloos ter beschikking. Als er gewerkt moest worden, hoefde je Lei maar te vragen. Nooit deed je tevergeefs een beroep op hem.

Egbertus Sijbolt Raatjes,

o.a. patronus civilis van het Gilde van de Wieerter Stadsschötte Sinte Catharina 1480 en beschermheer van de Kantonnale Bond van Schutterijen Eendracht Maakt Macht voor Weert e.o. Geboren 18 juni 1925, overleden 9 augustus 2014. O.a. Ridder in de Orde van Gregorius de Grote, Lid in de Orde van Oranje Nassau, officier in de Orde van de Rode Leeuw en ereburger van Weert.

Egbert Raatjes, Weert.

In memoriam E.S. Raatjes

Als weldoener in het land van Weert, zoals voor stadsgilde St.-Catharina, kwam bijna als vanzelfsprekend ook zijn gewaardeerde belangstelling richting de kantonnale bond 'Eendracht Maakt Macht' voor Weert en omstreken en zijn 26 aangesloten schutterijen. Mede aanleiding hiervoor was de voorbereiding voor het 100-jarig bestaansfeest van de bond. Enkele puzzelstukjes vielen samen: het jubileum, de organisatie en de nieuwe klokken voor in de toren van de St.-Martinuskerk in Weert. De viering van het eeuwfeest van de bond in 1996 werd

onderstreept doordat één van de vier nieuwe klokken van het volgende inschrift werd voorzien: "Toen de Weerter Schuttersbond zich opmaakte voor de feestviering van haar 100 jarig bestaan, heeft haar beschermheer E.S. Raatjes uit Soest deze klok aan Weert gewijd". "Bond van Schutterijen 'Eendracht Maakt Macht' Weert - 18 juni - 1896 - 1996".

In 1996 mochten wij dhr. Raatjes tijdens de algemene ledenvergadering van de bond EMM installeren als beschermheer. Zijn veelvuldige inspirerende ondersteuning en warme belangstelling voor de schuttersbond en zijn aangesloten schutterijen en hierdoor ook zijn aandacht voor de OLS-Federatie, waren voor hem, in zijn liefde voor de cultuur van het Weerterland een bijna vanzelfsprekendheid.

Zijn aandacht voor de schuttersbond en zijn schutterijen gingen naar:

- Het bestuurlijk vlak voor de verantwoordelijkheden en toekomstvisie van de schutterijen.
- De schietsport aangaande verbetering van de schietmaterialen, de schietinrichting, veiligheid, milieu.
- De muziekbeoefening.
- En de presentatie van de schutterijen vooral in optocht en uitmonstering.

Hij was een daadkrachtige persoonlijkheid die met heel zijn inzet diverse zaken heeft kunnen ondersteunen en realiseren die anders nooit waren verwezenlijkt. Om de krachtmeting binnen de Bond EMM te stimuleren, is door

hem de Raatjes Trofee in het leven geroepen die jaarlijks aan de beste schutterij wordt uitgereikt. Als beschermheer was hij waakzaam en heeft hij gezorgd voor een sterke schuttersbond. Het bestuur van de Bond EMM, de schutterijen en hun leden zijn hem hiervoor zeer dankbaar.

Landgoed Paltz te Soest

Van het vervallen en verwaarloosd landgoed en zijn gebouwen Paltz, gelegen pal naast de vliegbasis Soesterberg, heeft dhr. Raatjes een prachtig park gemaakt. De flora en fauna bracht hij in evenwicht samen met de universiteit van Wageningen, Stichting Utrechts landschap, gemeente Soest en vele deskundigen. Deze renovatie, die het landgoed inpaste in de Utrechtse Heuvelrug, was een ongekende prestatie ('een parel'). Daarnaast zijn een vijftal monumentale gebouwen en specifieke monumentale bestrating op het landgoed geheel gerenoveerd en in oude luister hersteld. Het is een waar monument voor Soest. Van 1984-2007 is hier onafgebroken aan gewerkt. In 2007 is het landgoed Paltz door dhr. Raatjes overgedragen aan de Stichting Utrechts Landschap. Dhr. Raatjes gaf leiding aan het ontwerpen en de uitvoering hiervan. De wildstand werd met de nodige zorg op peil gebracht. Velen brachten aan het landgoed een bezoek en genoten van het prachtige natuurdecor. Deze bezoeken werden gepland en begeleid door gidsen maar vooral door dhr. Raatjes zelf. Dit project

van bijna 25 jaar is een levenswerk, een enorme prestatie, waarvan nog lang kunnen genieten. Dhr. Raatjes woont sinds 2008 niet meer in Soest maar in het dorp Tungelroy. Ook hier heeft hij, met veel kennis van zaken en rekening houdend met natuur en landschap, een prachtig dierenverblijf opgericht, een aanwinst voor de gehele regio.

De reizende beiaard

Ook de door dhr. Raatjes ontworpen en onder zijn toezicht vervaardigde reizende beiaard 'De Paltz' verdient een nationale trots. De beiaard bestaat uit 59 klokken met een totaal gewicht van 10.957 kg. De oplegger met klokken wordt getrokken door een prachtige, geheel gerestaureerde, Mach-Liner truck. Zonder winstoogmerk maar met een hart voor het mooie geluid, kunnen vele mensen nog heel lang genieten van deze prachtige beiaard wat eigenlijk een muzikaal, cultureel en monumentaal erfstuk is, dankzij dhr. Raatjes.

Wij verliezen in dhr. Raatjes een grote vriend en verenigingsman in hart en nieren. Dit uitte hij op alle mogelijke culturele en historische gebieden. Wij wensen zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en gehele familie heel veel sterkte. Moge dhr. Raatjes rusten in vrede.

*Kantonnale Schuttersbond Eendracht Maakt Macht Weert e.o.
M. Timmermans,
Met dank aan dhrn. B. Cox en Th. Looymans.*

Op 25 april 2011 is Lei onderscheiden met de zilveren draagmedaille voor zijn 25-jarig OLS-lidmaatschap bij St.-Catharina. Op 6 augustus hebben we afscheid genomen van Lei en hem met zijn schuttersvrienden begeleid naar zijn laatste rustplaats. In Lei verliezen we een 'echte sjöt' en een fijne kameraad. Lei, bedankt voor alles! We zullen je missen. Rust zacht! We wensen Mia, de kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte toe met het verwerken van dit grote verlies.

*Beschermheer, bestuur en leden
schutterij St.-Catharina Stramproy*

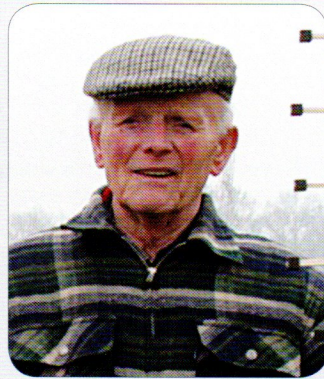
Lambert Leenen,

lid van St.-Thomas van Aquino Blerick. Geboren 2 november 1940, overleden 8 augustus 2014.

Pierre Verhaeg

('Pierre van Kusters Driek'), geboren 25 november 1927 te Neer, overleden Neer 9 augustus 2014. Pierre was 69 jaar lid van schutterij St.-Sebastianus Neer. Hij werd in 1995 koninklijk onderscheiden in zilver en vierde in 1996 zijn gouden jubileum bij welke gelegenheid hij als eerste het nieuwe uniform ontving dat Sint-Sebastianus aanschafte en dat hij nog tien jaar hoopte te zullen dragen. Hij startte als 17-jarige bij de schutterij als enige trommel- laar, mocht de uitbreiding tot een fors trommel- en klaroen-

korps meemaken alsmede de goede schietprestaties (derde en eerste op het OLS). Bij de OLS-organisatie in 2009 was hij nog actief bij de harkenploeg.

Pierre Verhaeg, Neer.

In memoriam: Pierre Verhaeg

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons gewaardeerd erebestuurslid Pierre Verhaeg, 69 jaar lid van de schutterij en de OLS-Federatie. Onderscheiden met de gouden OLS-medaille met kroontje. Koninklijk onderscheiden in de Orde van Oranje Nassau en met de gouden eremedaille van de EGS.

Wij wensen zijn echtgenote, kinderen, kleinkinderen en verdere familie veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

*Beschermheer, bestuur en leden van
Jachthoornkorps Schutterij St.-
Sebastianus Neer*

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Gijs Gerris: vijftig jaar OLS-standaardruiter	2
Geen OZB voor kogelvangers	3
OLS digit	3
Een super Kinder-OLS	4
Column OLS-president	5
Uit het OLS-bestuur	5
De jubilerende Sacramentsprocessie in Luik	6
Moeilijke keuze voor het OLS-2015	8
Jeugdbeleid RKZLSB	9
Gelderse schuttersfederatie HUUB	10
Over trouwe fans gesproken	10
Geslaagd ZLF	11
Luther op vakantie	12
Koning Sander Herberichs huwt	12
Daar komen de dekens	13
Jeugdbeleid 't Zandakker Gilde St.-Jan Venray	14
Boekbespreking: Tradities in beweging	15
Het beeld van Maria met kind	16
Samenvoeging jury- en normencommissie	17
Historie 'Valuas en zijn vrouw': reuzenpoppen	18
Vier generaties Colin bij Stadsschutterij Heerlen	19
Van voorlader naar zware buks	20
OLS 2014: de nabeschouwing	22
Fotocollage OLS	24
Bielemannen en sappeurs	28
Drie jubilarissen bij St.-Paulus Epen	29
Jubileum schutterij Posterholt	29
Taptoe 2014 Wessem	30
Het OLS 1892 in Neeritter	32
Algemene inleiding Oude Exerctie	34
Verbroedering van drie toekomstige keizers?	36
Bondskoningsschieten Maas en Kempen	37
Drie generaties onder de schietboom	37
Koningen bond Berg en Dal	38
Wij feliciteren	40
Onder de schietboom	41
Jubilarissen	42
Van de bestuurstaafel	42
Wij gedenken	43

Redactie:

Hoofdredacteur: drs. Jos Gerits, Soppestraat 12, 6176 AM Spaubeek, tel. 046-4435058, e-mail: gerits@greenway-comm.nl

Eindredacteur: drs. Luc Wolters, Dr. Schweitzerstraat 4, 6369 XL Simpelveld, tel. 045-5442585, e-mail: luc_wolters@yahoo.com

Redacteur: Wim Pijpers, Wienkeskoel 94, 6074 HH Melick, tel. 0475-492868, e-mail: wimpijpers@kpnmail.nl

Correspondenten:

Belgische bonden: Sonja Creemers, e-mail: sonja.creemers@euphony.net.be

Bond Berg en Dal: Twan Cratsborn, Lourdesstraat 20, 6465 BM Kerkrade, tel. 06-46277709, e-mail: bond_berg_en_dal@telfort.nl

Bond Eendracht Born-Echt: vacature

Bond E.M.M.: Thieu Timmermans, Rochushof 17, 6031 EZ Nederweert, tel. 0495-633840, e-mail: timmoors@msn.com

Bond St.-Gerardus en webmaster: André Meijers, Panhuisstraat 11, 6436 BH Amstenrade, tel. 046-4423644, e-mail: andre.meijers@home.nl

Bond Juliana: Bernie van Lierop, Vossestaart 1, 5803 LN Venray, tel. 0478-510400, mob. 06-41772275, e-mail: bvanlierop@home.nl

Bond Juliana en webmaster: drs. Joost Schers, Bolenbergweg 87, 5951 AX Belfeld, tel. 06-12145624, e-mail: j_schers@hotmail.com

Jeugd: Nicky Vonken, Simpelveld, e-mail: nicky07@live.nl

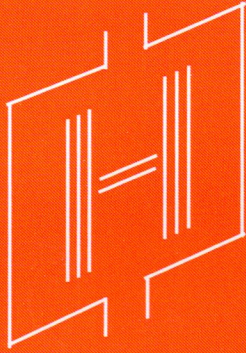
MLSB: vacature

RKZLSB: Luc Wolters, zie redactie

Website: Hannes Senden, Mheer, e-mail: hoebele@hotmail.com

Abonnementen / adreswijzigingen:

Henk Smeets, Zwarte Graaf 10, 6439 BB Doenrade, tel. 06-23932132 of 046-4422790, e-mail: henksmeets_85@msn.com

HANSEN DRANKEN

Evenementen

LINNE

VEESTRAAT 6

6067 AS LINNE

TEL. : 0475 - 43 84 60

FAX : 0475 - 46 50 80

www.hansendranken.nl

info@hansendranken.nl

Experience the
Sound of Quality

Adams Marching Series

Bezoek nu onze showroom voor
het grote marching-aanbod.

